ANY XIX - NUM. 7
JULIOL DE 1935

AGRICULTURA i RAMADERIA

Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona
Servei de Biblioteques
Biblioteca de Veterinària

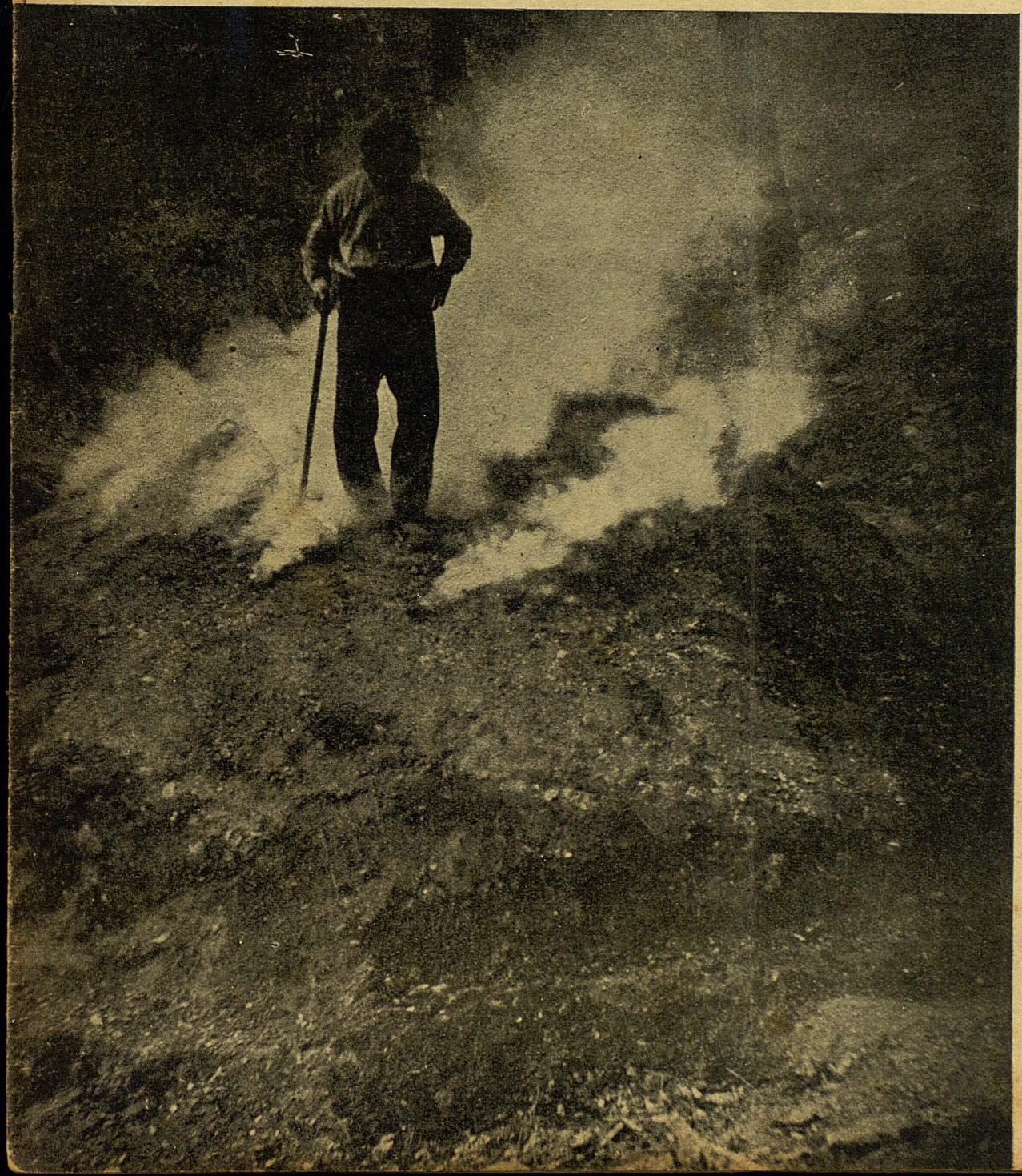

SUMARI:

La llei d'arrendaments de finques rústiques aplicada a Catalunya, *Jaume de Riba*.— Curiositats històriques. La rosa negra i la rosa blava, *Joan Ros i Sabaté*.— Deu anys de vida del conill «Rex», *Isidre Rogent*.— Assegurances contra incendis de boscos de carboneig, *Victorià Cuffí*.— La magnèsia i les collites de patates, *E. Manyes*.— El progrés en la conservació de farratges, ensitjant-los, *Enric Sala*.—L'avellaner, fruiter propi de la muntanya.— La producció actual de carn a Catalunya, *Ramon Vilaró i Galceran*. — El que pogué fer un capellà, *S. de P.*— El que diu la premsa: El grifonament o fillolament en els blats, *Josep Pané i Mercé*.— Recerques pràctiques: Les virtuts de la col. - Són realment perjudicials les formigues? - Destrucció dels mosquits mitjançant alternar el pas de les aigües. - Testos de cartó per avivar plantes.— Notes informatives: La reforma de la Reforma Agrària. - La supressió dels impostos del vi. - La propera collita del vi es veurà minvada a causa de la blima. - El nou consell de la Unió de Sindicats Agrícoles. - El pantà d'Oliana. - Interessos pecuaris. - L'electrificació del camp. - El Servei Forestal a Girona. - Exposició d'Avicultura a Reus. - L'Assemblea de fruites i verdures de la U. S. A. - A Lleida es conrea l'arròs.— Calendari de sombres.— El mercat.

Carbonera en plena activitat

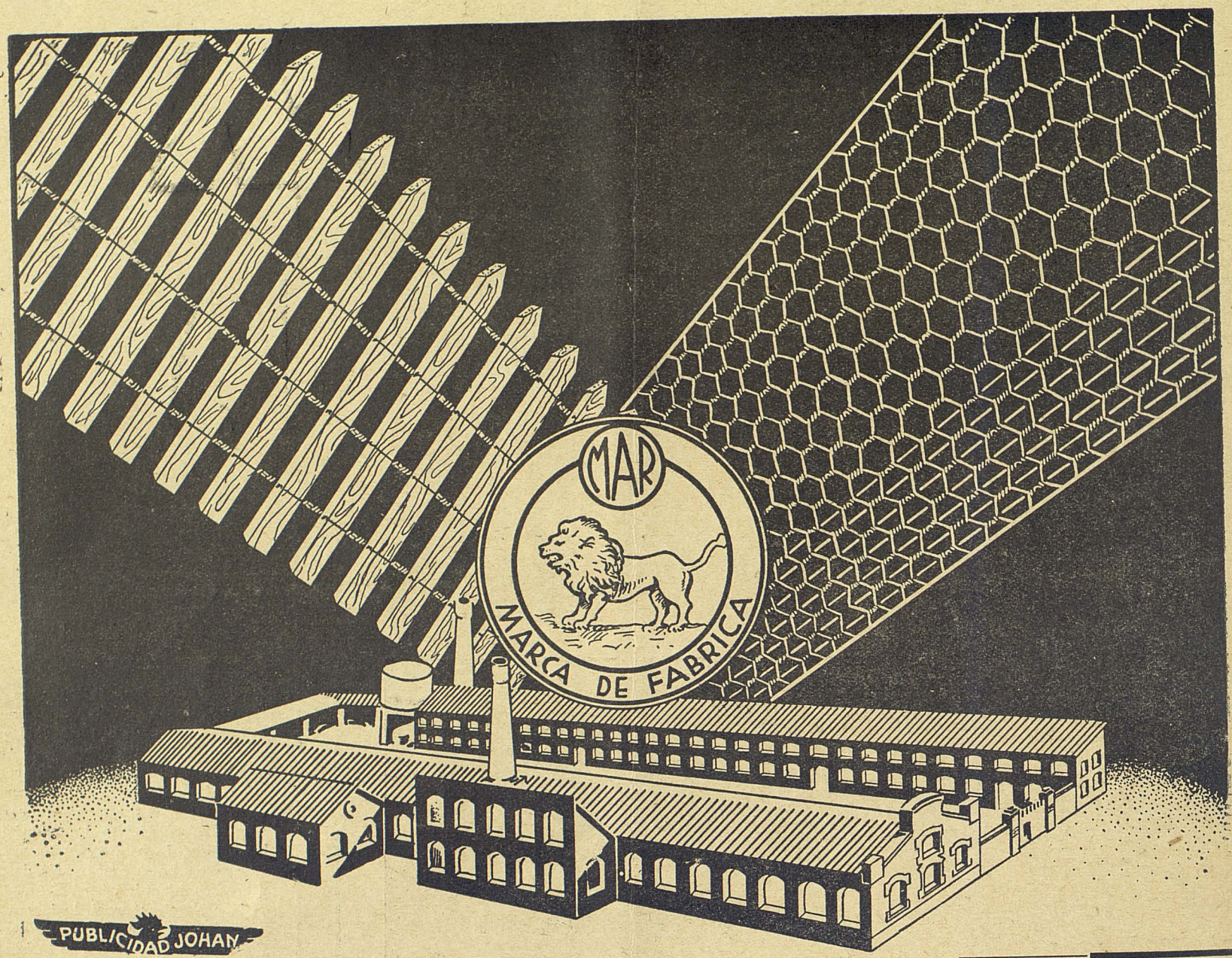

REIXATS i TANQUES

Galvanitzats amb els més moderns procediments

Gran Premi i Medalla d'Or. - Exposició Internacional de Barcelona, 1929-1930

Ramaders:

Recomanem l' "A L A M B R E R A"

per a xarxes i tancats per al bestiar BOVÍ, CABALLÍ, PORQUÍ i especialment per al LLANER, per estar exempt de punxes.

Avicultors:

Useu per al vostre **G A L L I N E R**, el

Modern reixat patentat de Forma Mixta - Uniformitat en les seves malles. - Molt resistent. - Econòmic

Per a comandes a les Ferreteries i Establiments Avícoles

SOL·LICITEU CATÀLEG IL·LUSTRAT A:

M. Abad & Ribera. TARRASA. Barcelona

Direcció postal: Apartat 55. — Direcció Telegràfica: «Peinalambres». — Direcció Telefònica: 2105 i 2250

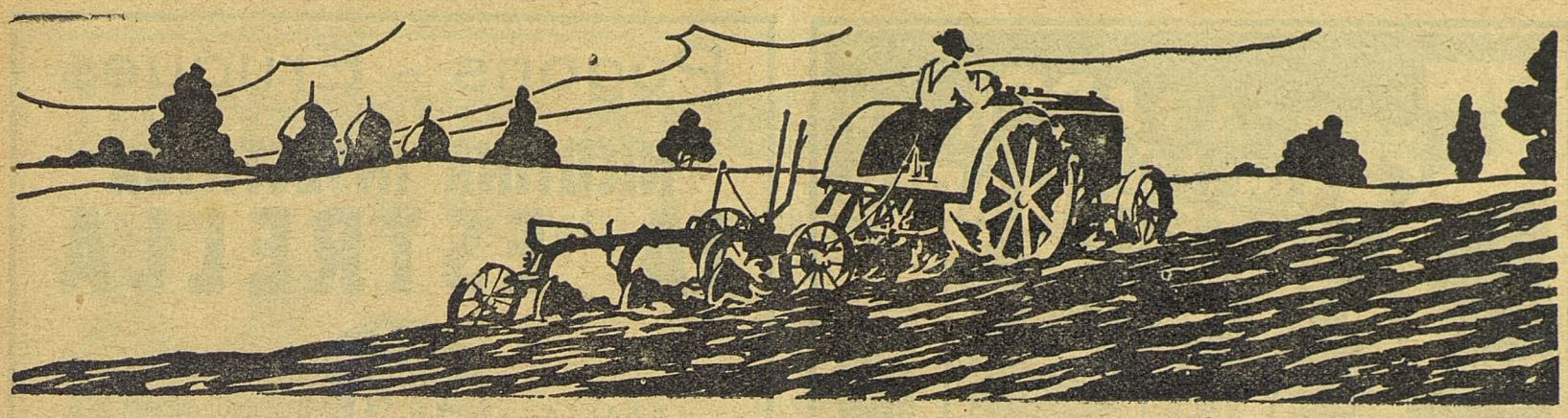

IMPORTANTS OBRES D'AGRICULTURA

CIÈNCIES APLICADES A L'AGRICULTURA

Compendio de Agricultura. SELTENSPERGER (C.). Un volum. . . . **16,50** ptes.
Botánica agrícola. SCHRIBAUX (E.) i NANOT. Un volum. . . . . **14,50** ptes.
Química agrícola *(Química del Suelo)*. ANDRÉ (G.) (2.ª ed.). Dos volums. **29** ptes.
Química agrícola *(Química vegetal)*. ANDRÉ (G.) (2.ª ed.). Dos volums. **31** ptes.
Entomología y Parasitología agrícolas. GUÉNAUX (2.ª ed.). Un volum. En premsa.
Microbiología agrícola. KAYSER (E.). Dos volums. . . . . **29** ptes.
Hidrología agrícola. DIÉNERT (F.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Meteorología y Física agrícolas. KLEIN (P.) i SANSON (J.). Un volum. . **15,50** ptes.
Análisis agrícolas. GUILLIN (R.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Higiene de la granja. RÉGNARD (P.) i PORTIER (P.). Un volum. . . **15,50** ptes.
Geología agrícola. CORD (E.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Previsión del tiempo en Agricultura. SANSON. Un volum. . . . . **13,50** ptes.
Ornitología. C. GUÉNAUX. Un volum. . . . . En premsa.
Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria, dirigit per A. MATONS i M. ROSSELL I VILÀ. Es publica per fascicles. Publicat el volum primer (que consta de tres fascicles). . . . . **67** ptes
Publicats demés els fascicles 4.art i 5.e (del volum II). Cada fascicle. **20** ptes.
Compendio de Química agrícola. GAIN (E.). Un volum. . . . . **21,50** ptes.
Anatomía Veterinaria. S. SISSON. Un volum. . . . . **127** ptes.
El Suelo. VILLAR (E. H. DEL). Un volum. . . . . **11** ptes
La Agricultura y el Clima. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum. . . **8** ptes
Investigación de aguas subterráneas. DARDER PERICÁS (B.). Un volum. **26** ptes.
El Crédito agrícola cooperativo. R. DE RODA I JIMÉNEZ. Un volum. . **9** ptes.

PRODUCCIÓ I CONREU DE LES PLANTES

Agricultura general. DIFFLOTH (P.) (2.ª edició). Quatre volums:
I. *Suelo y mejoramiento de las tierras.* . . . . . 15,50 ptes.
II. *Labores y rotación de cultivos.* . . . . . 15.50 ptes.
III. *Siembras y cuidado de los cultivos.* . . . . . 14,50 ptes.
IV. *Cosechas y conservación de los productos agrícolas.* . 14,50 ptes.
Abonos. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2.ª edició). Dos volums. . **29** ptes.
Cereales. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2.ª edició). Dos volums. . **29** ptes.
Prados y Plantas forrajeras. GAROLA (C. V.). Un volum. . . . . **17,50** ptes.
Arboricultura frutal. BUSSARD (L.) i DUVAL (J.) (2.ª ed.). Un volum. **16,50** ptes.
Silvicultura. FRON (A.) Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Viticultura. PACOTTET (P.) (2.ª edició). Un volum. . . . . **17,50** ptes.
Cultivo hortícola. BUSSARD (L.). Un volum. . . . . **16.50** ptes.
Plantas de escarda. HITIER (H.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
La Mimbrera *(Cultivo y aplicaciones)*. LEROUX (E.). Un volum. . . **14,50** ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX (J.) i MAUBLANC (A.) (2.ª edició) Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Enf. no parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX. Un volum. **14,50** ptes.
Cultivo hortícola. BUSSARD (L.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Tratado de Patología y Terap. vegetales. FERRARIS (T). Dos volums. **85** ptes.
Olivicultura. MANUEL PRIEGO (J.). Un volum. . . . . **11** ptes.
La Alfalfa. CRUZ LAPAZARÁN BERISTAIN (J.). Un volum. . . . . **7** ptes.
La uva de mesa de Almería. RUEDA FERRER (F.). Un volum. . . . **13** ptes.
El cultivo del azafrán. JUAN BTA. LLORCA. Un volum. . . . . En premsa.
El cultivo del arroz. R. FONT DE MORA. Un volum. . . . . En premsa.
El Alforfó... F. J. RIERA. Un volum. . . . . **14** ptes.
Los parás. de los insectos perjudiciales. R. GARCÍA MERCET. Un volum. **9** ptes
El Chopo. JOSÉ M.ª RIU. Un volum. . . . . **6** ptes.
El trigo y su selección. D. NAGORE. Un volum. . . . . **11** ptes.

PRODUCCIÓ I CURA DELS ANIMALS

Zootecnia general. DIFFLOTH (P.). Dos volums. . . . . **32** ptes
Razas bovinas. DIFFLOTH (P.). Un volum. . . . . **17,50** ptes
Razas caballares. DIEFLOTH (P.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Ganado lanar. DIFFLOTH (P.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Avicultura. VOITELLIER (C.) (2.ª edició). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Aliment. racional de los Animales domésticos. GOUIN (2.ª ed.). Un volum. En premsa.
Higiene y Enfermedades del ganado. CAGNY i GOUIN (2.ª ed.). Un volum. **16,50** ptes.
Apicultura. HOMMELL (R.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Cabras, cerdos, conejos. DIFFLOTH (P.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Sericicultura. VIEIL (P.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Producción y doma del caballo. BONNEFONT (J.). Un volum. . . . . **15,50** ptes
La Pesca y los Peces de agua dulce. VILLATE DES PRUGNES (R.). Un vol. **16,50** ptes.
Piscicultura. GUÉNAUX (G.). Un volum. . . . . **15,50** ptes
Manual de Veterinaria práctica. HUGUIER. Dos volums. . . . . **39** ptes.
Métodos modernos de Avicultura. DIFFLOTH (P.). Un volum. . . . **23** ptes.
Enfermedades de las Abejas. A. CAILLAS. Un volum. . . . . **6** ptes.
Alimentación de los Animales. ROSSELL I VILÀ (M.). Un volum. . . **9** ptes.

ENGINYERIA RURAL

Material vitícola. BRUNET (R.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Material vinícola. BRUNET (R.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Construcciones rurales. DANGUY (J.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Riegos. RISLER (E.) i WÉRY (G.) (2.ª edició). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Drenaje y saneamiento de las tierras. RISLER i WÉRY (2.ª ed.). Un vol. **13,50** ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. PROVOST (A.) i ROLLEY (P.). Un volum. **15,50** ptes.
Electricidad agrícola. PETIT (A.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Topografía agrícola. MURET (C.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Máquinas de labranza. COUPAN (G.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Máquinas de cosechas. COUPAN (G.) Un volum. . . . . En premsa.
El Catastro español. E. ALCARAZ MARTÍNEZ. Un volum. . . . . **15** ptes.

TECNOLOGIA AGRÍCOLA

Vinificación. PACOTTET (P.) (2.ª edició). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Aguardientes y vinagres. PACOTTET (P.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Lechería. MARTÍN (C.) (2.ª edició). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Las Conservas de frutas. ROLET (A.) (2.ª edició). Un volum. . . . **16,50** ptes
Las Conservas de Legumbres *(Carnes, productos del corral y de la lechería)*. ROLET. Un volum . . . . . **15,50** ptes.
Industria y comercio de los Abonos. PLUVINAGE (C.). Un volum. . **16,50** ptes.
La remolacha y la fabric. del azúcar de remolacha. SAILLARD. Un volum. **19,50** ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. WARCOLLIER (G.). Un volum. . **17,50** ptes.
Destilería agrícola e industrial. BOUILLANGER (E.). Dos volums. . . **29** ptes.
Vinos de Champaña y espumosos. PACOTTET i GUITTONNEAU. Un volum. **15,50** ptes.
Las industrias de la Leche. LLOVET. Un volum. . . . . **11** ptes.
Enfermedades de los vinos. BRUNET (R.). Un volum. . . . . **9** ptes
Contabilidad agrícola. P. J. GIRONA. . . . . **17** ptes.
Legislación agrícola. P. J. GIRONA. Un volum. . . . . En premsa
Las Resinas. M. TOMEO. Un volum. . . . . En premsa

ECONOMIA I LEGISLACIÓ RURAL

Economía rural. JOUZIER (E.). Un volum. . . . . **16,50** ptes.
Explotación de un dominio agrícola. VUIGNER (R.). Un volum. . . . **17,50** ptes.
El libro de la campesina. BUSSARD (O.). Un volum. . . . . **15,50** ptes.
Agenda Agrícola. WÉRY (G.) (2.ª edició). Un volum. . . . . **7** ptes.
Organización científica del trabajo agrícola. J. MALLART. Un volum. . **12** ptes.

Per a comandes, adresseu-vos a EL CULTIVADOR MODERN, Trafalgar, 76. Telèfon 18744 : BARCELONA

DANIEL ROBERT - Clarís, 72 - BARCELONA

De venta en farmacias y centros de específicos

La Poda de la Vid

per

N. Garcia de los Salmones

Enginyer Agrònom

Estudi raonat de la poda de la vinya, amb 26 làmines de :: fotogravat i 109 figures ::

Preu: 7'50 pessetes

Demaneu-lo a EL CULTIVADOR MODERN

Trafalgar, 76 - Telèfon 18744 - BARCELONA

Pugons - Erugues

ELS DESTRUIREU DE MANERA SORPRENENT AMB

NICOTINA INSECTICIDA LA ESTRELLA

:: MARCA :: REGISTRADA

VERÍ

Màximes concentracions-Preus mínims

S'expedeix en tres formes: NICOTINA PREPARADA "LA ESTRELLA", a la qual sols s'hi ha d'afegir aigua.-NICOTINA INSECTICIDA "LA ESTRELLA", la qual té 97 per 100 de substàncies actives. - SULFAT DE NICOTINA INSECTICIDA "LA ESTRELLA", el qual té, almenys, el 40 per 100 de substàncies actives.

Alerta amb les imitacions que ho imiten tot, però no la qualitat.

BARCELONA: Comercial Anònima Vicens Ferrer. - Societat Anònima de Drogueria Vidal i Ribes, Plaça del Born, 8 i Hospital, 2. - Soler i Mora, Jaume I, 18. - Establiments Dalmau Oliveras. - Ignasi Conillas, Llúria, 11. - Solà, S. A., Salmerón, 105. - Capdevila i Jordi, S. Ltda., Sants, 31

Josep Jaume Gelart, Figueres. - Miquel Casals, Llavaneres. - S. Suñé Ribera, Lleida. - Fill d'Àngel Ferrer, Manresa. - Francesc Miró, Martorell. - Josep Antic, Mataró. - Martí Fité, Mataró. - Rosend Fises, Prat de la Riba, 18, Sant Boi. - Francesc Coll, Sant Sadurní de Noya. Josep Rovira, Casa Vicentó, Vilafranca del Penedès. - Lluís Font, Vilassar de Mar. - Pau Mitjans, Igualada.

VENDA A L'ENGRÒS:

FRANCESC NUBIOLA. - Corts, 648, pral., 1.ª (xamfrà Clarís)

Telèfon 11087 - BARCELONA

REIXATS

de fil metàl·lic de vàries menes per a

Tancats, Galliners, Colomars, etc.
Filferro, Teixits metàl·lics, Garbells, per a cereals

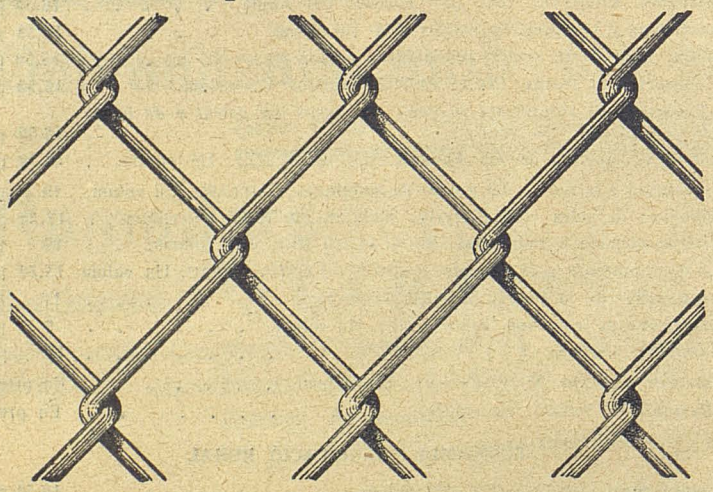

Indústries TOMAS, S. A.

LORQUÍ (Múrcia)

Oficines de la Sucursal de Barcelona, Bofarull, 59 i 61

FÀBRIQUES A:

LORQUÍ, BARCELONA i IZALZU (NAVARRA)

Guanos-Drogues-Sofres

Adobs per a les terres

Premiats en 15 Exposicions Nacionals i Estrangeres

GUANO AMONIAC FIXE

Adob complet aplicable a tots els conreus

Adobs especials per a la vinya, patateres i hortalisses

GUANO PROVENÇAL

SOFRES GARANTITZATS

Flor de Sofre — Sofre sulfatat
Sulfatina — Esteatina cúprica

SULFAT DE COURE GARANTIT

Superfosfat de calç. - Escòries Thomas. - Nitrat de Sosa. - Sulfat d'Amoníac. - Clorur de Potassa. - Sulfat de Ferro. - Kainita, etc.

Drogues i matèries per a les adoberies

GUANOS - DROGUES - SOFRES

ALESAN

SOCIETAT ANONIMA

Via Laietana, 23, pral. B, Xamfrà amb la Plaça de l'Angel

BARCELONA

¿Ja coneixeu aquestes dues màquines?

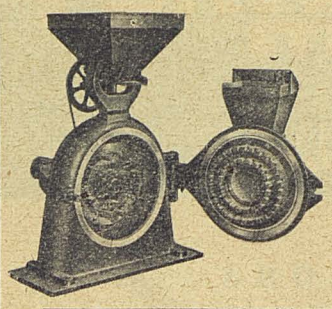

El "Royal Triumph"

és l'únic molí capaç de proporcionar una satisfacció completa als seus propietaris. Des d'un triturat bast, fins a l'impalpable pot tractar tota classe de productes, com moresc, ordi, garrofes, palla, alfals, etc. Més de 2.000 molins instal·lats són la millor referència. Demaneu preus sense compromís per part vostra.

"Le Rationnel"

és el polvoritzador ideal per al tractament d'arbres, plantes, vinyes, desinfecció, blanqueig a la calç, etc. Més de 50.000 aparells funcionant són un certificat de la seva acceptació

MAURICI HENING -:-: CARRER DE LES FLORS, 5 -:-: BARCELONA

Ous de Naftalina

Patentats i model Industrial Registrat

Maten el poll. Desinfecten els ponedors. Eviten en les gallines el vici de menjar-se els ous. Serveixen d'ou :: ponedor. Maten l'arna ::

-:- *Preus franc d'embalatge estació Barcelona* -:-

Una dotzena: 6 ptes. una Una grossa: 5 ptes. la dotzena

De venda a les principals Drogueries i a la

Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.

Rambla de Catalunya, 66, 1.er, lletra G. :-: Barcelona

ACABA DE PUBLICAR-SE LA TERCERA EDICIÓ DE L'OBRA MÉS MODERNA EN AVICULTURA,

El Arte de Criar Gallinas

DEL

Professor SALVADOR CASTELLÓ

Director de l'Escola Oficial d'Avicultura, Vice-president de l'Associació Avícola Internacional de Professors i Investigadors.

Forma un volum *in folio*, de 180 pàgines, 60 làmines i 220 gravats.

Es ven al Preu de 8 ptes. i 8'50 per correu certificat

EL CULTIVADOR MODERN — Trafalgar, 76
Telèfon 18744 - BARCELONA

Cafès del Brasil per tota Espanya

EXIGIU ELS CAFÉS DEL BRASIL

són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

PELAYO - BRACAFÉ - CARIOCA

LONES per a Segadores

LONES per a tota mena d'espardenyes.-**LONES** de tots els gruixos i amplades per a veles de carruatges i autos.-**LONES** en colors sòlids per a veles de magatzems.-**LONES** per a velam, vaixells, encerats, vagons, tendes de campanya, etc.-**LONES** de cotó i cànem per a diversos usos industrials.

JOSEP SAULEDA : Fàbrica de Lones : Sant Pol de Mar (Barcelona) **MANGUERES TEIXIDES DE LLI**

GRANJA FI-VALLES

-PRAT-ROSSA-

OUS-POLLETS-RECRIA-ADULTS

DEMANEU EL NOU I EXTENS CATALEG BELLAMENT PRESENTAT I VOS SERA ENVIAT GRATIS

Tel. nº 3 - St. Feliu de Codines - Barcelona

M. FAURA I SANS

Doctor en Ciències Naturals

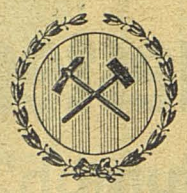

Estudis técnics de Geologia aplicada

Hidrologia - Mineria - Agronomia

Recerca d'aigües i minerals

Laboratori d'assaigs d'aigües, minerals, roques i terres.— Correcció dels barrancs, fixament del paratge per a l'emplaçament de les preses de contenció, salts, estanys, etc. — Projectes d'aprofitament i distribució de les aigües captades per als serveis de les poblacions, industrials i agrícoles.

DIRECCIO DE LES OBRES PROJECTADES

Dies de visita:
Dimecres i divendres, de 11 a 1

BARCELONA
Provença, 324, pral.-Telèfon 71060

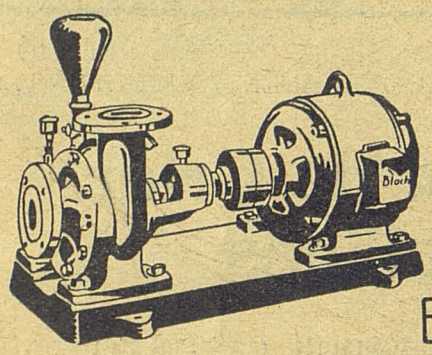

¡Agricultors!

Enriquiu vostres hisendes

instalant electro o motobombas per

recs de l'incomparable i acreditada

marca

Bloch

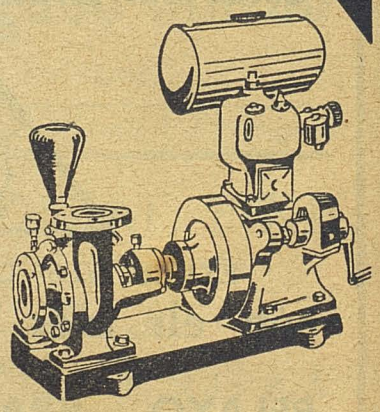

JAUME CUIXART - Maragall, 17 al 23 - BADALONA

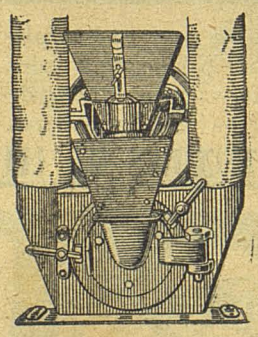

MOLINS TRITURADORS

"El Campeón Universal"

Patent n.° 91267

Per a tota mena de grans, despulles, alfals, fenc, garrofes i tota mena de materials.

Es l'únic molí que no produeix pols. Doble durada que tots els altres sistemes, degut a les dues mànegues d'aspiració; pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamanys, de 100 a 2.000 quilos hora. — L'únic anunciant que només es dedica a fabricar molins trituradors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES MODERN MOLÍ - TRITURADORA : REMOLEDORA D'OLIVES

Triple rendiment, treball més perfecte que els antics corrons de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

Per detalls, al constructor: **MARC TORRAS** - Riereta, 15 — BARCELONA — Telèfon 16884

AGRICULTURA i RAMADERIA

DIRECTOR RAÜL M. MIR

ANY XIX :-: NUM. 7

JULIOL DE 1935

DIES DE SORTIDA: EL 1.ER DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: UNA PESSETA

SUBSCRIPCIÓ:
Per tot el país i Amèrica, un any . 10 ptes.
Altres països. . . . . 15 ptes.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: TRAFALGAR, 76 - TELEFON, 18744 - BARCELONA

La llei d'arrendaments de finques rústiques aplicada a Catalunya

La llei d'arrendaments de finques rústiques de 15 de març d'aquest any, publicada a la *Gaceta de Madrid* dels dies 23, 24 i 26 de març, ha estat molt comentada i jutjada per a què jo vingui ara a afegir-hi un nou comentari i un judici més. El que crec convenient i fins necessari, és deduir de tot l'embull dels seus preceptes i dels del Decret de 23 de març, publicat a la Gaceta del 26 i dels del Reglament de 27 d'abril, publicat a la Gaceta del 17 de maig, què és el que poden fer els interessats en els contractes de finques rústiques de Catalunya davant les característiques del règim de l'explotació del camp català i què és el que cal que facin per a la major prosperitat de la riquesa agrícola de la nostra pàtria.

Crec amb això complir un deure que tenim aquells que les circumstàncies i les nostres afeccions ens han imposat l'obligació d'haver d'entendre un xic en aquestes matèries.

Contractes en els quals la llei s'aplica

La primera qüestió que es planteja en llegir la llei, és saber sobre quins contractes s'apliquen els seus preceptes, perquè l'article primer diu que la llei és per als contractes d'arrendaments de finques rústiques que en el successiu es concertin i amb aquestes paraules deixa fora tots els contractes actuals.

Aquests queden regulats per les disposicions transitòries primera i segona.

Per la primera s'estableixen regles per adaptar els contractes vigents en el moment de la publicació de la llei al règim d'aquesta, fixant, com és natural, com a primera regla d'adaptació, la voluntat de les parts contractants en aplicar aquest nou règim.

Les dificultats es troben quan hi ha aquesta coincidència de voluntats, en tal cas el número II de l'esmentada primera disposició transitòria fixa unes regles, les quals diu que són aplicables en els contractes d'arrendaments i *els de parceria,* entre elles hi ha la pròrroga indefinida del contracte en el cas que les parts no el donin per finit a l'acabar-se el contracte. No és comprensible aquesta diferència entre les parceries actuals i les del nou règim, fent aquelles de pitjor condició que les noves per tal com en aquestes no s'aplica el dret de pròrroga indefinit.

Fa creure que l'addició és feta intencionadament, el fet que també s'incloguin les parceries actuals en el Decret de 23 de març dictat per a l'aplicació d'aquestes disposicions transitòries.

Sols pot explicar aquesta contradicció, el desig del legislador d'obligar els contractants de parceries a fer contractes nous. En els contractes actuals mentre res no s'aclareixi, estan subjectes a les mateixes regles els arrendaments que les parceries.

Diu la lletra a) d'aquest número II de la regla transitòria primera, que acabaran els contractes actuals a la data estipulada en el contracte, però si a l'arribar aquella data *els contractants no els donessin per acabats,* s'entendran prorrogats per voluntat dels arrendataris en les condicions, temps i conseqüències establertes en l'article 10 i els demés aplicables de la llei.

Observeu que diu *si els contractants no els donessin per acabats,* paraules que han fet que algú interpretés que han d'ésser tots els contractants que els han de donar per acabats, el qual imposaria que quan aquest acord no existís, el contracte quedaria prorrogat i dintre el règim de la llei, amb el qual de fet quedaria la vigència i la pròrroga dels contractes actuals a disposició dels arrendataris o parcers.

Crec i he sostingut amb èxit davant dels Jutjats, que no és aquesta la interpretació adient, perquè si així fos seria inútil aquest paràgraf lletra a) puix ja n'hi havia prou en dir que els contractes actuals quedarien sotmesos a la nova llei sempre que les parts de comú acord no acordesssin donar per acabat el contracte. Quant el número I, exigeix la concurrència de les parts contractants per a quedar sotmesos a la llei d'arrendaments els contractes actuals, està clar que «a sensu contrario» no havent-hi la concurrència de voluntats, el contracte queda acabat.

La interpretació lògica d'aquell precepte assenyalat amb la lletra a) és que si a l'arribar la data d'acabament, *cap* de les parts contractants no dóna per acabat el contracte, s'entendrà prorrogat per voluntat de l'arrendatari amb la fórmula de la llei.

El cas més general a Catalunya és el de la lletra d) d'aquest número II de la disposició transitòria primera que estic examinant, ço és, contractes verbals o prorrogats per tàcita reconducció.

Sabut és que els contractes de les masoveries s'acostumen tots a fer per escrit, però el gran nombre de contractes d'arrendaments o parceries de peces de terra es fan de paraula i es van prorrogant per tàcita reconducció, fins que una de les parts amb un any de temps avisa a l'altre la seva voluntat de donar-los per acabats.

Segons aquest paràgraf lletra d) acabaran en l'any agrícola actual amb temps per a recollir els fruits de la collita existent el 26 de març, data de la publicació de la llei, abonant al conreador que marxa, els guarets i adobs, a no haver-hi pacte o costum en contra. Aquesta facultat de donar per acabats els contractes actuals que sembla tan terminant, queda reduïda al cas de conrear-se la finca el propietari pel seu compte, de forma que l'única diferència entre els contractes actuals i els nous en quant a la seva durada, és que els actuals acaben al finir l'any agrícola corrent i els nous han de durar almenys quatre anys.

Una circumstància especial hi ha a examinar, la qual és, que per a usar el propietari del seu dret d'acabar el contracte actual, ha

d'avisar amb tres mesos de temps i si no tingués aquest terme, s'entendrà prorrogat per un any més.

Ara bé, hi han molts contractes a Catalunya que acaben per Sant Joan; publicada la llei el 26 de març, manquen dos dies per a poder-hi haver tres mesos i per tant tots els que acabin en tal data queden prorrogats per un any.

De no haver-hi aquesta coincidència, de mancar aquests dos dies, quasi tots els contractes que acaben per Sant Joan haurien entrat dins el règim de la llei d'arrendaments, perquè els contractants necessiten un temps per a estudiar la llei, decicidir-se i donar l'avís i amb això no haurien pogut avisar amb tres mesos de temps.

Amb la interpretació donada a l'apartat a) entenc que sols fins als tres mesos anteriors a l'acabament pot, el propietari, donar per acabat el contracte; passat aquest temps, ha decaigut d'aquest dret i queda prorrogat el contracte a voluntat de l'arrendatari pels temps de la llei.

Està clar que, si abans de publicar-se la llei hom havia fet requeriment al conreador per tal que no continués el contracte, no cal cap nou avís.

Encara aquesta facultat de donar per acabats els contractes actuals queda restringida pel Decret de 23 de maig, publicat a la *Gaceta* del 26, el qual exigeix vàries condicions, com són: que el propietari resideixi en el terme municipal on radica la finca que pretén portar pel seu compte o a prop o que conreï altres finques; sols per a conrear finques grans permet que el propietari visqui a menys de 100 quilòmetres.

En resum, la llei s'aplica: als contractes que s'atorguin d'ací endavant; als contractes actuals que no s'hagin donat per acabats amb avís almenys de tres mesos abans d'acabar-se, per voler el propietari conrear-se la terra pel seu compte.

Què cal fer ara? Els propietaris que vulguin conrear-se la terra cal que donin tot seguit avís als conreadors i si el contracte acabava per Sant Joan, podran conrear els arrendataris i parcers fins per Sant Joan de l'any que ve i si acabava per Sant Miquel o per Tots Sants, en tal diada d'aquest any.

Contractes exceptuats de la llei

Queden exceptuats dels preceptes de la llei:

1.—Els contractes entre parents pròxims.

2.—Els de solars edificables dintre carrers o places d'una població.

3.—Les terres que volten una edificació no agrícola.

4.—Les terres que tinguin un valor en venda doble del que tenen les terres de conreu en el mateix lloc.

Cal fer contractes nous?

La llei explica com han d'ésser els contractes i el Reglament ha publicat uns models.

Això romp amb tota la tradició catalana dels contractes i com que creiem que això és un gros mal, som del parer que no convé fer contractes nous.

Amb el text de la llei creiem que no és cap perjudici que els contractes actuals es vagin prorrogant, puix si és veritat que l'article 6 diu que sense la inscripció no podran els contractants utilitzar els drets i exercitar les accions que respectivament els hi reconeix la llei, és evident que això es refereix als contractes nous per als quals és feta la llei especialment, però per als que es vagin prorrogant, encara que els hi siguin aplicables preceptes de la llei, no han de tenir els requisits dels nous.

Ha complicat la qüestió l'article 24 del Reglament a l'establir que en el cas de què no s'inscriguin en el Registre d'Arrendaments que crea (inclús els que per ésser inferiors a 500 pessetes de renda sigui voluntària la inscripció), ni l'arrendatari podrà exercir els seus drets i accions, ni l'arrendador no podrà exercir l'acció de comiat per cap de les causes que marca la llei.

Aquesta extralimitació del Reglament alterant els preceptes de la llei s'explica en aquesta matèria, recordant que el Ministre que el va publicar era Registrador de la Propietat i per això va dedicar la major part del Reglament a la inscripció dels contractes d'arrendaments. Aquest precepte és tan injust, que no pot subsistir. En un país on el règim hipotecari està fundat en la llibertat d'inscripció en el Registre de tots els drets reals i de la mateixa propietat, no es pot fer obligatòria la inscripció d'uns contractes que no creen cap dret real.

Com que creiem que aquest precepte serà modificat en el nou Reglament que s'anuncia, som del parer que el millor és no atorgar contractes nous, mentre es puguin anar prorrogant els actuals per tàcita reconducció.

Però, hi ha el cas de les parceries actuals.

Aquestes entren dintre la pròrroga voluntària per a l'arrendatari i obligatòria per a l'arrendador de quatre en quatre anys, mentre que els contractes nous de parceria, no són prorrogables obligadament.

Per aquesta contradicció tan absurda i mentre no sigui modificada, cal aconsellar en les parceries atorgar contractes nous, àdhuc amb tots els inconvenients d'inscripció i demés.

Durada dels contractes

La durada normal d'un contracte d'arrendament serà de quatre anys, essent sols de tres els de ramaderia i de dues rotacions de cultius quan cada una sigui inferior a quatre anys. Els contractes són prorrogables indefinidament a voluntat de l'arrendatari, i per a fer-ho haurà d'avisar per escrit, aquest a l'arrendador amb un any de temps a l'acabar qualsevol període dels indicats.

A l'arrendatari li convé que consti aquest avís d'una manera que no pugui ésser negada, i aquesta no podrà ésser altra, segons la llei, que l'acta notarial.

Creiem que donada la manera d'ésser de la nostra pagesia, solament en cas de lluita l'arrendatari acudirà a aquest medi. Si no l'utilitza, el contracte quedarà acabat sense que pugui aplicar-se la tàcita reconducció d'any en any, dels articles 1.566 i 1.577 del Codi Civil, puix entenem que per la clàusula final de la llei d'arrendaments, aquests preceptes estan derogats.

Aquest dret de pròrroga no es pot exercir si el propietari vol portar-se la finca pel seu compte; si vol edificar; o bé si vol convertir el tracte en parceria.

Els contractes s'acaben de dret sense infracció dels contractants:

Per extinció de l'usdefruit de l'arrendador; per arribar aquest a la major edat si no hi ha hagut autorització judicial o del Consell de Família; per conreu directe del propietari que compra una finca, si no té ja moltes terres; per pèrdua de la finca per l'arrendador, i per mort de l'arrendatari quan no l'heretin els seus parents més pròxims. En aquest últim cas obligarà a provar l'herència i com que la majoria dels nostres pagesos no fan testament, ni tramiten abintestat, creiem que moltes vegades no podran els hereus fer ús d'aquest dret de continuar l'arrendament.

La facultat del comprador d'una finca de donar per acabat el contracte una volta recollits els fruits de l'any, facilita la parcel·lació de les finques per venda a aquells que la vulguin conrear pel seu compte, si bé l'obligació de pagar a l'arrendatari a més del guaret i adobs, l'import de la renda d'un any, disminueix el preu de la finca, perquè el comprador en fer els seus càlculs ha de tenir en compte aquest extrem.

Si les adquisicions les fan els arredataris que les conreen, els Sindicats Agrícoles o les Societats de Camperols en el terme de dos anys a comptar des de la publicació de la llei, ço és fins el 26 de març de 1937, s'estalviaran els drets reals i la meitat dels honoraris de Notaris i Registradors. Per això cal aconsellar a qui vulgui detallar una finca, que ho faci tot seguit.

Tot el que hem dit es refereix als arrendaments, puix a les parceries no són aplicables els articles 9 i 10, els quals fan la durada dels contractes indefinida, a voluntat del conreador.

Casos de comiat

Fora dels casos d'acabament de contracte que ja hem examinat, hi han els següents casos en els quals hi cap el comiat d'un arrendatari d'un contracte en curs:

a) Per falta de pagament.

b) Per sub-arrendar la finca.

c) Per danys causats a la finca o collita per culpa de l'arrendatari.

d) Per fer en la finca, una explotació o cultiu diferent del pactat.

e) Per mal conreu.

f) Per incompliment de les lleis socials.

Com que no hi ha el motiu tradicional de comiat per incompliment de contracte, les clàusules especials tan acostumades en els nostres contractes com la conservació de camins, rases, el respecte al propietari i als arrendataris i parcers veïns, etc., no poden donar més acció que una rescissió, la declaració de la qual ha de venir en judici ordinari, llarg i costós.

De sempre havia estat una preocupació fixar un preu a les edificacions utilitzades per l'arrendatari, perquè en altre cas eren considerades com un precari; l'acomiadament corresponia tramitar-lo al Jutjat de primera Instància, però ara resulta el contrari, el precari queda fora de la llei d'arrendaments i si s'exceptuen de l'arrendament les edificacions utilitzades per l'arrendatari, aquestes quedaran a precari i podrà en tot temps fer-se l'acomiadament avisant amb el temps legal i tramitant-se en el Jutjat de primera Instància.

El Codi Civil permetia el sub-arrendament i calia preocupar-se en els contractes de prohibir-lo. D'ací endavant no caldrà, el contrari, serà suficient que l'arrendatari sub-arrendi per a què procedeixi el comiat.

Hem dit en parlar dels contractes afectats per la llei d'arrendament, que els contractes actuals poden donar-se per acabats avisant amb tres mesos d'anticipació en finir el contracte. En aquest temps, els contractes no entren dintre la llei i per tant pot aplicar-s'hi el comiat per les causes anteriors. Això té importància per aquell precepte del Reglament que nega el comiat als contractes no inscrits.

Els que tinguin una causa de comiat, els interessa exercitar-la dintre aquest termini.

Reparacions i millores

Cal distingir entre les dels edificis i les de la finca rústica.

Les primeres s'han de regir pel que acordin les parts en el contracte, forma en què els que s'atorguin, cal pactar el que convingui als contractants. Com que en els contractes actuals s'hi acostumava a posar un pacte referent a les millores, aquest regirà pels edificis.

Respecte a les reparacions i millores en les finques rústiques, la llei detalla el que regirà d'ací endavant prou clarament i solament cal aconsellar que en el cas que l'arrendatari obtingués resolució del Jutge o Tribunal competent per a fer millores útils, a les quals el propietari hagués negat l'autorització, interessa al propietari fer les obres ell i augmentar la renda, puix altra cosa porta moltes dificultats i complicacions.

Parceries

La tendència catalana de les parceries és de reduir la part corresponent al propietari i rebaixar proporcionalment les aportacions d'aquest pel cultiu.

En les comarques de més possibilitats econòmiques i major cultura dels parcers, la tendència és plausible. Però la llei feta per a països més endarrerits que el nostre, té una tendència contrària, ço és, d'exigir una major aportació del propietari i per tant una major participació d'aquest en els fruits, i així exigeix per ésser parceria, que el propietari aporti una quinta part del capital d'explotació i en detallar en què consisteix aquest capital no hi consta el valor de la terra.

Hem dit al començament, que aquest treball no tenia una finalitat crítica sinó d'aplicació de la llei a la nostra terra i per això sols direm sobre aquest punt, que els contractes de a mitges que els nostres pagesos consideren sempre com honerosos per a ells, són els més típicament de parceria; segons la llei cap a ells cal dirigir-se perquè són els més protegits per la llei, encara que es topará amb l'oposició dels conreadors, els quals els rebutgen.

Aquests contractes no són objecte de pròrroga, si es fan nous, però sí els actuals per aquella contradicció que al principi explicàvem, per això hem dit abans que cal aconsellar els contractes actuals d'arrendaments i fer nous els de parceria.

Aquest, a més de totes les causes de comiat dels arrendaments, hi han aquelles que trobàvem a faltar en els arrendaments, ço és, l'incompliment de pactes del contracte i el frau en els fruits.

També dóna lloc a rescindir el contracte la mort del parcer, a diferència del que passa en els arrendaments.

Inscripció de contractes

En la llei s'insisteix en aquest propòsit que fa temps persegueix el legislador espanyol, fins ara afortunadament fracassat. Cap profit no ha de treure la riquesa agrícola, del Registre d'Arrendaments. Els que compliren el precepte d'inscripció del temps de la Dictadura, sols obtingueren com a premi del seu respecte al compliment d'allò manat, un augment en el pagament dels drets reals en els traspassos.

Els únics resultats de les actuals inscripcions seran purament fiscals, puix tindrà l'Administració Pública un medi de conèixer la vertadera renda de les finques i per ella podrà deduir el valor.

Això no fóra cap inconvenient, ja que en un país ordenat cal conèixer tota la riquesa que ha de contribuir a les càrregues de l'Estat, però a Catalunya on hi ha un tipus contributiu de la riquesa rústica excessivament alt, passarà que sense les rebaixes del Cadastre, tindrà l'Administració les dades de la valoració i resultarà que per aquest procediment sofrirem un considerable augment de contribució territorial i serem els agricultors que pagarem més d'Espanya i això afectarà tan a propietaris com a conreadors, per aquella obligació que la llei imposa i el Reglament concreta, que aquests paguin la part de contribució corresponent al benefici de cultiu.

Per aquestes raons, creiem que és fer una feina patriòtica a favor de l'Agricultura Catalana, establir la resistencia passiva de la inscripció.

Conclusió

La llei d'arrendaments aprovada pel Parlament Espanyol, no crea cap institució jurídica que pugui ésser base d'una actuació fomentadora de la riquesa agrícola.

A Catalunya no satisfà els propietaris, els quals veuen minvada llur iniciativa d'acció sobre les finques, ni satisfà els conreadors, els quals aspiren a pagar cada dia menys als propietaris encara que sigui rebent d'ells menys aportacions.

Creiem que uns i altres faran bé de resoldre bonament entre ells llurs conveniències, pensant el menys possible en aquesta llei. Creiem que és una llei feta per les dretes amb un sentit esquerrà; quan tornin les esquerres a manar, tindran més dificultats per a pertorbar l'economia agrària si troben que aquesta llei d'arrendaments ha tingut la mínima aplicació.

JAUME DE RIBA

Curiositats històriques

La rosa negra i la rosa blava

Deu fer cosa d'uns dos anys que en el si de la roserística mundial va promoure's un gran aldarull d'esperances, de dubtes i de rotundes negacions a propòsit d'una notícia publicada en els grans rotatius de tot arreu, anunciant haver-se obtingut ja la tan desitjada rosa negra. No trigà pas gaire temps, però, a ésser esvaïda l'efímera ilusió massa fàcilment alimentada, puix que ben aviat els experts en roses, àdhuc els més modestos aficionats i amadors de l'encisera flor, pogueren constatar com n'era d'infundat el seu optimisme, ja que la tant esperada rosa no era altra que una més de les tantes ja conegudes dintre l'extensa gamma dels vermells foscos, i de les de color granat-fort més o menys accentuat, vulgarment denominades de *vellut*.

L'espectació, però, fou ben justificada i ho serà sempre, tota vegada que des d'èpoques molt antigues ençà hom ve treballant constantment en aquest sentit: el d'obtenir les roses negra i la blava. Per això hem cregut interessant reportar des d'aquestes acollidores pàgines d'AGRICULTURA I RAMADERIA una sèrie de dades històriques que tenen el seu punt de curiositat.

Cap allà l'any 1858, a França, també hi va haver ja molt d'enrenou referent a la naixença d'una rosa negra. Tant va interessar a tothom aquesta nova, que l'escriptor i exquisit poeta de les flors, N'Alfons Karr—l'Apelles Mestres francès, que podríem dir-ne— es va sentir empès a consultar el cas a l'aleshores jardiner en Cap dels Jardins del Luxemburg (París), el qual li va respondre «que aquella rosa només existia en les pàgines dels periòdics que n'havien parlat».

—Me n'alegro —respongué Alfons Karr— de no conèixer l'inventor d'aquesta rosa, perquè, altrament, jo l'hauria inscrit darrera els noms de Jules Janin, qui inventà el clavell blau; de Jeorge Sand, qui es va empescar el crisantem blau; d'Alexandre Dumas, qui parla de la tulipa negra; de Mlle. Geulis, qui parla de roses negres i de roses verdes; de Balzac, qui descriu azalees enfilant-se per les parets; de Rolle, qui es va imaginar la camèlia d'una tant forta olor que, a l'apropar-s'hi, no es podia respirar; i de Víctor Hugo —l'enamorat de les roses— qui fou el promotor de les roses de Bengala sense espines i sense olor.

La influència que han exercit sempre els colors de què parlem, damunt l'ànim d'aquells que, sota un aspecte o altre —tècnics, comerciants o aficionats— intervenen en roses, hi ha hagut moments en la història en els quals se'ns presenten víctimes d'una veritable obsessió, a l'extrem que han recorregut a medis tan absurds, com el del celebradíssim roserista del segle passat, M. Després, el qual en les seves arriscades temptatives per a obtenir la rosa blanca intentà assajar la hibridació per medi de l'aire i dels insectes, els quals en transportessin el pollen, entre elements tan heterogenis com són la viola i la campànula, amb el roser. Per tal d'intentar-ho, posà al seu jardí experimental de Zebles, entre els rosers, ben apropats aquests amb les altres plantes, totes les de flors blaves que en aquell temps es coneixien. Com es pot suposar, el resultat fou negatiu, per no dir ridícul.

Aquestes excentricitats botàniques no són pas privatives dels horticultors més apropats a nosaltres, sinó que molt abans del segle XIIè ja hom parla de la rosa blava en l'obra del botànic moro de gran prestigi, residents a Andalusia, Aber-el-Jaïr, el qual descriu les característiques de les roses d'un blau celest existent a l'Orient; de la rosa groga a Trípoli, de Síria i la d'aquest mateix color amb el fons blau, cap a la banda d'Alexandria. Però un altre autor, quasi contemporani de Jaïr, Abu-Abdalah-ebu-el Faset, el qual havia anat classificant i aplegant, en una mena de catàleg, que en diríem ara, una infinitat de varietats de rosers, en el seu treball, per a res no esmenta la rosa blava, com tampoc ho fa Ebu-el-Awam, gran coneixedor dels rosers i que per a millor documentar-se i obtenir coneixements més extensos de botànica i de roserística, solia ilustrar-se i aprendre en els antics textos especialitzats, escrits en caldeu. No obstant, el silenci que serven aquests dos autors referent a la rosa blava, segons els documents antics de què ens valem per a escriure el present article, es suposa que antigament, els àrabs, hàbils roseristes, foren més sortosos que nosaltres, i conegueren la rosa blava, la qual s'extingí, igualment que moltes altres belles varietats d'aquell temps.

Una altra nota referent a la rosa blava que cal remarcar ací, és la sensacional revelació feta pel Marquès d'Orbessan a l'Acadèmia de Toulouse l'any 1752, en la qual d'una manera solemnial va assegurar haver vist, a prop de Turin i plantat a terra, un roser que donava roses ben blaves.

D'aquesta declaració d'Orbessan, en varen eixir un sens fi d'experiments i assaigs a l'objecte d'obtenir la tan cobejada rosa blava, a base, tots, de tractaments donats a la terra mitjançant procediments artificials, de resultats, aquesta vegada, també negatius.

Això fou en aquella data llunyana, però avui que hom compta amb tan poderosos elements amb l'avenç de la química i les múltiples aplicacions de l'electricitat, des d'un punt de vista hipotètic i des del nostre lloc de simples aficionats i amadors de les roses, ens hem preguntat més d'una vegada, si Orbessan fou un ilús, un visionari o un precursor de la gran meravella, tenint en compte la metamòrfosi que s'opera en el colorit de les hortènsies, les quals, segons la composició de les terres on són plantades donen les flors de color vermellós, rosat, blanc i blau verdós.

Aquesta observació la fa també un professor de botànica del segle passat i diu més, encara: pregunta quin seria el camp d'acció que s'obriria als roseristes, el dia que com en la planta que hem esmentat, els preparats que s'apliquessin a les terres donessin resultat satisfactori. ¿La llavor que donessin les roses blaves, quines sorpreses ens reservarien en sembrar-les? I ¿com resistirien la prova de l'empelt les plantes que se n'obtinguessin? Degenerarien cap a un atavisme? Millorarien la varietat? Quantes possibilitats s'oferiríen aleshores! Quin dia de joia fóra per als roseristes i els rosamans!

Però, ja que fins avui ens ha estat privat de fruir semblant esdeveniment, hem de convenir amb l'escriptor francès, que tot quant s'ha escrit entorn de les roses negra i blava queda circumscrit en el clos de la literatura, puix és evident que ço que ha contribuït més a mantenir la confiança dels amics de les roses en l'espera de la seva aparició, sols concebuda en somnis, ha estat la prodigiosa imaginació dels escriptors i poetes de tots els temps, i molt particularment dels àrabs, dels perses i dels egipcis, els quals en llurs llegendes, els seus contes i els seus poemes ens parlen ben sovint de les roses blaves i de les flors blaves.

Deixem, doncs, que la fecunda imaginació de poetes i literats s'esplaï, i, amb les seves creacions ens forneixin exquisides fantasies que, si són escrites amb art, són plaents a l'esperit, com la subtil flaire de les roses.

JOAN ROS I SABATÉ

Deu anys de vida del conill «Rex»

Totes les innovacions de la ciència i la tècnica en donar-se a conèixer, promouen discussions, desprecis i fins contrarietats. Tal volta això no sempre és perjudicial, puix que constitueix un procés selectiu, el qual dóna per resultat que les innovacions útils acabin per triomfar.

Una cosa semblant succeí amb l'entrada del *Rex* en el cercle de la cuniculicultura, d'aquesta gran novetat que a l'aparèixer motivà apassionades controvèrsies. Però han transcorregut deu anys i no serà debades ara, procedir a l'examen d'aquest modernissim conill i apreciar el partit que l'agricultor pot treure'n d'aquesta raça.

Els primers exemplars de *Rex* es van presentar d'una manera improvisada, amb llurs variacions, en una modesta cria francesa. El seu obtentor, meravellat de la novetat de trobar en una nierada de conills ordinaris, un conill la pell del qual estava exclusivament constituïda per borra sense garra (pèls llargs de totes les pells de conill), portà al rector de la seva parròquia aquest curiós exemplar, el qual es quedà amb ell i suscità al pagès a què examinés si de les cries successives neixien altres exemplars amb iguals característiques. En efecte, el fenomen es va repetir i tingué la sort el rector Gilette, de fer reproduïr entre les nierades dels fills d'aquells exemplars amb els caràcters del *Rex*, o sia de pell formada exclusivament de borra; exemplars que aconseguí isolar i fer-los reproduir del tot purs. La nova raça fou batejada amb el nom de *Casto-Rex* i fou presentada a l'Exposició anual de París del febrer de 1924. Hom diu que l'eclesiàstic Gilette era un entès criador de conills, que operava tenint en compte la més rigorosa consanguinitat i a aquestes circumstàncies es deu que els primers conills *Rex* fossin dèbils, poc fecunds i malaltissos i especialment afectats de sífilis. Això donava lloc a què hom digués que les característiques del *Rex* eren degudes a la degeneració de l'epidermis per causa de la malaltia contagiosa.

A l'Exposició de París, els conills del rector Gilette, el principi foren acollits amb general indiferència, però ja no ho foren a l'any següent, que començaren a interessar els cuniculicultors, els quals compraren nous exemplars de *Casto-Rex* i aquests serviren per a transmetre els seus caràcters, valent-se de les lleis d'herència, amb altres races de conills. Així s'obtenien *Rex* en tots els colors; blancs, negres, havana, rosats i lila. En anys següents, fins el 1929, la fama dels *Casto-Rex* i del *Rex* s'estenia arreu del món. Per aquests conills de nou gènere s'arribava a pagar per cada exemplar de 500 a 1.000 pessetes.

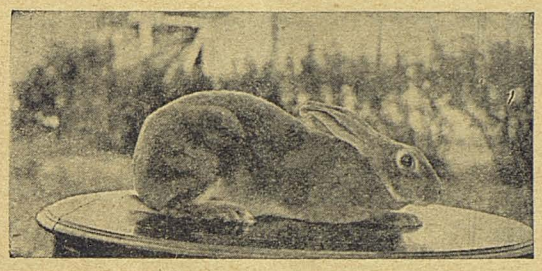

Linx-Rex, femella

De França es difongueren per tots els països on aquestes cries es troben en camí de progrés, i els *Casto-Rex* apareixien en les exposicions més importants i nombroses.

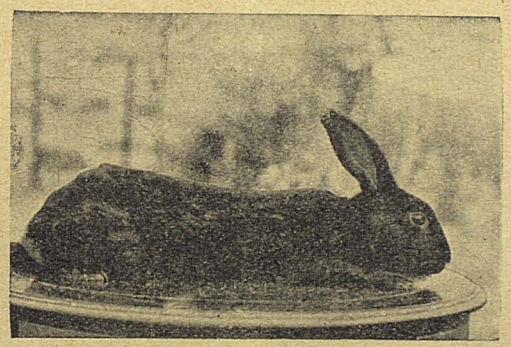

Alaska-Rex, mascle

A l'Exposició de París de 1929, aquesta mena de conills fou presentada com la més estimable novetat, la més variada i sobretot la més interessant.

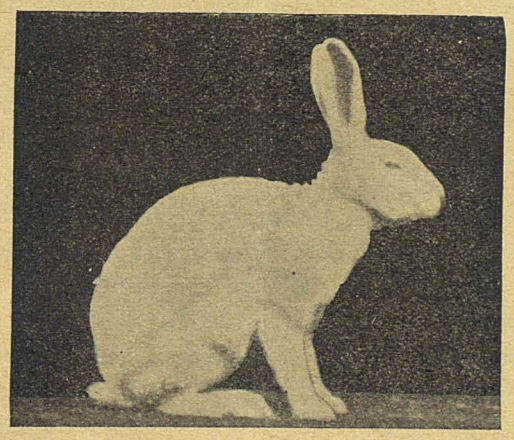

Reproductor Armini-Rex

En aquesta data els preus encara es mantenien alts. Un exemplar es pagava a 150 pessetes (uns 300 francs).

Els *Rex* nous, conservaben encara els caràcters transmesos del seu primitiu *Casto-Rex*: eren delicats, poc fecunds i malaltissos. Els seus entusiastes partidaris, havien de sostenir grans polèmiques amb els criadors de les races clàssiques. Però arribà l'hora d'imposar-se els *Rex*, essent actualment en gran nombre els que es dediquen a criar-los, deixant les races antigues per a dedicar-se a la reproducció i perfeccionament d'aquesta novetat, per preveure's el gran esdevenidor econòmic que se li presentava.

Avui els conills *Rex* es presenten sans, vigorosos, rústecs, prolífics. N'hi ha prou en esmentar l'explotació que hi ha a Santa Marta, prop de París, únicament formada per *Rex*, amb tres mil reproductors, els quals permeten sostenir disset mil exemplars. Aquest conillerar, el més important del món en aquesta especialització, no seria possible sostenir-lo si realment els conills *Rex* no fossin prolífics, sans i rústecs.

La pell del conill *Rex* és, sense discussió, la més seductora de totes les d'aquests rosegadors. L'home profà en matèria de conills, no hauria de fer més que criar una d'aquestes bestioles de bon origen, per a quedar-ne convençut.

Tenen les pells de *Rex*, la condició valuosa d'eliminar l'intermediari onerós per al pagès: el pelleter, el tintorer i el preparador de pells. Com per la marta, la mustela i el bisó, la pell d'un *Rex* pot emprar-se tal com és, sense cap altra preparació que el d'escamnar-la i assecar-la. Això fa que aquestes pells siguin més ben pagades i durin més temps.

És per demés voler establir una moda quan manquen els medis per a què es difongui i és per aquesta raó que encara no ha arribat el moment de tota la seva exaltació. Són encara insuficients els criadors d'aquesta formosa raça i els exemplars de *Rex* proporcionen amb la venda de reproductors, les més lucratives cotitzacions.

Però s'apropa l'hora en la qual hi haurà abundor de pells llançades al mercat pels nous criadors, podent-se profetitzar que estem a les vigílies de l'època de gran voga de les pells de *Rex*.

Els denigradors que resten, d'aquesta raça, sostenen que els conills *Rex* tenen poca talla, el qual no és cert. Si donen aquesta impressió és perquè el seu pèl és curt i si hom volgués allargar-lo, això seria avui senzillíssim. Però el mercat reclama que sols pesi de 1.200 a 1.300 grams per terme mig i no de més grandària, de preu més elevat, la qual no poden adquirir totes les clienteles.

Totes les possibilitats són factibles per aquesta raça, i queda fora de dubte que els conills *Rex* representen la més gran i útil innovació que s'hagi presentat i que a aquesta nova raça se li ofereixi un esdevenidor esplèndid.

ISIDRE ROGENT

Assegurances contra incendis de boscos de carboneig

Hues ací un problema més complicat del que a primera vista sembla. Hom diria que una vòlta coneguda la quantitat que en treuria d'un bosc fent-ne carbó i sabent el que val el carbó que es pot aprofitar del que queda després de l'incendi, la diferència és allò que ha de cobrar aquell que tenia el bosc assegurat o sia el perjudici que aquell bosc ha sofert. I això seria una assegurança incompleta, perquè el dany que sofreix un bosc en cremar-se no depèn exclusivament del carbó perdut en l'incendi, el qual constitueix el que podríem dir-ne *dany de primera classe,* sinó també del perjudici que ha sofert la plantació, pel temps que trigarà a ésser carbonable, suposant que torni a brotar tot, pels treballs que caldrà fer-hi per tal d'afavorir la crescuda del que broti, per la vigilància que s'haurà d'exercir perquè el bestiar no perjudiqui la tendra brotada, etc., etc., el qual constitueix allò que podríem anomenar *dany de segona classe,* i això és de la màxima importància. Quasi sempre els perjudicis d'aquest dany de segona classe són molt superiors als que representa el carbó cremat. Quant menys carbó contingui un bosc, és a dir, quant més petites sien les plantes, més gran és aquesta desproporció.

Pot donar se el cas de voler assegurar contra incendis un bosc carbonat de poc, en el qual quedin solament petites plantes, més o menys ben repartides en el terreny, això és, un bosc de vinguda o d'esdevenidor, el qual pot ésser de gran valor. En aquest cas, els danys de la primera classe que pot ocasionar un incendi són quasi nuls o de poc valor i en canvi els danys de segona classe són els únics o poc menys que cal tenir present.

En un bosc normal, ben cuidat i explotat degudament, cal tenir en compte les dues classes de danys, per tal com hi ha el carbó de les plantes que cal tallar quan es carboni i la plantada que quedarà per a les futures carbonades. En aquest cas d'explotació normal de carbonar cada tants anys, es poden fixar algunes idees per a fer l'assegurança completa d'un bosc contra els incendis.

Això és que, segons la nostra manera de veure, per a fer l'assegurança d'un bosc s'ha d'examinar com està el carbó actual i com està la plantació per a la continuïtat de carbonar.

Per a l'assegurança de primera classe o del carbó actual, hom ha de tenir en compte el que val el carbó que hi ha i el que valgui el que es podria fer després de l'incendi, el valor del qual depèn dels preus del mercat i les despeses de tallar, ajuntar la llenya i carbonar i també de transport fins al mercat, del carbó resultant. I per a l'assegurança de segona classe cal tenir en compte el que creix el bosc en aquell terreny, l'estat actual de la plantació en alçària i gruixària i el que pot valer el carbó al cap de 10 anys, per exemple. Tenint en compte tot això, resulta que per a fer una assegurança completa cal partir de la base d'uns quants anys d'assegurança, per exemple cada 10 anys, de la prima anual corresponent. Una assegurança per un any o per durant l'explotació d'un bosc, pot convenir a un negociant que el compri i que prescindeixi del que no és carbonable. A un propietari li convé fer una assegurança completa. És clar que es pot fer per menys o per més de 10 anys. Això depèn de com deixa la plantació el que carbona i dels anys que tarda a ésser carbonable el que queda, segons les condicions del terreny, treballs que s'hi facin, etc.

Per a donar un idea de com creiem que es podria fer una assegurança completa, suposarem que es tracta d'un bosc per a carbonar normalment cada 10 anys i que fem l'assegurança quan està a punt de carbonar. Respecte a aquest estat normal de carbonar cada 10 anys i al seu rendiment, vàrem exposar algunes idees en *El Cultivador Moderno* en el número de febrer de 1932, aconseguint amb aquest sistema, poder obtenir cada tants anys el mateix rendiment del bosc, fent-ne carbó.

Desconeixem en absolut si es fan assegurances de boscos contra incendis i en quina forma que sia viable i es pugui aprofitar. Sols exposem idees que ens semblen raonables i prou.

Tractem de fer una assegurança per 10 anys d'un bosc per a carbonar normalment cada període d'aquesta durada, obtenint sempre aproximadament el mateix rendiment. Per això ens manca fixar dues dades de la més alta importància.

1.ª Quan s'incendia un bosc, quina part es perd del carbó que hauria sortit en carbonar-lo si no s'hagués incendiat?

2.ª Quin risc corre de cremar-se un bosc, o bé, quantes probabilitats hi ha de què es cremi en 10 anys o bé, de 100 boscos assegurats quants se'n cremaran en 10 anys?

Quan es crema un bosc, és generalment en un dia de vent en què es propaga el foc ràpidament a voltes per les copes dels arbres sense cremar ni tan sols l'herba del sòl i a voltes cremant també l'herba i la brossa del terreny.

Però no es crema tot, es cremen les fulles i les rames o brocs, més o menys prims i generalment queden en disposició d'ésser carbonades les soques i les rames gruixudes.

Hi hauria d'haver estadístiques que ens diguessin quina part de carbó és perd, del que s'hauria tret del bosc si no s'hagués incendiat. Ignorem si existeixen aquestes estadístiques, creiem que no. Suposarem que es perd un 20 per 100 i ens sembla bastant ajustat a la realitat.

Quant a la segona pregunta, farem avinent que existeixen per tot arreu molt extensos boscos que en més de 100 anys no han sofert un sol incendi que valgui la pena d'ésser esmentat; però sabem també que s'han cremat boscos extensos a causa de petits descuits i fins intencionats. Sovint passa, que els pastors s'aprofiten de la pastura de les herbes d'un terreny, calen foc al bosc per tal que aquesta prosperi i encara amb més freqüència una volta tallat o carbonat l'arbrat d'un terreny, calen foc a tot el que surt per tal que no perjudiqui la seva pastura, no permetent així que torni a haver-hi bosc o matolls que li facin nosa.

Això és de cada dia i la major culpa és de l'amo de les arbredes o boscos que no vigila els seus interessos i també, en part, per manca d'una guarda rural idònea que a més de posar traves a l'aprofitament dels boscos (a voltes convenients, però sovint contraproduents a la bona i normal explotació dels mateixos) ajudés a defensar-los de les escomeses dels altres. En fi, tenint en compte la realitat actual respecte a incendis de boscos, ens sembla no apartar-nos molt del just en suposar que les probabilitats de què es cremi un bosc, en 10 anys són d'un 12 per cent. Donant per bones aquestes suposicions, anem a veure de fixar les primes d'assegurança d'incendis per 10 anys.

Referent a l'assegurança que anomenem de primera classe, és a dir, del carbó existent al bosc en fer l'assegurança, la prima hauria d'equivaler al carbó que es perd amb l'incendi, que hem fixat en un 20 per 100 o sia $\frac{1}{5}$. Si el carbó existent en fer l'assegurança és A cargues, se'n perden amb l'incendi $\frac{A}{5}$, i com que les probabilitats de què s'incendiï són un 12 per 100, la prima per 10 anys seria $\frac{A}{5} \times 0'12 = 0'024$ A i la prima anual seria de 0'0024 A o sia, per cada carga de carbó assegurada 0'0024 cargues de carbó, l'import del qual en diner depèn del preu del carbó en aquella contrada.

Quant a l'assegurança que anomenem

de segona classe o sia de la continuïtat de l'explotació i de la renda que porta o de què cada deu anys se'n treurà el mateix valor, es podria fixar així: per assegurar que al cap de 10 anys es podran fer A cargues de carbó encara que es cali foc al bosc, la prima ha d'ésser A cargues en 10 anys o sia $\frac{A}{10}$ de prima anual si el foc fos segur; però com que es produeix en un 12 per 100 de probabilitats, la prima anual serà de $\frac{A}{10} \times \frac{12}{100} = 0'012$ A; això és, per cada carga de carbó assegurat la prima anual seria de 0'012 cargues de carbó. Així, en cas d'incendi tenim assegurat el carbó que es perd (amb la prima anual de 0'0024) i a més el carbó que representa la crescuda als 10 anys. Però no n'hi ha prou amb aquestes dues primes perquè l'asegurança sia completa. Si hi ha un incendi durant aquests 10 anys, en els 10 anys següents la crescuda no serà suficient per a obtenir la quantitat de carbó, als 10 anys que segueixen als de l'assegurança (el bosc cremat tardarà 20 anys almenys per a poder-se carbonar). Per a salvar quelcom això, cal assegurar el doble del carbó A, que es fa cada 10 anys i la prima anual serà doble o sia de 0'024 A cargues de carbó. De manera que l'assegurança serà completa amb una prima anual de 0'0024 A $\times$ 0'024 A = 0'0264 A cargues de carbó i l'assegurat cobrarà en cas d'incendi el carbó que ha perdut en ell i a més el doble de carbó assegurat.

D'aquesta manera resulta que una hectàrea de terreny ben plantada de bosc de la qual se'n poden obtenir 40 cargues de carbó, amb una assegurança completa, pagaria un prima de 0'0264 $\times$ 40 = 1.056 cargues de carbó anualment. Si el carbó en aquella contrada valgués 12 pessetes netes per carga, la prima anual per aquesta hectàrea de bosc seria de 12'67 pessetes que als 10 anys sumarien 126'70 pessetes.

En cas d'incendi l'assegurat cobraria $\frac{A}{5} \times 2$ A cargues de carbó o sia 88 cargues de carbó que a 12 pessetes valdrien 1.056 pessetes. I així quedaria assegurat el rendiment d'aquesta hectàrea de terreny de bosc. En aquest exemple, cada 10 anys es paga 1 pesseta per assegurar-ne 8'33.

Tot això es refereix, com hem dit, a un bosc que ha d'ésser carbonat normalmunt cada 10 anys, amb el mateix rendiment aproximadament en carbó. Però l'assegurança es pot fer en tota classe de boscos. Hem de tenir en compte sempre en primer lloc el carbó existent o que es pot treure llavors mateix del bosc i així es troba la prima per a fer l'assegurança de primera classe. Després hem d'examinar què quedaria quan s'hagués tret tot el carbonable, això és, examinar el bosc de *crescuda* per calcular la prima d'assegurança de segona classe. És fàcil apreciar el carbó que hi ha actual en un rodal determinat. I tampoc no és molt difícil apreciar aproximadament l'estat del que ha de créixer, el seu tamany en alçària i gruixària, espessor, ritme de creixença segons la classe del terreny i tendror de les plantes existents. I una volta apreciat el que pot donar de carbó en 10 anys, per exemple, això serà la A per a fixar la prima dels danys de segona classe. Si anomenem B al carbó apreciat en fer l'assegurança i C el carbó de la crescuda en 10 anys, la prima anual total serà 0'0024 B $\times$ 0'0264 C. expressada en cargues de carbó.

Algú trobarà exagerades o tal volta esquifides les primes que posem, les quals es podrien augmentar quelcom per les despeses d'administració general d'aquestes assegurances. Les apreciacions que es fessin haurien de venir controlades per les estadístiques corresponents, les quals no sabem si existeixen. Entre les apreciacions que es poden fer a l'examinar un bosc per assegurar-lo, té gran importància veure si aquell bosc és més o menys net de matolls i brosta. Val la pena de fixar-se en això, perquè si està molt brut és més fàcil de calar-s'hi foc i que aquest sigui més persistent i difícil d'extingir. Tant és així, que creiem que en cas de tractar-se d'un bosc brut de brossa i matoll espès, es podrien augmentar les primes en un 50 per 100 i fins més en el cas de màxima brutícia.

Creiem que hauria d'ésser l'Estat el qui hauria de fer l'assegurança d'aquesta riquesa nacional i en certa manera d'utilitat pública i a més establir com hem dit abans, una guarda rural per a defensar-la, ajudant els propietaris de boscos que són els administradors d'aquesta riquesa. No és posant traves, de vegades arbitràries, a l'explotació dels boscos pels seus propietaris, com s'ha d'assolir la continuïtat i augment de la riquesa forestal, sinó fent que valguin els productes del bosc i en aquest cas tots procuraran millorar-lo. Amb traves que fossin més o menys arbitràries, sols s'aconseguiria que s'estengués la desconfiança en l'esdevenidor i amb ella s'arribaria a la desaparició total dels boscos, malgrat totes les disposicions.

VICTORIÀ CUFFI
Enginyer

La magnèsia i les collites de patates

Els experiments de Feliu Rigaux, agrònom de l'Estat belga, vénen a confirmar la poderosa influència de la magnèsia en els rendiments de les patates. Joan Dumont, químic agrícola de l'Escola d'Agricultura de Grignon, diu en la seva interessant obra *Els adobs magnètics bàsics:*

«Amb la magnèsia la collita arriba a 30.000 quilos per hectàrea, comparativament als 23.000 quilos de les sembres sense magnèsia; un excedent de 6.000 quilos. S'ha de notar que la parcella adobada amb magnèsia, les plantes no han sofert cap malaltia, tots els tubèrculs resulten sans, mentre que les parcelles no adobades amb magnèsia, la vegetació és menys regular i un 15 per 100 de plantes mildiuades».

Un augment de collita del 30 per 100, amb adobs magnèsics, no deixa d'ésser un avantatge temptador.

La magnèsia actua sobre la vegetació de la patata d'una manera assenyalada.

E. Casals, en el tractat: *Paper fisiològic del magnesi en els vegetals,* diu: Que millora l'estat mecànic de les terres compactes (calcàries o no calcàries) i que afavoreix la nutrició de les plantes, especialment d'aquelles que organitzen les reserves hidrocarbonatades (transformant-les en sucres), remolatxes, vinyes o en midó, patates.

És que la magnèsia, per altra banda constitueix la base de la funció clorofiliana (creació de la substància verda), de tots els vegetals; la formació de la fècula s'origina primerament en la sacarosa de les fulles, les quals es troben favorescudes amb els adobs magnèsics.

Un fullatge abundós té gran importància, sobretot per les varietats de patates feculents, segons Bretignière, confirmant implícitament el que precedeix. Cal doncs, afavorir tant com es pugui el desenvolupament de les fulles, i per aconseguir-ho, no descuidem la magnèsia que, on falta, el vigor de les plantes queda detingut.

E. MANYES

El progrés en la conservació de farratges, ensitjant-los

En temps remots, a l'època de la grandesa dels egipcis i dels cartaginesos, es construïen sitges, en les quals es conservaven els grans i tubèrculs; les excavacions dels arqueòlegs han revelat com eren construïts aquests dipòsits un miler d'anys abans de Jesucrist, però no s'ha trobat cap indici de què en aquell temps existissin sitges per a conservar el farratge verd tot l'any. La consulta dels diccionaris Pallas d'Emili Vallès, i el Diccionari de la Llengua Catalana, publicat darrerament per Pompeu Fabra, donen a la paraula sitja, el significat bíblic, sense cap altra extensió. És un oblit que els nostres pagesos, amb llur pràctica, han de fer per manera de corregir.

La conservació dels farratges verds tot l'any, al nostre país s'ha fet de la manera més rudimentària, obrint un clot, omplint-lo de farratge i cobrint-lo de palla, pedres i runa, per tal que l'aire no hi penetrés; naturalment, aquest procediment no resultava pràctic, ni tampoc econòmic.

És clar que en algunes propietats importants, s'han aixecat sitges-torres, d'obra i metàlliques, i els qui les han provades, han constatat com resultava avantatjós poder tenir prop de les estables de bestiar —si hom vol en condicions de buidar el farratge dintre de les mateixes— farratge verd en totes les èpoques de l'any.

Els avantatges que comporta l'ensitjar, són diversos; permet segar i ensitjar sigui la que es vulgui la condició atmosfèrica; permet segar extensions importants de farratges, deixant lliure el terreny per a un nou esplet. El farratge ensitjat resulta a un preu més econòmic que l'alfals assecat o la remolatxa farratgera. Produeix més fems que no alimentant el bestiar amb farratge sec. Els fems són nets de llavors de males herbes, perquè aquestes han germinat dintre la sitja. L'ensitjar permet, en els indrets on el bestiar pot pasturar pocs mesos de l'any, tenir a mà reserves suficients, per al temps que els animals hagin de romandre establats.

El poder sembrar veces o moresc, significa netejar el terreny de males herbes, perquè com que se sembra espès, tant en l'una com en l'altra plantació, les eliminen per asfíxia.

Al Nord Africà es considera la sitja com una caixa de conserva, a Nord Amèrica els fàrmers, l'anomenen la caixa d'estalvi del pagès.

Gràcies al farratge ensitjat, el bestiar no ha de passar durant l'època hivernal els dejunis que el desmilloren, que l'afebleixen i el fan més propens a les malalties i a la mort.

Són indicadíssims per a poder ésser ensitjats, el moresc sembrat molt espès, les veces barrejades amb civada, el trèvol, la trepadella, el sorgo, l'alfals i fins i tot plantes com

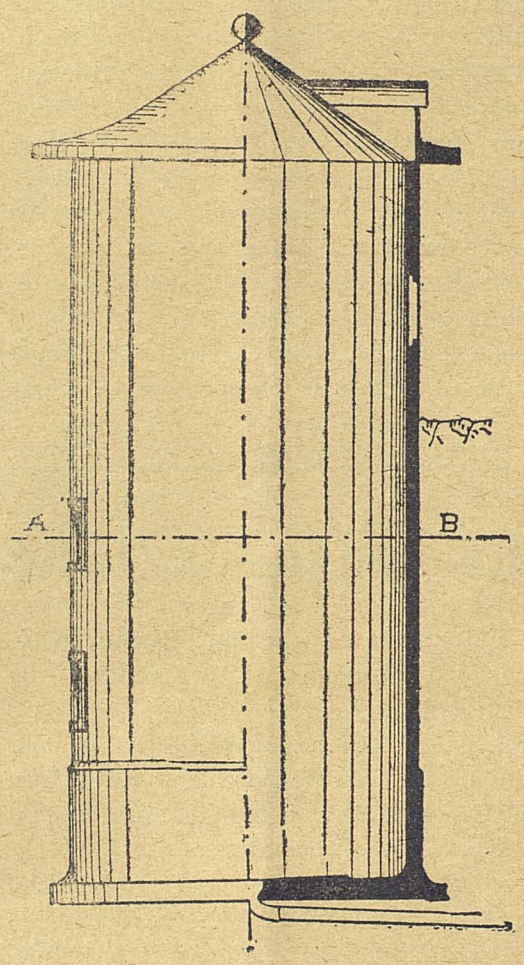

Una sitja-torre moderna, d'obra

les hortigues, que a l'estat natural, els animals no les accepten.

El farratge ensitjat conté un 70 per cent d'aigua, mentre que el farratge assecat no en conté sinó del 10 al 15 per cent. El verd, si es tracta de planta alta, es trinxa, fermenta dintre la sitja i es converteix en un aliment molt digestiu, el qual convé extraordinàriament als animals acostumats a menjar herba verda.

En les regions productores de llet, s'ensitja molt el moresc i s'han especialitzat tant en aquest conreu, que arriben a obtenir més de 80 mil quilos per hectàrea. Avui tothom reconeix que el farratge ensitjat té una extraordinària vàlua en la producció de carn i de llet. S'ha arribat a obtenir amb bous alimentats amb farratge ensitjat, durant tres mesos, un augment de 300 quilos de pes, mentre que amb el mateix temps, altres bous alimentats amb fenc, només guanyaven 150 quilos. L'augment de la producció de llet, és també notable i en granges experimentals de diversos països han registrat augments de 1, 1 i mig i 2 litres diaris per vaca; per altra banda la llet resulta molt rica en matèries grasses. És clar que el farratge ensitjat s'ha de combinar amb altre aliment, però ell pot ésser una base essencial de la nutrició i emprant-lo es poden substituir, absolutament, els farratges secs.

L'ensitjar permet grans economies d'espai, puix què en un lloc en el qual es podrien emmagatzemar 10 tones de fenc, s'hi podrien enquibir cent tones de farratge ensitjat.

Malgrat tots aquests avantatges, l'ensitjar farratge verd no ha pres, a Europa, fins aquests darrers anys l'impuls aconseguit en altres continents.

Per què?

Si calgués referir-nos al nostre país, caldria dir que ha tingut una mala propaganda. Els nostres pagesos només han vist en algun indret, una torre magestuosa que s'aixecava per damunt de la coberta dels altres edificis, la qual calia omplir mitjançant aire comprimit. A la Granja Escola de Caldes, és només això, pertocant a l'ensitjar, el que veuen aquells que la visiten o els qui hi estudien. Una cosa magnífica, de bons rendiments, però que pel seu cost d'instal·lació està reservat només als hisendats que poden desprendre uns milers de duros en aquesta mena d'instal·lacions.

No hi ha a l'esmentada Granja-Escola el procés d'ensitjar en verd, no s'hi han construït sitges cilíndriques de fusta, lligades amb cèrcols de ferro, ni s'ha emprat la trinxadora elevadora, moguda per muls o cavalls, per tal que aquells agricultors que no poden desprendre milers de duros, ni tenen a mà força elèctrica, ni la possibilitat d'instal·lar motors d'olis pesats, poguessin realitzar això que els d'Amèrica fa molts anys han aconseguit.

Ara, el problema d'ensitjar el farratge en verd, ha pres un nou caire, el qual farà possible estendre arreu aquest sistema de conservació del verd per a l'alimentació del bestiar. Per aquest nou mètode, s'ha obtingut el mitjà de reduir les pèrdues dels aliments nutritius, que eren importants en els farratges, rics en albúmina i reduir a l'ensems extraordinàriament les despeses econòmiques de la construcció de la sitja.

Les pèrdues provenien sobretot de les fermentacions les quals eren, principalment, la fermentació làctica freda que es produïa a una temperatura de 0 a 20 graus, la fermentació butírica que s'esqueia entre els 35 i 40 graus i la fermentació làctica calenta que es produïa entre els 35 a 60 graus. Es produïen encara altres fermentacions com l'acètica.

Les pèrdues d'elements nutritius eren degudes a la hidratació i al desdoblament de les proteïnes sota l'acció d'alguns factors físico-químics i els ferments solubles.

Un savi finlandès, el professor A. I. Virtanen ha conseguit amb l'aplicació d'una certa quantitat d'àcid fort al farratge que s'ensitja, privar el desenrotllament de les *enzymes* proteolítiques en les cèl·lules vegetals o els micro-organismes. Aquest àcid es ven ja correntment en el comerç del Nord d'Europa i, naturalment, en aquest món de pirateria comercial ja s'han comès falsificacions, algunes de les quals amb addicions d'arsènic, són perjudicials al bestiar. A Bèlgica, per tal d'evitar sorpreses, els elements de la Lliga de Pagesos Belga, s'han fet fabricar un àcid garantit, que porta el nom de Silozuur.

En el farratge, com ja hem dit, s'hi barreja, dissolt en aigua, l'àcid preventiu de les males fermentacions.

Respecte a la reducció de les despeses de cost de construcció de les sitges, l'estalvi s'aconsegueix en la forma de construir-lo; en lloc de fer una torre cilíndrica, estreta i llarga, hom construeix la sitja en dues parts, una inferior i fixa que gairebé íntegrament està en el subsòl, l'altra superior i movible.

En començar, ambdues parts es construïen de fusta, ara és més corrent, bastir la inferior de ciment armat; aquesta amida 1'50 metres d'alçària, el diàmetre de la circumferència és de 5 metres; es fa un pou d'aquesta mida, s'hi construeix o adapta al mur, de ciment o fusta, al fons la mateixa terra amb una capa d'argila, els sucs que la pressió expel·leix es filtren terra endins. Quan aquest dipòsit és ple de farratge trinxat i apretat, s'hi posa l'alça o part movible que fa 1'20 metres d'alçària. Passats alguns dies, per la pressió el farratge ensitjat s'ha reduït en un 40 o un 50 per cent, aleshores es pot treure la part superior movible, la qual pot servir per a curullar una altra sitja.

Els avantatges d'aquesta mena de sitges, a més del cost, que resulta molt inferior a les altres, són diversos, entre els quals s'hi compta el que facilita extraordinàriament totes les operacions. La sitja ja no és una torre altíssima que necessiti l'elevadora, sinó que l'home a mà, pot fàcilment omplir-la i buidar-la; trinxar el moresc, sorgo, etc., no és difícil, perquè no cal tampoc fer bocins massa menuts, a pam i mig o dos, ja basten; per altra banda, són molts els agricultors que posseeixen trinxadora.

La descoberta del savi professor finlandès, ha representat a les zones ramaderes d'Europa una revolució; fou acceptat i millorat de seguida a Alemanya, ha envaït Holanda, i a Bèlgica són en gran nombre els pagesos modestos que munten sitges.

En nostre país pot resoldre, en gran part, el problema de la carn, perquè, amb el règim ordinari de pluges, és arreu gairebé segur, obtenir un esplet de trepadella o veces i civada. El fet d'ensitjar-la, pot facilitar poder mantenir diversos caps de bestiar, que avui com avui, representarien un guany molt superior.

Hem escrit aquestes ratlles, amb el desig que algú que pugui, per la seva situació econòmica o política, escampi per la nostra terra, amb l'exemple, aquest nou sistema d'ensitjar en verd, amb la seguretat que en fer-ho, prestarà un servei meritíssim, puix que resoldrà un dels aspectes més dubitatius de la nostra economia agrícola.

ENRIC SALA

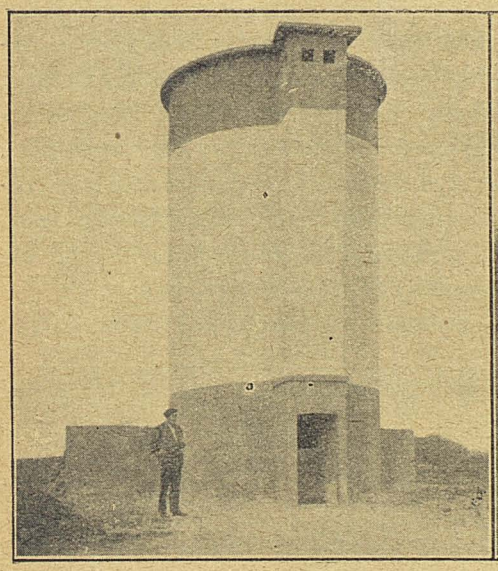

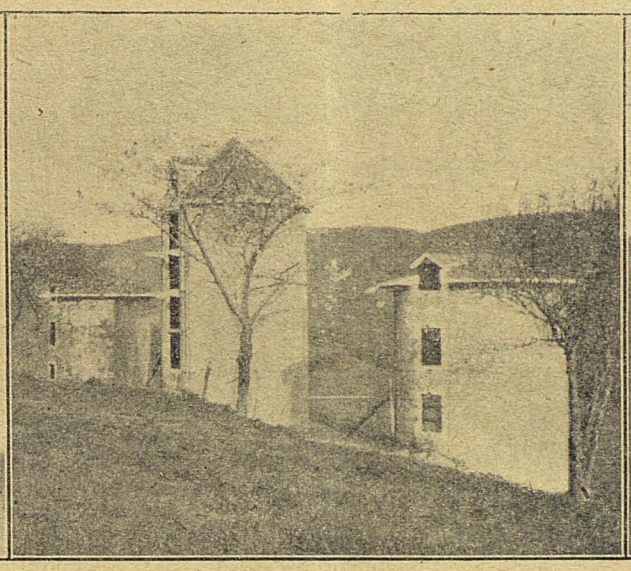

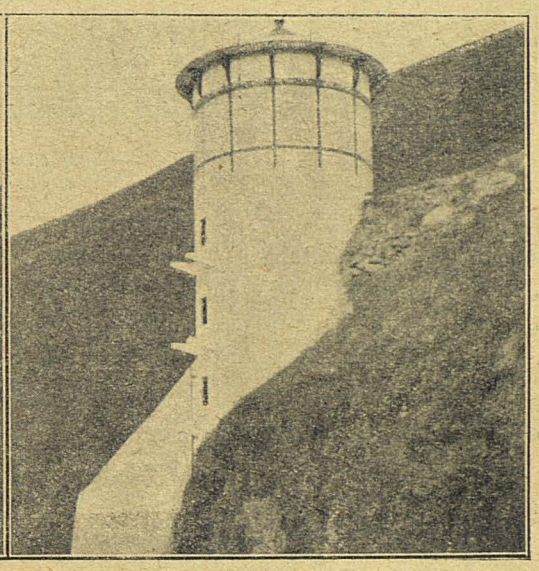

Sitges per a farratge, construïdes de ciment armat

L'avellaner, fruiter propi de la muntanya

Encara que l'avellaner s'avé perfectament amb les planes i terrenys escollits, com se'l veu amb tot l'esplendor en molts indrets de les terres tarragonines, aquest arbust està indicat especialment per ésser explotat en els muntanyosos i en els que, per ésser poc assolellats, no s'hi presten gaire altres menes de conreus.

La facilitat de cultivar l'avellaner, la seva llarga vida, rusticitat i els bons rendiments pecuniaris de les seves collites, inviten a dedicar-li més interès del que se li dispensa.

En els regadius és on aquest arbre deixa els més assenyalats beneficis; també en les terres que, sense poder se regar, conserven bona frescor, com passa a les voreres de torrents, de les rieres i en moltes ubagues. Poc exigent en quant a les condicions del sòl i del clima, així com les escasses atencions i treballades que exigeix, amb els alçats valors de les collites, fan considerar l'avellaner com un tresor veritable de la muntanya.

El seu conreu hauria d'interessar especialment als naturals d'aquests llocs i de tots els que, pes raó de les distàncies, falta de bons camins i irregularitat de les finques, dificulten els transports dels fruits i l'encariment de les feines. L'avellaner resol la majoria de vegades aquestes dificultats, el qual significa que amb ell, amb relativa facilitat, es dóna feina i profit als posseïdors de terres d'anàlogues condicions.

Propagar en aquests casos arbres de tan assenyalades qualitats colonitzadores, hauria d'ésser, al nostre entendre, una de les preocupacions que amb més fermesa mantinguessin els esperits selectes que, amb el seu exemple, desitgen promoure la prosperitat del país. En l'avellaner hi trobaran un auxiliar segur i preciós per a aconseguir tan encisadors com asseyalats auguris.

La producció actual de carn a Catalunya

Com que en aquests moments encara no ha estat portada a cap la nova estructuració territorial de Catalunya i les dades de què disposem procedeixen de la divisió feta des de Madrid, per tal de poder-nos referir a un conjunt de comarques determinades, ens atendrem en aquest treball a la classificació oficial de les quatre *provincies* catalanes.

No cal dir que les tres branques més importants de la ramaderia per a la producció de carn, són el bestiar boví, el porquí i el llanar i cabrum. Per tal de donar una lleugera idea de la importància ramadera de cada una d'aquestes *provincies,* ressenyem a continuació l'estadística de les mateixes.

BESTIAR DE CARN EXISTENT A CATALUNYA

LLEIDA:	Bestiar boví . . .	35.257 caps
	Bens	273.530 caps
	Porcs	57.007 caps
	Cabrum	41.987 caps
	Total. . .	407.781 caps
GIRONA:	Bestiar boví . . .	68.065 caps
	Bens	199.410 caps
	Cabrum	35.240 caps
	Porcs	103.620 caps
	Total. . .	406.335 caps
BARCELONA:	Bestiar boví . . .	47.652 caps
	Bens	118.115 caps
	Cabrum	52.855 caps
	Porcs	98.270 caps
	Total. . .	316.892 caps
TARRAGONA:	Bestiar boví . . .	7.174 caps
	Bens	63.874 caps
	Cabrum	61.866 caps
	Porcs	21.800 caps
	Total. . .	154.714 caps
RESUM:	Bestiar boví . . .	158.148 caps
	Bens	654.929 caps
	Porcs	280.697 caps
	Cabrum	191.931 caps
	Total. . .	1.285.705 caps

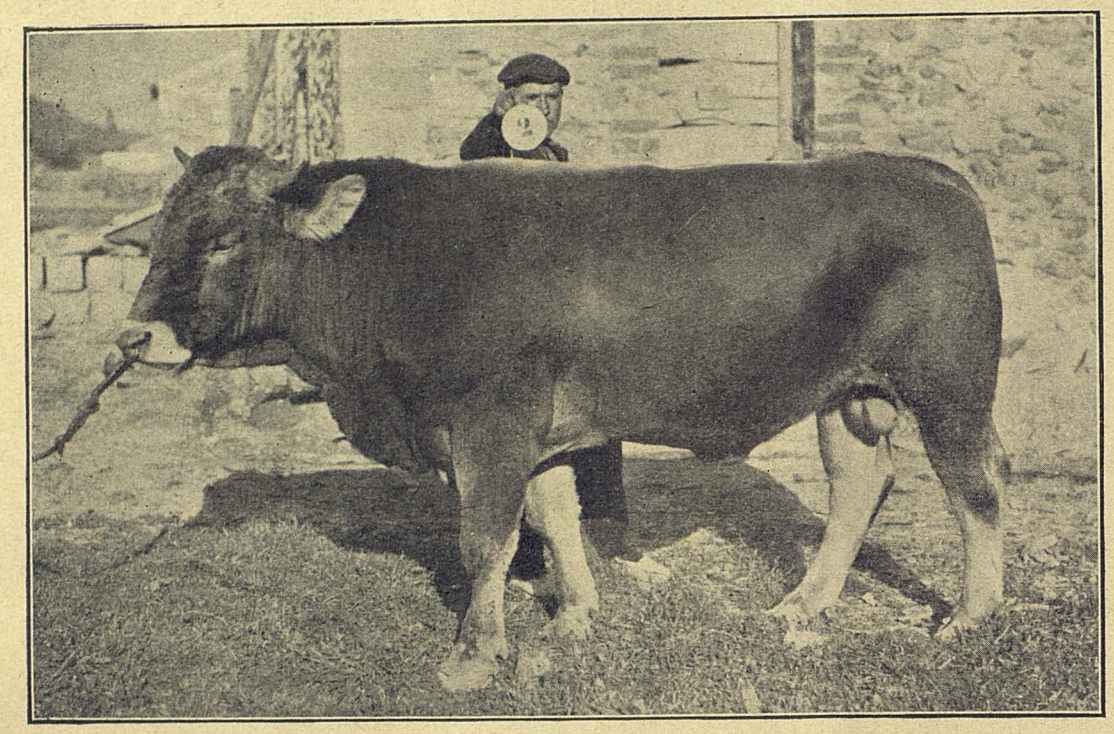

Viella. Concurs boví, 1923, on es mostra un magnífic exemplar de la nostra ramaderia bovina autòctona, tal com era en aquella data

D'aquestes dades *oficials* del Cens pecuari fet a Catalunya pel cos d'inspectors d'Higiene i de Sanitat pecuària, resulta que Lleida és la que compta amb més caps de bestiar per a la producció de carn, seguint amb intensitat Girona, Barcelona i Tarragona. Cal remarcar, però, que Lleida, Girona i Barcelona tenen un cens ramader molt igualat, ja que la diferència en caps de bestiar és poc important si comparem la quantitat de producció de carn de les distintes espècies.

Convé observar també com aquesta distribució ramadera obeeix força a la influència a la qual abans ja hem al·ludit dels medis naturals i racials de cada comarca o conjunt de comarques.

D'aquesta manera veiem com a Lleida és important el nombre de bens que hi ha a causa de les immenses planes per a la pastura i les grans extensions de conreus que afavoreixen l'aprofitament de residus i rostolls i de la presència de bones races autòctones i que, per tant, tenen carta de naturalesa al país. Girona és la que produeix més bestiar boví i porquí, seguint molt de prop en la producció de bestiar de llana.

És que Girona, cal tenir-ho en compte en procedir a la reorganització ramadera de Catalunya, és segurament en la seva totalitat la part de la nostra terra que serà ramadera o del contrari seria una terra d'escassa producció i relativament pobre.

A Barcelona té bastanta importància la ramaderia per ésser el centre consumidor més a prop i que a més bon preu pot posar el nostre bestiar. Compta a més amb la Plana de Vic i el Vallès, comarques d'una força agrícola ramadera formidable, amb les seves races característiques i tan aprofitables, que avui dia constitueixen ja una de les realitats ramaderes en els seus més grans mercats, de fama prou coneguda arreu entre els ramaders i pagesos de tot Catalunya.

Fetes aquestes lleugeres apreciacions sobre la ramaderia en general de la nostra terra, entrarem de ple a l'estudi i a la controlació de l'estat actual de producció de cada una de les espècies animals, que com hem indicat, contribueixen més directament a la creació i al sosteniment del nostre mercat de carn i de productes càrnics.

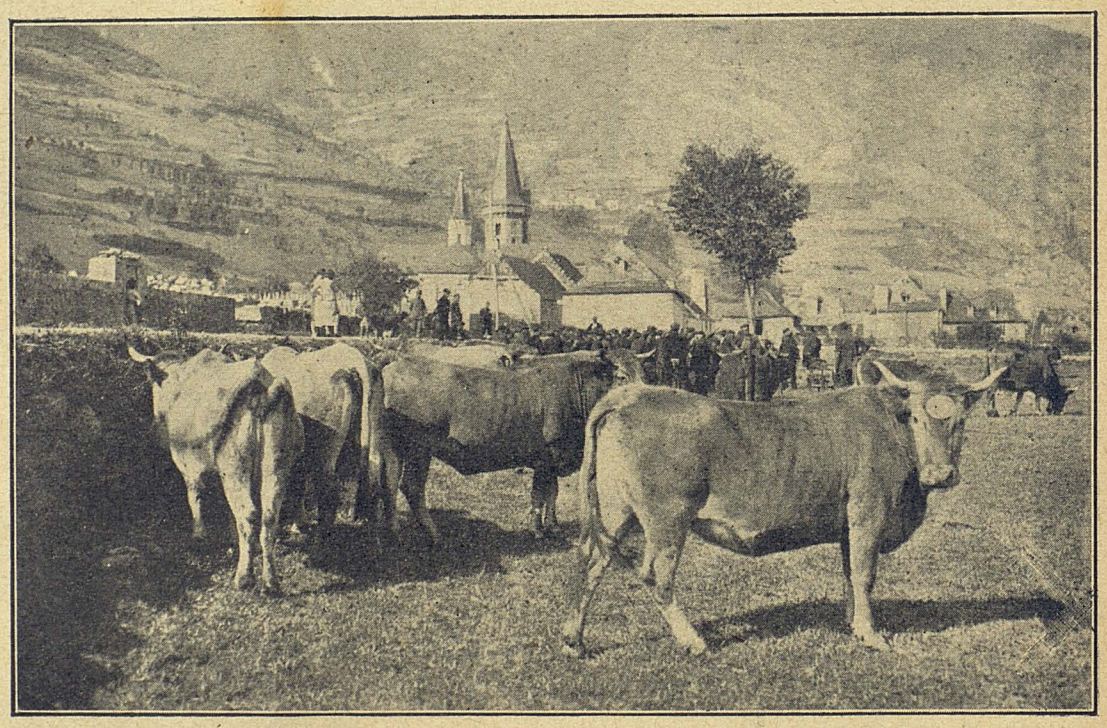

Seu d'Urgell. Concurs boví, 1932.—Bells exemplars, fruit d'encreuaments i selecció de la primitiva raça aranesa, al cap de deu anys

El bestiar bovi.—Segons l'estadística que més enrera hem comentat, Catalunya compta actualment amb una ramaderia bovina que s'apropa als 160.000 caps, per comptar-ho en números rodons. Dins aquest nombre de caps hi van compresos naturalment, els exemplars destinats a la producció de llet i a la de carn, que deuen ésser ben bé, si més no, les tres quartes parts de la xifra total.

Però com que el que més ens interessa en aquest moment, és la producció de carn, passarem una mica per alt les condicions i característiques de les vaques com a productores de llet i ens fixarem només en les condicions en les quals aquestes vaques actualment són explotades a Catalunya per a la producció de carn.

La quasi totalitat d'aquestes vaques prové d'origen Holandès o Suís i són les que proveeixen, en bona part, de vedells de recria els nostres mercats comarcals de Granollers, Vic, Sant Celoni, Girona, Olot, Figueres, La Bisbal i d'altres pobles que celebren mercats.

Bastants anys enrera, aquesta raça de vedells era quasi inexistent a Catalunya i les nostres races bovines que en aquell temps existien eren l'Aranesa, la Marinera i la Catalana.

Actualment, la raça Aranesa és la que ofereix als mercats tipus de vedells més poc cotitzables. Aquesta raça que és una prolongació de la raça Lourdes, s'està encreuant amb la Schwitz i tenim la més completa seguretat que amb la intervenció seriosa d'un bon zootècnic que portés amb eficàcia el control de l'evolució i millorament racial del bestiar boví de la Vall d'Aran, en pocs anys canviaria totalment la fesomia ramadera d'aquell país.

La raça Catalana és més important, perquè té molta més població i la seva cria està més estesa. Els bovins d'aquesta raça tenen el cap de perfil recte, el tipus delicocèfal, les banyes de secció circular amb naixement de costat, avancen per ambdues bandes, s'enrosquen cap dalt i endarrera i es dirigeixen tot seguit cap els costats; en aquest sentit tenen orientades les puntes. La testa és poc alta i partida per un solc, frontals plans, el nas boterut, a la base uneix els seus ossos amb un arc ogival. El pelatge és regularment roig, les extremitats fosc negre, igualment que les banyes, les peülles i els pèls del cap d'avall de la cua. Acostumen a fer un metre i 33 centímetres d'alt i pesen aproximadament de 450 a 600 quilos.

La conformació dels individus ben alimentats és força regular, però generalment els quarters del darrera pequen de poc carnuts, defecte greu, sobretot en el bestiar boví de carn.

Concurs boví a Girona, 1932

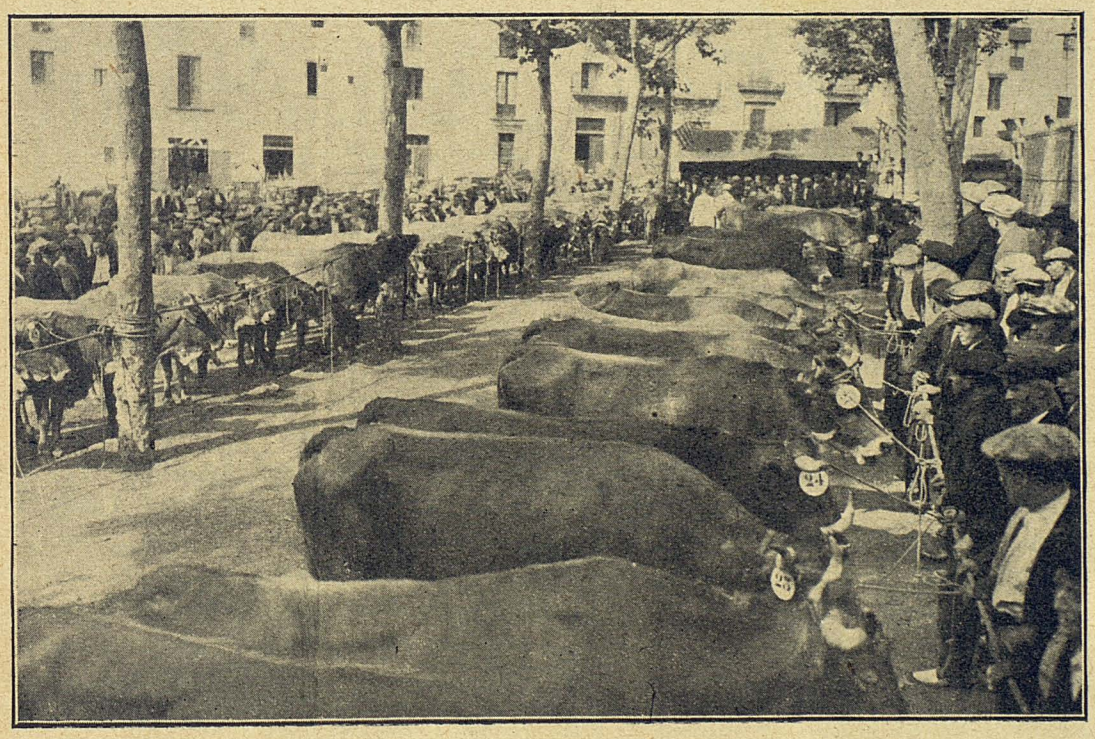

Concurs boví a Olot, 1933.— Un aspecte interessant

La raça Marinera és la que es cria a les comarques del Gironès i la Selva. Les seves característiques són les mateixes de la raça Garonesa.

És sabut que la producció catalana de bestiar boví per al consum de carn, no proveeix ni pot proveir per ara, les necessitats del nostre mercat.

Actualment s'han d'importar a Catalunya i amb destí als seus escorxadors, més de cent mil bovins procedents en quasi llur totalitat de Galícia i d'Àvila. Pot contrarrestar-se o disminuir-se aquest tribut a la ramaderia forana? Creiem sincerament que si per ara no podem pensar en prescindir d'aquesta importació, pot arribar un dia en el qual la xifra dels caps vinguts de fora no sigui ni de bon tros la quantitat actual.

Com pot obtenir-se aquest resultat? Senzillament, millorant les nostres races, encreuant-les i millorencara, *seleccionant-les zootècnicament.*

Cal actuar damunt la formació del bestiar per tots els mitjans de millorament que ens ofereix la *Genètica* i que podem aprofitar d'una manera preferent en la reproducció per a l'obtenció i perpetuació mitjançant la transmició dels caràcters útils a l'espècie. I, cal també que no oblidem tots els demés factors que fan referència a l'alimentació i que tanta preponderància tenen en la fixació i conservació dels caràcters adquirits per herència. Deixant a part el preu de cost, per-

què els nostres carnicers i proveïdors prefereixen un vedell galleg o un d'Àvila a un vedell del país?

Tots sabem que la causa és deguda a què la majoria dels vedells del nostre país són de menys rendiment en carn a pes viu, i en canal carreguen considerablement d'ossos, potes, coll i pit, tenint per afegidura bastant sovint la carn més fosca i molla.

Per aconseguir, doncs, que els nostres vedells siguin d'esquelet més reduït, que no carreguin tant de cames, coll i pit, i fer que la seva carn adquireixi aquells caràcters que la fan bonica i agradable a la vista i al paladar, no disposem d'altres mitjans que els que ens proporcionen la *Zootècnia* i la *Genètica* expertament manejades i aplicades al nostre bestiar i als nostres camps per tècnics molt ben preparats i capaços per a fer-ho.

Emprenent una tasca en ferm, prop de la nostra ramaderia bovina, podrem obtenir, per una banda, transformar-li els seus caràcters morfològics i biològics que avui ens la deprecien quan la comparem amb els productes d'altres llocs de la Península, i per altre banda obtindrem un major augment de producció, ja que en millorar les nostres races, ja sigui per creuament o bé per selecció científica, és cosa segurissima que augmentaria la fecunditat dels nostres reproductors, al mateix temps que la precocitat i el valor potencial dels nostres bovins.

RAMON VILARÓ I GALCERAN
Veterinari

El que pogué fer un capellà

El Boerenbond en el seu ple desenvolupament. — Segurament coneixen alguns dels nostres lectors els humils començaments del *Boerenbond*. Abel Varzin, en el seu llibre titulat *Le Boerenbond Belgue,* que és d'on treiem aquestes dades, diu gràficament: El *Boerenbond* va tenir molt humils començaments. Una central, el despatx de Mellaerts; un sol empleat, el mateix Mellaerts; una caixa forta, una caixa de puros sense un cèntim; i una Federació Nacional, sense cap agrupació local inscrita».

Tal era la installació del Boerenbond el 20 de juliol de 1890.

Quan a l'any 1902 Mellaerts per la seva manca de salut hagué d'abandonar el treball al seu successor Luytgaerens, sacerdot també, deixava federats 359 sindicats amb 20.000 associats. I entre els camperols deixava un record que patentment declarà el nom de «Pare dels pagesos» amb el qual tots l'anomenaven.

A l'any 1905 es fundaren la «Caixa Comú d'Assegurances d'Agricultors» i «L'Assegurança Agrícola». El nombre d'associats ascendí a 400, a l'any següent s'organitzà la «Federació de Sindicats per a l'explotació pecuària».

A l'any 1909 es creà la Federació general d'horticultors i hortolans. A l'acabament de l'any 1910 el nombre de sindicats ascendia a 531 i els associats a 11.522.

La gran preocupació del sacerdot Luytgaerens fou abans que tot *l'organització.* Després de molt estudi arribà el moment d'imprimir una nova organització al Boerenbond: més unitat, més força, més autoritat en mans de la Junta Directiva. Es creà també com a secció independent el «Servei d'Inspecció», fins aleshores unit a la Caixa Central de Crèdit.

D'ací endavant el «Servei d'Inspecció» s'encarregarà no sols de la inspecció de les Caixes Raiffeisen, sinó també dels sindicats locals i de les seves orientacions. Aquest fou el gran secret de la victòria. Amb aquest Servei d'Inspecció la unitat i la força de l'organització entera restaven assegurades.

El mateix any 1911 es fundà la «Lliga de Dones Camperoles», d'importància cabdal per a la formació de tota la classe agrícola.

A l'any 1913 es creà la «Societat de Roturacions».

En venir la guerra europea, el Boerebond comptava amb 607 sindicats i 56.246 associats.

Durant els anys dins de la guerra, el sacerdot Luytgaerens, amb els empleats que no hagueren d'anar a les armes, multiplicà els prodigis per tal de defensar els pagesos contra les exigències de l'invasor i per a recordar a la classe agrícola i a totes les classes socials els deures que els hi imposava la desastrosa situació de la pàtria. El Boerenbond acudia en auxili d'associats i no associats. Organitzà collectes a favor dels necessitats. Mantingué, dintre el possible, contínua comunicació amb tots els seus Sindicats. A l'any 1917 fundà la seva pròpia Companyia d'Assegurances d'Incendis, que fins aleshores no havia estat sinó una intermediària amb les Companyies d'Assegurances. I firmat l'armistici, el Boerenbond davant la indescriptible devastació causada per la guerra, s'entregà a la restauració de tantes ruïnes i al consol de tantes misèries. Per tal d'atendre millor les regions devastades, fundà a Roulers, l'any 1919, una oficina permanent baix la denominació de «Servei per a la restauració de Flandes Colonial». L'activitat d'aquesta oficina, es pot resumir en aquests secretariats en ella organitzats: Servei d'Informacions Diverses; Creació d'Oficines per a la redacció de demandes en reparació de perjudicis de guerra; Assignació de crèdits als perjudicats; Restauració per la Societat belga de Roturacions del sòl devastat; Construcció de vivendes rurals i de finques.

Per a formar-se una idea de la gran tasca de restauració del Boerenbond, cal saber que els anglesos l'han anomenat «El miracle de Flandes». En ella s'ocuparen els 54 empleats que Boerenbond installà a Roulers, per a ella s'avançaren, per mediació de la Caixa Central de Crèdit, 51 milions de francs per a permetre als perjudicats, reconstruir el que la guerra havia aniquilat; acordà, a més, un crèdit de 10 milions a la Societat de Construcció. Aquesta prodigiosa activitat, naturalment, l'hi ha merescut innombrables homenatges.

Res d'estrany, doncs, que després de l'armistici hagi duplicat els seus efectius. En sols l'any 1919-20 augmentà en 272 sindicats i 27.120 associats. Les antigues federacions agrícoles de Flandes es passaren al Boerenbond amb armes i bagatges.

L'any 1921 el nombre de sindicats federats ascendia a 1042. L'any 1922 l'òrgan de llengua francesa «Le paysan» igual que el de la llengua flamenca, es féu setmanal. Es crearen dues noves publicacions destinades a la formació de dirigents. I per tal de reforçar l'aspecte econòmic, la Secció d'Assegurances restà enterament independent. L'any 1923 es consagrà principalment a l'ensenyament professional. Aleshores fou quan la Lliga de Dones Camperoles creà les seccions d'economia domèstica.

A l'any 1925 es creà la Joventut masculina per a la seva formació, segons les directrius de l'Acció Catòlica i professional. La Joventut Agrícola femenina no es fundà fins el 1931.

Heus ací els efectius d'aquesta obra magna a l'any 1934: Sindicats, 1250; Associats, 127.122. És a dir, que un 60 per cent de la població agrícola belga, de les cinc províncies per les quals s'estén el Boerenbond, estan afiliades a aquesta obra colossal, que tan humilment començà, mirant només el bé dels pagesos, un capellà rural, l'avui cèlebre Mellaerts.

S. DE P.

EL QUE DIU LA PREMSA

El grifonament o fillolament en els blats

Sempre havem sentit remarcar com una bona qualitat en els blats, el seu grifonament i que quan major és el nombre de goixos que ens dóna una varietat de blat, més s'aprecia. Aquesta és la creença que comparteixen gairebé tots els pagesos de la nostra terra i no únicament ells, sinó àdhuc les figures més destacades de la nostra agronomia.

El notable enginyer agrònom Daniel Nagore, director dels serveis agrícoles de la Diputació de Navarra, en una de les seves recents publicacions «El trigo i su selección», en descriure la varietat de blat nord-americana Marquis, ens diu: «Participa de los caracteres de su genitor Red Five, pero es más precoz y ahija poco, a lo cual es debido sin duda su escaso rendimiento». El senyor Nagore és una de les figures de més relleu dintre la cerealicultura espanyola i amb el nom Nagore, podríem ajuntar-hi el de la majoria dels tècnics agraris del nostre país, els quals, a l'igual que els prestigiós director dels serveis agrícoles de la Diputació de Navarra, sostenen el criteri de què, el goixament en els blats està en raó directa amb el seu rendiment.

En el «Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria», dirigit per August Matons i M. Rosell i Vilà, una de les obres de més envergadura de la nostra terra, en parlar del grifonament, llegim: «El agricultor debe ayudar en lo posible al ahijado de otoño (fa referència als blats), al objeto de aumentar el número de tallos que, pudiendo desarrollarse normalmente y madurar, produzcan espigas».

Davant aquestes opinions tan autoritzades i de tantes altres que per a no estendre's massa desistim d'anotar, nosaltres en els començaments dels nostres treballs experimentals sobre blats, a manca de resultats que ens demostressin el contrari, no ens va cabre altre recurs que acceptar-les. Però avui, els anys que portem d'estudi sobre la selecció i el conreu del blat, creiem que ens autoritzen abastament per afirmar modestament el contrari i sostenir el criteri de què, el grifonament en els blats (considerat independentment dels demés caràcters) està en raó inversa amb el seu rendiment.

Hi ha una sèrie de factors que afavoreixen el fillolament; són aquests: la temperatura, la humitat, les treballades (curronat, rasclat, recalçat), la sembra clara, la profunditat a què es colga la llavor, la composició del terreny.

Però podem anotar entre els factors que més activen el fillolament, la fertilitat i la quantitat de matèria orgànica que conté la terra.

Possiblement aquests dos últims factors són els que han despistat a tècnics i pagesos, puix és sabut, i de molt antic, que la fertilitat del terreny va lligada estretament amb el rendiment i si a l'ensems aqueixa fertilitat afavoreix la naixença de filloles, pot molt ben ésser que s'hagi volgut atribuir aquest alt rendiment al major nombre de goixos que ens dóna cada planta. Amb el que acabem d'anotar havem assenyalat el fillolament com a un caràcter que fluctua segons les condicions ecològiques que rodegen la planta, però aquest caràcter és a l'ensems racial i hereditari, com ho podrem observar situant plantes de diverses races en igualtat de condicions extrínseques. El grau de goixament, doncs, forma part del conjunt de caràcters hereditaris que defineixen una raça genèticament pura.

Gairebé en totes les races de blat que coneixem, podem distingir la tija principal de les secundàries. La tija principal la veiem capçada per una espiga superior a les altres, primer, pel nombre de flors fèrtils que posseix i més tard per la quantitat d'un gra més uniforme, més bén conformat i d'una millor qualitat que el que contenen les espigues filloles. Això és degut a què aquesta tija ha pogut desenrotllar-se sempre en condicions més avantatjoses que les tiges secundàrias o filloles; el seu major temps de vida li ha permès nutrir-se millor, com també la seva estatura ha fet que no hagués de viure amagada entre les seves germanes, ans el contrari, ha pogut caparrejar sempre per dessobre de les veïnes, amarant-se de la llum que li ha facilitat un millor desenvolupament.

Si admetem que l'espiga mare sostinguda per la tija principal, produeix més i millor que les secundàrias o filloles, i en sembrar separadament dues varietats de blat obtenim, per metre quadrat, un terme mig de cent tiges de cada varietat (diem cent per anotar una xifra rodona), considerant que la varietat de més goixament ens dóna vint-i-cinc espigues mares i setanta cinc de filloles i l'altra varietat de més goixament o grifonament ens dóna cinquanta espigues mares i les cinquanta restants filloles, sens dubte que la varietat de menys fillolament podrà proporcionar-nos un millor rendiment i una superior qualitat.

Per tant, nosaltres discrepant de l'opinió general, havem de convenir en què, a igualtat d'espigues per unitat de superfície i en races que únicament es diferencien en aquest caràcter, el grifonament, sempre les races de menys grifonament seran les que rendiran més, o sigui que el fillolament estarà en raó inversa amb el rendiment. Podem dir-ho encara d'una altra manera: Quant més alt és el percentatge d'espigues principals per unitat de superfície, més elevada serà la producció.

Aquest raonament no passaria de tal, sinó vinguessin els fets a confirmar-lo d'una manera terminant. No cal dir, que en blats d'escàs grifonament per a obtenir el mateix nombre d'espigues per unitat de superfície que ens dóna un blat de molt fillolament, cal emprar més llavor en efectuar la sembra.

A Itàlia, on la cerealicultura ha millorat notablement en aquests darrers anys, una de les antigues varietats, el Rieti, blat que grifona molt, va desapareixent i cedeix el terreny a nous blats de menys fillolament i més producció.

Un dels blats de menys fillolament de Strampelli, el Damiano, és dels blats italians de major rendiment. El blat Mentana, que per les seves excellents condicions va estenent-se a grans gambades per la nostra terra, fillola ben poc. Són moltes les comparacions que sobre aquest particular podem fer i que contribueixen a reforçar la nostra opinió.

En els treballs experimentals que realitzem en la Secció Tècnica Consultiva del Sindicat Agrícola de Guissona i la seva Comarca, en la millora genètica de blats exòtics i obtenció de noves varietats per mitjà d'encreuaments, considerem com una bona qualitat en els blats la del seu poc grifonament i és una satisfacció per a nosaltres aconseguir reduir per mitjà d'encreuaments raonats aquest caràcter.

JOSEP PANÉ I MERCÈ

De *Pagesia*

RECERQUES PRACTIQUES

Les virtuts de la col

No podia ésser la col una excepció entre els vegetals, en quant a virtuts terapèutiques.

Segons el parer d'alguns erudits, la col era desconeguda dels Hebreus. Els Grecs tampoc no l'estimaven, però en canvi l'apreciaven força els Romans. Cató fou dels primers que assenyalà les seves qualitats. Deia que la col, a més d'aliment, era un aperitiu i també un gran remei.

«Quan volgueu beure força en un àpat i tenir gana, mengeu, diu, cols confitades amb vinagre sense escassejar-ne; també després d'una menjada heu de menjar-ne com a cinc fulles i us trobareu com si res no haguéssiu menjat, el qual farà igualment que pogueu beure a gust». El consell com és d'apreciar, havia d'ésser agradable als aficionats al mam.

La col —afegeix—, és la millor verdura, puix fa que hom es mantingui sa i posseeixi les *set virtuts*. Aplicant les seves fulles sobres les llagues i els tumors, les cura sense causar dolors. Amb elles es tracten les contusions i luxacions i menjant-les, passen els dolors del cap, els mals dels ulls, la gota, l'insomni, fins torna l'oïda als sords, aclareix la vista i enrobusteix els infants dèbils». Segons afirmava, tota la seva família es mantenia sana, degut a què es nodria amb cols.

Durant vàries centúries, es pot dir que fou gairebé, el remei únic dels Romans.

En el XVIIIè segle, el famós navegant Cook, en un viatge de tres anys donant la volta al món, no perdé ni un sol home degut a malaltia, i això que eren cent divuit i atribuïa aquesta fortuna a les cols que els hi feia menjar.

Si tot això fos cert i hom ho sabés, segurament que serien molts més els consumidors de la planta que més es troba a les hortes dels pagesos.

■ ■ ■

Són realment perjudicials les formigues?

Aquests petits insectes, no es pot negar que les seves facultats cerebrals són en realitat notables, amb tot i que el seu reduït cervell amb prou feines arribi a la 280.ª part del seu cos. Posseixen una força muscular tan desenvolupada, que els permet suportar un pes 20 ó 30 vegades superior al del seu organisme. A més posseixen la facultat que no posseim nosaltres, de veure els raig ultravioletes, els quals l'home no percebeix, així com un odorat més perfecte que el nostre, un sentit d'orientació meravellós i un llenguatge tàctil que desconeixem.

En hortes i jardins, sempre hi ha un prat on les formigues conserven les llavors de les sembres de bolets que són per elles el menjar més apreciat. Dels formiguers en surten les vies, camins, canals, marges, ponts, com també hi ha estables on les formigues cuiden amb la major cura altres insectes, com els pugons, que els hi proporcionen mel. Cada formiguer compta també amb un cementiri.

Quan temen l'atac d'un enemic, es reuneixen les formigues amb el major ordre i disciplina, i es preparen per a donar la batalla.

Molts es pregunten si és perjudicial la formiga. Aquesta és l'opinió més corrent; però, tenint en compte que destrueix molts insectes invasors de les plantes, hi ha qui considera les formigues en certa manera, no del tot perjudicials.

■ ■ ■

Destrucció dels mosquits mitjançant alternar el pas de les aigües

Les larves dels mosquits sols poden viure en les aigües detingudes. Els perills de tals insectes són fàcilment allunyats, desembarassant aquests indesitjables hostes de les nostres cases.

Per a això, hi ha un procediment senzillíssim a seguir, el qual s'ha d'aplicar durant la fase aquàtica de la vida de l'insecte, mentre es manté en estat de larva.

Nombrosos focus d'anofeles solament viuen de les aigües que es colen de les fonts, dels abeuradors, dels safareigs i de les regadores. Un mètode senzill es pot emprar, el qual es basa en el principi de què, essent el període de la vida de la larva, d'unes tres setmanes, no hi ha cap perill de les aigües parades, mentre no ho estiguin més de 15 dies.

Per tal d'aconseguir ho, cal que només es deixi circular l'aigua pel mateix llit o regadora una setmana.

Per exemple: la regadora establerta per les aigües d'una font, en lloc de deixar que s'escolin per un sol llit, es fan córrer per dues regadores diferents, utilitzant cada una solament durant una setmana. Tapant successivament, el cap de la regadora, es pot fer circular l'aigua segons convingui, per un o altre dels dos recs. Mentre circula l'aigua per un d'aquests, s'hi estableixen les cries de mosquits; però durant la setmana que l'aigua no hi passa, el rec queda sec per l'acció dels vents i del sol i les larves moren per falta d'aigua.

És per això, que els recs sols han de funcionar una setmana i quedar secs a la següent. Tot es redueix a donar uns cops d'aixada per tapar o donar pas a les aigües a un o altre dels dos recs.

Quan es tracta de regadius, en lloc d'obrir dues sèquies, es pot regar, alternativament a la dreta o a l'esquerra de la sèquia, de manera que l'aigua esparramada quedi evaporada abans de la vuitada. Uns altres cops d'aixada en un o altre sentit, també consentiran fer la distribució de les aigües com es desitja.

En una paraula: les aigües si es deixen estar parades durant més de vuit dies constitueixen un perill, que es pot prevenir i fins evitar mitjançant l'obertura de dos recs per tal que un d'ells s'assequi en vuit dies, mentre es fa circular l'aigua per l'altre la setmana que no s'utilitza aquell.

■ ■ ■

Testos de cartó per avivar plantes

Els horticultors se serveixen de testos de terrissa per a transplantar moltes menes d'hortalisses, plantes de flors i d'arbres. Les transplanten sovint a altres testos més grans o al plantar-les a la terra on han de permanèixer definitivament.

Per a poder evitar l'haver de sotmetre els planters a aquests canvis, es fabriquen uns pots de cartó de la forma i grandària dels testos de terrissa, lleugers i molt fàcils de manejar, els quals són travessats per les arrels de les plantes que hi neixen i aleshores s'estenen per la terra on són colgats amb la planta que porten.

A Suïssa, utilitzen una màquina per a construir testos de terra, formada per un motllo, que s'obre i es tanca mitjançant un pedal, amb el qual amb gran rapidesa s'obtenen pots de terra crua per avivar plantes.

Una barreja de terra i palla curta té la necessària compactivitat per a donar forma i mantenir l'estructura d'aquests pots, els quals es fan assecar al sol.

Quan arriba el moment de transplantar, es colguen aquests pots amb les plantes, les quals d'aquesta manera, sense haver de castigar-les traient-les dels testos, es desenvolupen normalment on són plantades, puix la planta acaba com si diguéssim per absorbir els pots.

Mitjançant aquests pots de terra crua, com amb els pots de cartó que avui ja es fabriquen a la nostra terra, s'avança una o dues setmanes la vegetació de les plantes així cuidades.

NOTES INFORMATIVES

La reforma de la Reforma Agrària

El Comitè Directiu de la Secció Agrària de Lliga Catalana, ve estudiant el projecte de reforma de la Reforma Agrària.

En principi, es considera qüestió fonamental que la reforma de la Reforma Agrària es limiti a les catorze províncies en les quals predomina el latifundisme, la situació econòmica i social de les quals exigí en els primers mesos del nou règim l'estudi d'aquella Comissió que presidia el senyor Sànchez Roman i en la qual figurava una representació genuïna de l'agricultura catalana organitzada. El Comitè Directiu considera que en aquelles províncies s'imposa la Reforma Agrària amb característiques especials i es dol de l'oposició que fan alguns prohoms del grup governant a la limitació, considerant que estendre la mateixa llei per tot Espanya, és mantenir tot el país en un caotisme contrari al desig de pacificació i treball de la part més sana del poble.

■ ■ ■

La supressió dels impostos del vi

Ha estat molt ben acollida entre els vinyaters catalans la proposició feta pel nostre antic col·laborador i actual conseller del municipi barceloní senyor Francesc Santacana, el qual l'ha presentada a l'Ajuntament de la nostra ciutat, demanant la supressió de l'impost del vi. És un fet que l'honora i que confirma el propòsit de convertir en realitat des del lloc de responsabilitat que ocupa, l'anhel per ell sentit des dels llocs directius dels organismes defensors del vi.

Diu així el document en qüestió.

«Tothom té avui la sensació de què el vi, beguda nacional i catalana per excel·lència i que consumeix en especial la classe obrera de la nostra ciutat, no es troba, correntment, amb totes aquelles garanties de naturalitat amb què surt dels cellers del nostre *interland* agrícola vinyater. El comerç honrat de vi, el qual indubtablement és la majoria del barceloní, sosté difícilment una desastrosa competència que l'obliga a sucumbir davant l'ús de manipulacions il·lícites i fraudulents, perseguides per la Llei, i que són, però, afavorides, i àdhuc provocades, per altres Lleis i disposicions de caràcter impositiu en el nostre cas. I, davant d'això, haig de declarar francament que totes les inspeccions legals i altres medis que donen les lleis per a persecució del frau, tenen una eficàcia molt limitada a causa del fet esmentat.

Tothom està convençut que el consum del vi a la nostra ciutat seria considerablement augmentat si hom arribés a tenir la sensació clara de què beu el vi tal com surt de les nostres vinyes catalanes.

A més, l'Ajuntament de Barcelona, com a ciutat que és Cap i Casal de Catalunya, no pot permetre que a Barcelona el vi resti despreciat, tant més quan això és produït per voler viure potser en desmesura sobre la misèria actual de la pagesia i la propietat catalana que a la vinya es dedica.

Ultra tot això, creu el sotasignant, que els impostos cal que es basin en un estricte esperit de justícia i equitat, i per tal d'aconseguir això és necessari que tinguin una relació directa amb el preu de cost i amb el de venda dels articles que els suporten.

Examinant ràpidament els tributs que paguen diversos articles, trobem que sobre el preu de venda en producció, paguen: el bou, un 11'50 per 100; la vedella, un 12'50 per 100; el xai, un 6'40 per 100; el porc i el cavall, un 10'60 per 100 i les conserves del primer, un 6 ó 7 per 100.

El peix paga entre un 1 i un 9 per 100, i la llagosta i llagostins, articles que es poden considerar de luxe, no paguen més enllà d'un 1'25 a un 2'85 per 100. Les pomes estrangeres paguen un 0'80 per 100; les fruites del país, de 0'40 a 2'60 per 100, i les verdures, un 0'10 per 100.

En examinar les begudes i líquids, veiem que la perfumeria paga d'un 1'60 a un 6'60 per cent; els alcohols, de 5 a 10 per 100; els espumosos i vins de luxe, de 0'60 a 2'50 per 100, i la cervesa, de 7'50 a 9'40 per 100; i *en canvi, el vi corrent usual i al detall, arriba a pagar un 50 per 100, i a voltes més, del valor;* càrrega no superada més que pels impostos que satisfà la propietat urbana.

Això que considero gravíssim, mirat sota el punt de vista de l'equitat, ho és encara més, si hom considera que tal tribut és una prima i un incitant i estimulant formidable a l'adulteració i allargament dels vins, cosa que indubtablement ha de perseguir l'Ajuntament en benefici del seus administrats i àdhuc dels productors de Catalunya.

Té, aquest Conseller, la fonamentadíssima creença que el Govern de la República haurà d'embestir en data no llunyana aquest fonamental problema, que si és un xic difícil i àdhuc comprensible en regions o comarques més septentrionals i no productores de vi, no ho és tant en allò primer, ni gens en allò segon en la nostra, que ve a ésser el rovell de l'ou de la vinya.

Jo hauria desitjat que l'Ajuntament de Barcelona hagués estat el primer en donar en aquest punt l'exemple a Catalunya i a tot Espanya; se'ns ha avançat, però la ciutat de Tarragona que des de fa uns quants anys té suprimits en absolut tota mena d'arbitris d'entrada als vins, el qual demostra que no és pas difícil ni impossible d'arribar-hi en les demés poblacions.

Per tot això exposat, tinc l'honor de proposar a l'Ajuntament de Barcelona que, estudiant la qüestió a fons i amb temps, procuri per tots els mitjans al seu abast, i pel procediment més adequat, suprimir en els pròxims pressupostos l'impost d'entrada dels vins corrents de taula a la nostra ciutat».

Com no podria ésser altra cosa, aquesta iniciativa del senyor Santacana ha estat acollida favorablement pels consellers de la minoria de Lliga Catalana de l'Ajuntament de Barcelona i així mateix per la Secció Agrària de Lliga Catalana, la qual en una de les darreres reunions prengué l'acord de demanar als diputats del partit que la defensin davant el govern de Madrid, en el sentit que per mitjà d'una llei es deroguin els drets d'entrada dels vins a totes les poblacions d'Espanya, per entendre que és solament amb una mesura de caràcter general com es pot aconseguir que doni resultats favorables de desgravació; contribuint a fer menys paorosa la crisi que experimenta aquesta riquesa.

És en aquest sentit que els nostres parlamentaris entenen que cal enfocar un problema tan transcendental per a les regions on es conrea la vinya.

■ ■ ■

La propera collita del vi es veurà minvada a causa de la blima

Són bastant descoratjadores les notícies que arriben fins a nosaltres de les diferents comarques vitícoles catalanes, relacionades amb els danys que aquest any ha causat als vinyars la *blima* i l'avortament del raïm, principalment al Penedès i al Priorat, així com també a les regions vitícoles de Carinyena, Borja, Navarra i Rioja.

El raïm, que enguany es presentava abundant en les esmentades comarques, s'ha vist delmat en el moment de la floració amb la caiguda d'un gran nombre de grans, quedant aquests extraordinàriament aclarits i per conseqüent molt reduïda la producció.

Les varietats de ceps més perjudicades han estat el xarel·lo, el moscatell i la garnatxa.

No es coneix fins el moment present el remei curatiu de la malaltia, però hom ho atribueix a les alteracions meteorològiques que solen ocórrer, com aquest any ha estat ben palès, a l'època de la floració, descensos de temperatura, boires, humitats, pluges persistents, com també vents molt secs, o fortes calors repentines, accidents que influeixen en gran manera a què la floració es vegi contrariada per aquest fenomen. Altres motius provoquen la blima: l'excés de vegetació o la falta de vigor del cep.

Els danys quantiosos que experimentaran els nostres vinyaters els veuran segurament reconpensats amb un augment en el preu dels seus vins. Aquells que encara tenen al celler el producte de la passada collita, seran els qui resultaran més beneficiats. Els viticultors previsors no han d'oblidar que cal procurar per tots els medis la salvació de la pròxima verema. Això reclama intensificar les sulfatades i les ensofrades, si no volem que una altra contrarietat redueixi novament la collita castigada per la blima i l'avortament del raïm.

Els nostres lectors trobaran en el número d'AGRICULTURA I RAMADERIA del passat mes d'abril, un article del nostre director tractant extensament aquesta malaltia i els medis de lluita contra la mateixa.

■ ■ ■

El nou consell de la Unió de Sindicats Agrícoles

La distribució de càrrecs de la U. S. A., després de l'última assemblea general celebrada, ha quedat feta de la següent manera:

President, En Carles Jordà i Fages; vicepresident primer, En Sebastià de Garcia-Faria i de Robres; vice-president segon, En Ramon Pané i Farré; secretari primer, En Felip E. Alvira i Costa; secretari segon, En Josep Camps i Puig; tresorer, En Rafael Bertran i Catà; comptador, En Joan Pi i Casas; vocals, En Jaume Albareda i Camprubí, En Ramon Pifarré i Bellmunt, En Josep Serra i Llibre i En Ferran Zulueta i Giberga.

■ ■ ■

El pantà d'Oliana

Hom té confiança, després de la visita realitzada pel ministre d'Obres públiques a les zones regables lleidatanes, de qué aviat serà un fet la construcció del pantà d'Oliana, el qual assegurarà poder-se regar 63.000 hectàrees de l'Urgell i es regaran per primera vegada 14.000 de la comarca de les riberes del Sió, de La Segarra i de Les Garrigues.

Hom calcula que l'embassat que s'ha de construir podria subministrar un volum total de 500 milions de metres cúbics d'aigua. La nova obra hidràulica beneficiarà 81 termes municipals, en una població de 40.000 habitants. L'augment anual de collita en la zona de l'Urgell pujarà a 70 milions de pessetes. En les comarques de La Segarra i Les Garrigues, 9 milions. En total es suposa que la propietat de Lleida augmentarà en uns 100 milions. Els autors del projecte són els enginyers En Corneli Arellano i En Josep Martínez i Rayón. La realització d'aquest pantà costarà 30 milions de pessetes.

■ ■ ■

Interessos pecuaris

A Escamp (Andorra) acaba d'implantar-se una nova modalitat d'explotació ramadera, amb la finalitat de valoritzar diverses classes de bestiar i els seus productes, havent començat per implantar una important recria de *Corypus*, animal molt estimat per la seva pell, el qual si pot ésser aclimatat a la petita República, obrirà les portes a una nova modalitat pecuària, la qual contribuirà a minvar la crisi que experimenta el negoci de bestiar.

També projecten establir un gran viver de truites i a aquest fi s'ha sollicitat de l'honorable *Comú* d'Escamp i del Consell General, l'autorització corresponent. Els treballs per a la implantació de la recria començaran a la propera tardor.

■ ■ ■

L'electrificació del camp

La Junta de govern de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, s'està ocupant activament de l'important assumpte de l'electrificació de les masies catalanes, havent aconseguit ja que la Companya d'Electricitat hagi fet a aquesta entitat algunes proposicions per tal d'aconseguir aquesta finalitat; tot i això, per part de la Junta s'han fet dues contraproposicions per tal que econòmicament sigui posible l'estesa de línies per a fer arribar l'energia elèctrica a les esmentades cases de camp.

A més, l'Institut Agrícola ha de prevenir a tots els propietaris, que no facin cap inscripció de deus ni d'aprofitaments d'aigües sense passar abans per les oficines d'aquesta entitat, on, referent a aquest particular, se'ls hi podran comunicar notícies que afecten aquest problema.

■ ■ ■

El Servei Forestal a Girona

Per un Decret d'Economia i Agricultura de la Generalitat, es crea, dintre el Servei Forestal, l'Oficina Comarcal de Girona, formada per un enginyer de monts, un ajudant i el personal auxiliar tècnic, administratiu i de guarda que sigui necessari.

Aquesta demarcació comprendrà els termes municipals de les comarques de La Garrotxa, Alt Empordà, Baix Empordà i La Selva, i aquells que, tot i radicant fora d'ells, siguin considerats inclosos dintre les zones declarades sureres per Decret de 21 de març de 1934.

L'enginyer de la demarcació serà el superior geràrquic de tot el personal auxiliar i de guarda, exercint les funcions pròpies del seu càrrec i totes aquelles que a l'objecte d'aconseguir la màxima descentralització compatible amb la bona marxa del servei, li siguin delegades per l'enginyer cap del Servei Forestal.

El Conseller d'Economia i Agricultura dictarà les ordres oportunes per al compliment d'aquesta disposició.

Entre tant, resta suspesa la Comissió Surera per tal de precedir a la sevareorganització.

■ ■ ■

Exposició d'Avicultura a Reus

Des de fa dotze anys que a la comarca de Reus va incrementant-se l'Avicultura productiva i industrial, essent actualment un bon nombre les granges que funcionen i algunes de relativa importància.

Segons dades facilitades pel senyor Besora, el cens de la comarca asssenyala l'existència de més de 40.000 gallines en plena producció, les quals donen el rendiment de quatre milions d'ous, 200.000 pollets i 70.000 pollastres a l'any, d'un valor total superior a dos milions de pessetes. La superfície ocupada per les granjes avícoles es calcula igual a la de la població, vàlorant-se els edificis i dependències en més de dos milions de pessetes.

L'Avicultura de la comarca dóna ocupació a uns dos cents obrers, sense comptar els comerciants i intermediaris.

Tenint en compte aquesta circumstància i a fi de donar a conèixer l'avenç experimentat en aquesta indústria rural a la comarca del Camp, ha tingut lloc, durant les festes de Sant Pere, una important Exposició, organitzada per la Secció Avícola de la Cambra Agrícola d'aquella ciutat.

En aquesta Exposició, cridà l'atenció un bon nombre de cartells alusius a l'Avicultura, utensilis propis de la mateixa, embalatges d'ous, etc., i una bateria per a la cria de pollets, al costat de la qual s'hi veia una demostració gràfica de la diferència de capacitat productiva existent entre una gallina de raça i una altra del país, el qual donava al

visitant una visió clara de la qualitat aconseguida per mitjà de la selecció.

La Cambra Agrícola exposà un model de galliner de tipus industrial, amb tots els accesoris necessaris i més moderns. Aquest galliner oferia la particularitat de poder-se visitar per l'interior sense causar molèsties a les gallines.

Figuraren com expositors de races de gallines i material, les granges Banús, Soronelles, Cruset, Montserrat, Vilanova, Mas Soldevila, Marina, Targa, Ferran, Falset, Aleixar, Ballvé, Sant Antoni, Sardà, Roig, Sant Roc, Fontgibell, Ventura, Vila, Fonts, Llaberia, Muntaner, Pere Fargas, Comet, Colas y Abonos, Uralita, etc.

Es donaren Conferències i es projectaren pellícules d'orientació avícola. Aquestes es referien al procés evolutiu del germen en els ous posats a covar, i en l'altra impressionada a l'interior d'una granja cooperativa de les més importants dels Estats Units, es demostrava la grandiositat de la indústria avícola en les seves múltiples i diferents seccions.

■ ■ ■

L'Assemblea de fruites i verdures de la U. S. A.

Tingué lloc a Sant Joan Despí i si bé en donàrem compte en el número corresponent al passat mes de maig, per falta d'espai deixàrem d'incloure les conclusions aprovades.

Tractant el tema *Cal produir fruita bona*, el ponent senyor Ramon Sala i Roqueta, presentà i foren aprovades les següents conclusions:

Primera.—L'Assemblea declara que tots els Sindicats de la Secció de Fruites i Verdures es comprometen a nomenar, en el termini de quinze dies següents, un representant per tal d'acordar conjuntament unes normes mínimes de regularitat en l'embalatge de fruites i verdures, per a practicar-les immediatament.

Segona.—L'Assemblea demana als Serveis tècnics d'Agricultura de la Generalitat que, prosseguint la tasca iniciada en aquest sentit, intervingui en aquesta normalització mínima, perquè a l'any vinent la puguin fer exigir a tot Catalunya, fent ús de les suggerències i disposicions municipals que calguin.

Tercera.—L'Assemblea demana a la Generalitat de Catalunya que defensi a l'estranger l'ús exclusiu de les nostres marques i noms, per mediació dels drets de propietat industrial, que adquirirà i representarà per Catalunya.

Quarta.—L'Assemblea demana a la Generalitat de Catalunya l'organització i establiment immediat d'un servei d'orientació i informació de mercats d'acord amb els Sindicats, per tal d'acabar amb la ceguera actual que presideix totes les exportacions de fruites i verdures.

El senyor Sebastià Ferrés i Costa tractà del *Mercat del Born*. Conclusions aprovades:

Primera.—L'Assemblea acorda demanar al Municipi de Barcelona que siguin retornats els llocs que ocupaven els Sindicats Agrícoles i els seus associats a les marquesines que envolten el Mercat del Born.

Segona.—L'Assemblea declara que els Sindicats han vist amb satisfacció el propòsit d'obligar la utilització de l'embalatge irretornable i per tant es comprometen a utilitzar-lo d'acord amb el model que es fixi, i acorda adreçar-se a les Autoritats per al seu compliment al Mercat del Born.

El senyor Font, de Sant Boi de Llobregat, presentà la següent moció, que fou aprovada:

L'Assemblea recomana a cada Sindicat que faci pressió a les Autoritats locals de les poblacions respectives per tal que ajudin les Autoritats superiors en el compliment de les conclusions aprovades.

Així com el senyor Josep Serra, de Pallejà, féu la següent, que també va merèixer l'acceptació:

L'Assemblea acorda demanar al Cap de Proveïments de l'Ajuntament de Barcelona, que els veterinaris municipals inspeccionin escrupolosament la fruita forastera que es ven al Born.

Finalment, el senyor Jaume Albareda tractà el tema: *Exportació collectiva. - Mutualisme,* acceptant-se les següents conclusions:

Primera.—L'Assemblea ratifica les conclusions aprovades al Prat de Llobregat, el 22 d'abril del 1934, sobre la protecció a les nostres fruites, i acorda insistir prop del Govern de la República per tal que s'apliqui el màxim aranzel en les importacions de fruites, especialment les pomes i peres de procedència americana, que en aquests temps de crisi fan una competència deslleial a les fruites del país.

Segona.—L'Assemblea declara haver vist amb satisfacció la utilització i funcionament de la Delegació de la U. S. A. a Portbou, i desautoritza tots els Sindicats que des d'ara no realitzin les seves exportacions per mediació d'aquella Delegació.

Tercera.—L'Assemblea, per mitjà dels Sindicats de la Secció, es compromet a fer obra de proselitisme necessària per tal que ni un dels seus associats deixi de formar part de la Mutualitat d'Assegurances contra Accidents del Treball Agrícola de la U. S. A. de Catalunya.

■ ■ ■

Notes comercials

La importació de formatge holandès, ha disminuït d'una manera sensible al nostre país, degut a què ja es fabriquen a Catalunya i a altres regions en gran quantitat i excellents condicions.

* * *

Durant els cinc primers mesos de l'any 1934, d'Espanya s'exportaren a Itàlia llanes per valor de més de 1.193.657 lires, quantitat superior a la d'igual període de l'any anterior, la qual fou de 492.219 lires.

NOTA: Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus, l'import més 50 cèntims per despeses de tramesa, al Laboratori, a volta de correu, dóna compliment a comanda.

NOGAT

PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata rates «NOGAT» constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets. A Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques

Producte del Laboratori SOKATARG - Carrer del Ter, 16 - Telèfon 50791 - Barcelona

CALENDARI

de sembres i plantacions de les hortalisses, farratgeres i flors més generalitzades o conreades a Catalunya

SEMBRES DEL MES D'AGOST

HORTALISSES

	Ptes. 100 grs.
Agrelles	1'50
Blanc de Xampinyó	3'00
Bledes, de fulla ampla	1'00
Bledes de fulla morada	1'00
Borratja	2'00
Bròquil blanc, mig primerenc	2'00
Bròquil tardà de Sant Isidre	2'00
Ceba primerenca Campeny, blanca	3'00
Ceba primerenca Campeny, vermella	3'00
Cerfull, comú	1'00
Cerfull, molt arrissat	1'00
Col-i-nap	1'00
COLS DE FULLA ARRISSADA	
Col de Milà, Aubervilliers, borratxona	1'75
Col de Milà, grossa arrissada	1'75
Col de Milà, precoç de Sant Joan	1'75
COLS DE FULLA LLISA	
Col de cabdell, Bacalan	2'50
Col de cabdell, Brunswick	2'50
Col de cabdell, Dax	2'50
Col de cabdell, Holanda, peu curt	2'50
Col de cabdell, Holanda, tardana	2'50
Col de cabdell, Joaneta o Nantesa	2'50
Col de cabdell, Mitra o Cor de Bou	2'50
Col de cabdell, Quintal, molt grossa	2'50
Col de cabdell, Sant Dionís	2'50
Col de cabdell, Schweinfurt	2'50
Col de cabdell, York, primerenca	2'50
Col Lombarda, morada, grossa	2'50
Col verda, arrissada, per a brotons	1'75
Créixens d'aigua	4'00
Créixens d'horta	1'50
Créixens Alenois o Morritort	0'75
Ensiam escaroler	2'00
Ensiam de cabdell, blanc	2'00
Ensiam bleder	2'00
Ensiam escarxofet	2'00
Ensiam romà, blanc	2'00
Ensiam romà, negre	2'00
Escarola de fulla doble, arrissada	1'25
Escarola molt arrissada, Cabell d'Angel	2'25
Escarola Cabell d'Angel, del Llobregat	1'25
Julivert, comú	0'75
Julivert, molt arrissat	0'75

	Ptes. Un quilo
MONGETES PER A MENJAR TENDRES	
Emparradores Garrafal, morada o bisbes, mig primerenques	2'50
Emparradores, Sastre o de la Costa	2'50
Emparradores Romana o Facciosa	2'50
Emparradores Floreta o Custòdia	2'50
MONGETES PER A ESGRANAR	
Emparradores, Sastre o de la Costa	2'50
Emparradores Caray	2'50
Emparradores Ganxet	2'50
Emparradores Garrofó, de gra gros	4'00

Enciam romà

Pastanaga, groga

	Ptes. 100 grs.
Nap fi blanc, rodó, Bola de Neu	1'25
Nap fi blanc, llarg	1'25
Nap fi blanc, mig llarg o de Moda	1'25
Nap fi groc, rodó, Bola d'Or	1'25
Nap fi negre, llarg	1'25
Pastanaga fina, mig llarga	2'00
Pastanaga fina, llarga	1'75

	Ptes. Un quilo
Pèsols nans, de set setmanes	3'00
Pèsols nans, de set setmanes «Selectes»	3'50

	Ptes. 100 grs.
Porro blanc, gruixut	1'00
Porro monstruós de Carentan	1'75
Ravenet rodó, rosa, punta blanca	1'00
Ravenet rodó, vermell, punta blanca	1'00
Ravenet mig llarg, rosa, punta blanca	1'00
Ravenet mig llarg, vermell, punta blanca	1'00
Ravenet llarg, vermell	1'00
Remolatxa fina	1'00
Xicoira	1'75
Xirivia	1'00

FARRATGERES

	Ptes. Un quilo
Alfals decuscutat, superior	2'50
Alfals decuscutat, extra	3'00
Bersim	2'50
Col gegant Cavalier	8'00
Col gegant de fulles arrissades	11'50
Farratge del Sudan	3'00
Moresc Caragua, groc	1'00
Nap suec, molt gros, rodó	3'50
Nap suec, molt gros, mig llarg	4'00
Nap suec, molt gros, llarg	5'00
Pastanaga, groga	7'50
Rave gros, de bou	4'00
Trèvol vermell anual, fe o fenc	3'25
Trèvol nano, blanc	8'00
Trèvol violeta, superior	4'50

FLORS

Lot de 12 paquets variats, amb cromos	3 pessetes
Lot de 24 paquets variats, amb cromos	5 pessetes
Lot de 36 paquets variats, amb cromos	7 pessetes

ES SEMBREN

Aquilees	Flocs persistent
Campànula	Malva reial
Clavell d'olor	Margaridoies
Clavell de Sant Isidre	Pensaments
Creu de Malta	Primavera de Xina
Digital	Violers quarentens
Esperó persistent	Violers imperials

EMPARRADORES PERENNALS

Arauja	Mandevillea suaveolens
Cobea scandens	Medeola
Dòlics llenyós	Passionària
Llúpol	Thumbèrgia

Preus salvant variació o existències. Per les remeses per correu s'ha d'afegir, a l'import de la comanda, 25 cèntims de pesseta per cada fracció de 100 grams i per al certificat 30 cèntims els 500 grams, pes mínim admès per correus. Demaneu preus a l'engròs, a

EL CULTIVADOR MODERN TRAFALGAR, 76 (Prop de l'Arc del Triomf) TELEFON 18744 -:- BARCELONA

PLAQUES CANALETA GRANONDA URALITA
BARCELONA: PLAÇA ANTONI LÒPEZ, 15 - TELEFON 16556

EL MERCAT ~ ULTIMES COTITZACIONS

ADOBS	UNITAT	PESSETES
Superfosfat d'os, 18/20 per cent d'àcid fosfòric i 1/2 per cent de nitrogen	100 quilos	17'00
Superfosfat de calç, 18/20 per cent d'àcid fosfòric soluble	»	13'50
Superfosfat de calç, 16/18 per cent d'àcid fosfòric soluble	»	12'50
Superfosfat de calç, 13/15 per cent d'àcid fosfòric soluble	»	11'65
Sulfat d'amoníac, 20/21 per cent de nitrogen	»	27'50
Nitrat de Xile, 15/16 per cent de nitrogen	»	27'50
Nitrat de calç, 15/16 per cent de nitrogen i 28 per cent de calç	»	26'50
Cianamida, 19/20 per cent de nitrogen i 60 per cent de calç	»	34'00
Sulfat de potassa, 90/92 per cent, equivalent a 49/50 per cent de potassa pura	»	28'00
Clorur de potassa, 80/85 per cent, equivalent a 50/51 per cent de potassa pura	»	28'00
Matèria orgànica còrnia natural, 10/11 per cent de nitrogen i 2/3 per cent d'àcid fosfòric	»	38'00
Sulfat de ferro en gra	»	12'50
INSECTICIDES I FUNGICIDES		
Sofre 99/100 per cent, extra	40 quilos	17'20
Sofre 99/100 per cent, extra fi	»	18'80
Sofre gris o precipitat	»	10'00
Flor de sofre o sofre sublimat	50 quilos	25'00
Sofre de terròs	100 quilos	35'00
Sofre en pans, refinat	»	44'00
Sofre de canó	»	48'00
Sulfat de coure, anglès	»	00'00
Sulfat de coure, país	»	71'00
Acetat de plom cristall	»	350'00
Arseniat de sosa anhidre, 99/100 per cent	»	140'00
Arseniat de plom en pols	»	230'00
Permanganat de potassa	»	525'00
Sosa Solvay	»	32'00
Nicotina 98 per cent	1 quilo	36'00
Sulfat de nicotina 40 per cent	»	17'00
PRODUCTES ENOLOGICS		
Acid cítric cristal·litzat extranger	100 quilos	525'00
Acid tartàric cristal·litzat país	»	350'00
Acid sulfurós anhidre	»	250'00
Sofrins conglomerat, en pastilles de 5 a 20 grams	»	200'00
Sofrins conglomerat, en pastilles de 60 a 100 grams	»	100'00
Lluquets sense degotalls, classe corrent	»	100'00
Lluquets sense degotalls, classe manxega	»	100'00
Lluquets sense degotalls, classe francesa	»	150'00
Albúmina de gallina en plaques	1 quilo	22'00
Biosulfit Jacquemin	100 quilos	500'00
Carbó vegetal	»	350'00
Carbó vegetal impalpable	»	100'00
Caseïna pura	»	350'00
Cola de peix Cayenne	1 quilo	27'00
Cola de peix en fideus	»	27'00
Cola de peix Saliansky	»	100'00
Carbonat de calç (desacidificant)	100 quilos	100'00
Caramel concentrat	»	350'00
Fosfat bicàlcic	»	150'00
Fosfat amònic	»	250'00
Gelatina plata en fulles primes	»	950'00
Gelatina or en fulles primes	»	975'00
Gelatina Vinocol en fulles primes	»	325'00
Metabisulfit de potassa cristal·litzat	»	225'00
Metabisulfit de potassa en pols, antiferment	»	275'00
Metabisulfit de potassa en líquid	»	165'00
Negre animal en pasta rentat	»	200'00
Osteocola Coignet	»	575'00
Sang cristal·litzada	»	00'00
Tani a l'èter pols extra	»	00'00
Tani a l'alcohol, pols extra	»	1.000'00
Tani a l'alcohol agulles extra	»	1.100'00
Tartrat neutre de potassa desacidificant	»	700'00
MATERIES FILTRANTS		
Amiant	100 quilos	1.475'00
Cel·lulosa extra forta	»	400'00
Cel·lulosa per a vins licorosos	1 quilo	10'00
Terra d'infusoris	100 quilos	100'00
Terra de Lebrija	»	60'00
CEREALS I LLEGUMS		
ARRÒS		
Arròs Bell-lloc, zero	»	63'00 a 64'00
Arròs Selecte	»	65'00 a 66'00
Arròs Floreta	»	67'00 a 69'00
Arròs Matisat	100 quilos	64'50 a 65'50
Arròs Bomba, primera	»	105'00 a 110'00
Arròs Bomba, segona	»	85'00 a 90'00
BLAT		
Forment de Castella	»	PREUS INTERVINGUTS
Candeal de la Manxa	»	
Forment de la Manxa	»	
Aragó	»	
Navarra	»	
Urgell i Vallès	»	
Comarca	»	
Extremadura, blanquet	»	
Cruxer	»	
Lleida	»	
CIGRONS		
Cigrons Màlaga, fins, números 44 a 46	»	96'00 a 98'00
Cigrons Màlaga de 54 a 56	»	65'00 a 67'00
Cigrons Màlaga de 60 a 62	»	62'00 a 64'00
Cigrons Màlaga de 63 a 65	»	60'00 a 61'00
Cigrons "pelones"	»	62'00 a 70'00
Cigrons Argèlia	»	00'00 a 00'00
Cigrons Castella superiors	»	130'00 a 180'00
Cigrons Castella mitjans	»	140'00 a 150'00
Cigrons moruns, número 29	»	00'00 a 00'00
Cigrons Sauc	»	00'00 a 00'00
Oran mitjans	»	00'00 a 00'00
Oran superiors	»	00'00 a 00'00
CIVADA		
Extremadura	»	35'00 a 35'50
Cartagena	»	00'00 a 00'00
ESCAIOLA		
Andalusia, corrent	»	73'00 a 76'00
Andalusia, fi	»	77'00 a 82'00
FAVES		
Extremadura	»	47'00 a 00'00
Mallorca	»	48'00 a 00'00
Andalusia	»	47'00 a 00'00
Turquia	»	00'00 a 00'00
Valencianes	»	00'00 a 00'00
Eivissa	»	46'00 a 46'50
Mahó	»	00'00 a 00'00
Mazaganilla	»	45'00 a 45'50
FAVONS		
Sevilla	»	47'00 a 48'00
Xereç	»	47'00 a 48'00
Marroc	»	00'00 a 00'00
Italians	»	00'00 a 00'00
Xinesos	»	00'00 a 00'00
MILL		
Estranger	»	00'00 a 00'00
Comarca	»	45'00 a 46'00
MONGETES		
Mongetes València Pinet	»	65'00 a 67'00
Mongetes Tranquillon	»	00'00 a 00'00
Mongetes Monquilines	»	68'00 a 00'00
Mongetes Mallorca	»	65'00 a 69'00
Mongetes Castella corrent	»	104'00 a 105'00
Mongetes Castella superior garbellades	»	108'00 a 109'00
Mongetes Cocorrosses Castella	»	80'00 a 82'00
Mongetes Cocorrosses Turquia	»	70'00 a 72'00
Mongetes Barco de Avila	»	135'00 a 00'00
Mongetes Perles Galícia	»	63'00 a 65'00
Mongetes Lingot Polònia	»	80'00 a 00'00
Mongetes Coco Shofe	»	83'00 a 00'00
Mongetes Prat	»	68'00 a 70'00
MORESC		
Lleida	»	42'00 a 00'00
Andalusia corrent	»	44'00 a 44'50
Plata	»	44'00 a 45'50
ORDI		
Extremadura	»	38'00 a 39'00
Urgell i Segarra	»	38'00 a 39'00
Manxa	»	39'00 a 41'00
VECES		
Veces Navarra	»	41'00 a 42'00
Veces Andalusia	»	40'00 a 41'00
ALTRES CEREALS I LLEGUMS		
Ers país	»	40'00 a 41'00
Ers estrangers negres	»	39'00 a 40'00
Fajol	»	54'00 a 56'00
Fesolets	»	85'00 a 90'00
Fesolets Castella	»	91'00 a 92'00
Fesolets Girona	»	105'00 a 106'00
Guixes	»	42'00 a 44'00
Llenties	»	90'00 a 135'00

	UNITAT	PESSETES
FARINES I DESPULLES		
Farina sencera, mitja força	100 quilos	PREUS INTERVINGUTS
Farina sencera, força	»	
Farina extra blanca, superior	»	
Farina blanca, corrent	»	
Farina Aragó	»	
Farina regió	»	
Número 3, amb sac	60 quilos	7'00 a 7'25
Número 4	»	6'40 a 6'65
Segones	»	5'65 a 6'00
Terceres	»	5'15 a 5'25
Quartes	»	5'15 a 5'25
Menut	»	4'65 a 4'75
Segó	»	4'40 a 4'50
Segonet	»	4'00 a 4'15
FARRATGES I PINSOS		
Garrofes negres Vinaroç, sense sac	42 quilos	8'12 a 8'25
Garrofes negres Castelló	»	8'25 a 9'50
Garrofes València	»	8'12 a 0'00
Garrofes roges	»	7'50 a 0'00
Garrofes Eivissa	»	7'00 a 0'00
Garrofes Mallorca	»	7'00 a 0'00
Polpa de remolatxa, país, sense sac	100 quilos	25'00 a 28'00
Tortó de coco	»	34'00 a 36'00
Farina de llinosa	»	34'00 a 37'00
Alfals primera	»	17'50 a 00'00
Alfals segona	»	16'25 a 00'00
Palla llargueta	»	7'50 a 0'00
Palla curta	»	7'50 a 0'00
Fulla d'olivera	»	14'40 a 00'00
ALLS — FRUITES SEQUES		
Alls en forc, 50 cabeces	Un quilo	1'50 a 2'00
Primeres 100 cabeces	»	3'00 a 4'00
AMETLLES		
Mallorca propietari, sense tros	100 quilos	275'00 a 00'00
Mallorca escollida	»	285'00 a 00'00
Llargueta	»	315'00 a 00'00
Mollar, amb clofolla	»	130'00 a 00'00
Gra Esperança primera	»	310'00 a 00'00
Comuna	»	275'00 a 00'00
ANÍS EN GRA		
Andalusia	»	170'00 a 00'00
Manxa	»	180'00 a 00'00
AVELLANES		
Gra primera	»	310'00 a 00'00
Colliter	»	130'00 a 00'00
Garbellada	»	00'00 a 00'00
Negreta escollida	»	140'00 a 00'00
CACAUETS		
Tres grans blanc primera	»	145'00 a 00'00
Tres grans segona	»	00'00 a 00'00
Dos grans blanc primera	»	120'00 a 00'00
Dos grans vermells	»	90'00 a 00'00
Esclofollats	»	00'00 a 00'00
COMINS		
Del país	»	160'00 a 00'00
LLOBINS		
Llobins número 1	»	50'00 a 00'00
Llobins número 0	»	85'00 a 00'00
Llobins Alhucemes	»	140'00 a 00'00
NOUS		
Escollides	»	130'00 a 00'00
Corrent	»	00'00 a 00'00
PÈSOLS		
Sencers	»	00'00 a 00'00
PINYONS		
Castella, pelats	»	380'00 a 00'00
SAFRANS		
Selecte	El quilo	180'00 a 00'00
Superior Estat	»	170'00 a 00'00
Aragó	»	140'00 a 150'00
XUFLES		
Escollides	100 quilos	105'00 a 00'00
Colliter	»	100'00 a 00'00
OUS		
Empordà	30 dotzenes	84'00 a 00'00
Vilafranca del Penedès	»	103'00 a 00'00
Mallorca	»	76'00 a 00'00
Dinamarca	»	00'00 a 00'00
Bèlgica	»	58'00 a 62'00
Holanda	»	62, 63 i 65
Mahó	»	84'00 a 00'00
Turquia	»	50'00 a 00'00
Maçagan, extra	»	43'00 a 50'00
Irlanda	»	60, 54 i 48
Polacs	»	53, 54 i 50
Trípoli	»	44'00 a 00'00
Eivissa	»	66'00 a 00'00
D'OLIVA — OLIS		
Corrent bo, taxat	100 quilos	174'00
Corrent superior	»	181'00
Classe fina	»	196'00
Classe fina extra	»	222'00

	UNITAT	PESSETES
DE PINYOLA		
Verd, primera	100 quilos	130'00 a 135'00
Verd, segona	»	122'00 a 126'00
Aragó primera, blanc, origen	»	00'00 a 00'00
Groc, segona	»	00'00 a 00'00
De baixa acidesa	»	140'00 a 142'00
Fosc	»	00'00 a 00'00
DE COCO		
Blanc (en barrils)	»	00'00 a 00'00
Cochín	»	00'00 a 00'00
Palma	»	00'00 a 00'00
Extraflor	»	00'00 a 00'00
DE LLINOSA		
Cru (en barrils)	»	160'00 a 00'00
Cuit	»	170'00 a 00'00
Incolor	»	185'00 a 00'00
SURO		
Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, primera	El quintar	65'00 a 70'00
Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, segona	»	30'00 a 35'00
Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, tercera	»	15'00 a 20'00
Planxes de suro de 3 a 4 centímetres gruix, primera	»	80'00 a 90'00
Planxes de 3 a 4 centím. gruix primera ordinària	»	50'00 a 55'00
Planxes de 3 a 4 centímetres gruix segona	»	25'00 a 30'00
Planxes de 3 a 4 centímetres gruix tercera	»	15'00 a 20'00
VINS	Grau i carga	Blanc / Negre / Rosat
Penedès, de 8 a 10 graus		1'70 - 1'75 - 1'70
Camp de Tarragona, de 9 a 19 graus	»	1'85 - 2'00 - 1'85
Conca de Barbarà, de 8 a 9 graus	»	1'70 - 1'70 - 1'70
Priorat, de 13 a 15 graus	»	0'00 - 2'50 - 0'00
Vilanova i Geltrú, de 8 a 10 graus	»	0'00 - 1'70 - 0'00
Igualada, de 8 a 10 graus	»	1'65 - 1'65 - 1'75
Martorell, de 8 a 10 graus	»	1'85 - 1'85 - 0'00
Manxa, de 12 graus	»	2'70 - 0'00 - 0'00
Aragó	»	0'00 - 2'20 - 0'00
Mistela	»	2'90 - 3'00 - 2'90
Moscatell	»	3'90 - 0'00 - 0'00
ALCOHOLS		
Rectificats d'indústria, 96/97 graus	100 graus	245'00 a 250'00
Rectificats de residus vinics, 96/97 graus	»	240'00 a 00'00
Rectificats de vi, 96/97 graus	»	250'00 a 260'00
Desnaturalitzats 88/90 graus	»	125'00 a 00'00
Destillat de brisa	»	00'00 a 00'00
Aiguardent de canya, de 75 graus	»	210'00 a 212'00
TARTRÁ I DERIVATS	Grau i 100 quilos	
Mares de vi, 24/30 graus d'àcid		0'70 a 0'00
Tartrat de calç, 50/52 graus d'àcid	»	1'35 a 0'00
Tartrà de brisa, 55/60 graus d'àcid	»	1'25 a 0'00
VINAGRES		
CLASSE CORRENT		
Daurat	Hectolitre	30'00
Prior	»	40'00
2 en 1	»	50'00
CLASSE VELLA		
Daurat	»	80'00
Prior	»	80'00
2 en 1	»	125'00
CLASSE CORRENT		
De 5 graus	»	30'00
De 6 graus	»	35'00
De 7 graus	»	40'00
ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
BOVÍ	El quilo canal	
Bous del país		2'30 a 2'50
Vaques del país	»	2'30 a 2'50
Vedelles gallegues	»	3'10 a 3'25
Vedelles de llet del país fins a 100 quilos	»	3'70 a 3'80
Estaques fins a 150 quilos	»	3'25 a 3'50
Estaques des de 150 quilos	»	2'75 a 3'00
PORQUÍ		
Del país blancs	»	2'80 a 3'15
Valencians blancs	»	2'80 a 3'10
Extremenys	»	2'40 a 2'45
Mallorquins	»	2'40 a 2'45
CAVALLAR		
Cavalls grassos, a ull, segons siguin	»	(Variació)
LLANAR		
Moltons aragonesos, de 13 quilos	»	3'70 a 3'80
Ovelles aragoneses, de 12 quilos	»	3'10 a 3'20
Lletals aragonesos	»	4'75 a 5'00
Moltons extremenys, de 12 a 14 quilos	»	3'15 a 3'20
Ovelles extremenyes, de 10 a 12 quilos	»	2'75 a 2'85
Anyells extremenys, llana	»	3'30 a 3'40
Anyells extremenys, femelles llana	»	3'60 a 3'70
Moltons extremenys	»	4'35 a 4'45
Anyells manxecs, vena	»	3'25 a 3'30
Anyells manxecs, capats	»	3'40 a 3'50
Anyells manxecs, femelles	»	3'65 a 3'75
Moltons castellans, de 12 a 14 quilos	»	0'00 a 0'00
Ovelles castellanes, de 11 a 13 quilos	»	0'00 a 0'00
Anyells castellans	»	0'00 a 0'00
Anyells castellans, femelles	»	0'00 a 0'00
Moltons segurenys	»	3'45 a 3'55
Ovelles segurenyes	»	3'00 a 3'10
Anyells segurenys	»	3'75 a 3'85
Ovelles país	»	2'25 a 2'50

Llavors seleccionades d'alta producció

NAP

farratger suec

VARIETATS:

LLARG, MIG LLARG I RODÓ

PREUS:

Rodó	3'50 pessetes el quilo
Mig llarg	4'00 pessetes el quilo
Llarg	5'00 pessetes el quilo
RAVE DE BOU	4'00 pessetes el quilo

PREUS ESPECIALS a Sindicats Agrícoles i Majoristes

FAVES CALENTES

Muchamiel

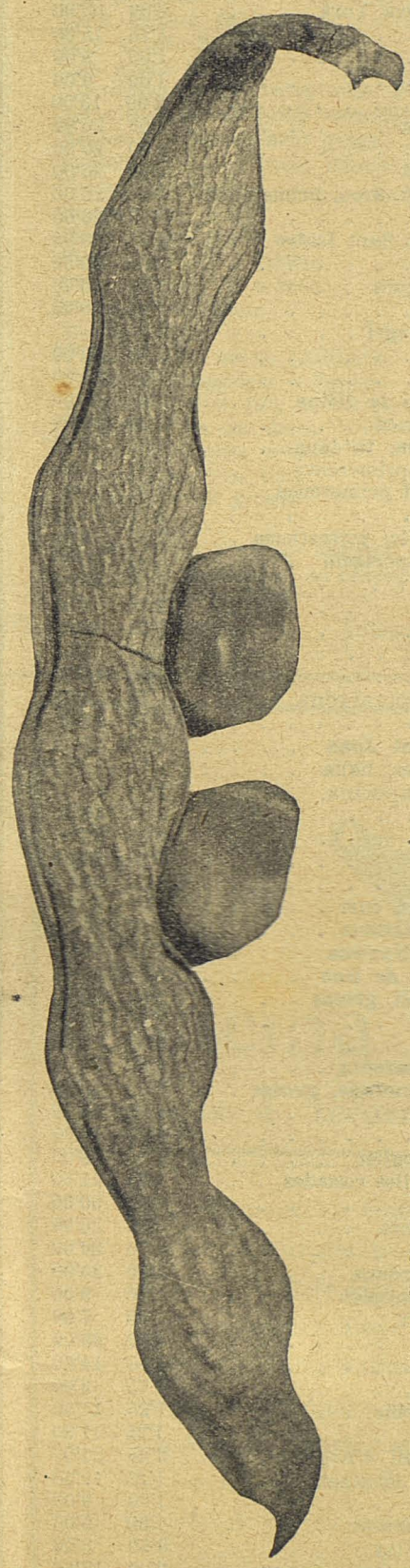

De extremada precocitat i bon rendiment

Sembrades de juliol a setembre, degudament cultivades, en climes temperats o càlids, es poden recollectar ja des de mig octubre en endavant, segons la data que s'han sembrat.

Com que són tan primerenques, assoleixen preus molt remuneradors en el mercat nacional.

Per la mateixa raó són molt cercades per a l'exportació, cotitzant-se a molt bons preus, ja que en els països del Nord es presenten com a plat especial entre els *primeurs*. Produeixen tabelles ben granades, amb un terme mig de sis grans, de regular tamany.

Es poden sembrar també al mateix temps que les faves tardanes, d'octubre a desembre i en aquest cas sempre porten un avenç en granar de dues a tres setmanes. Seques i destinades a la preparació de purés els produeix fins i de gust excellent.

Preu, 4 ptes. el quilo

En partides de 100 quilos en amunt, a 350 ptes. els 100 quilos.

Es condició essencial per a complimentar les comandes, que vagin acompanyades de llur import

El Cultivador Modern : TRAFALGAR, 76. - TELÈFON 18744 BARCELONA

Llavors d'Hortalisses

	100 grs. Ptes.	Un quilo Ptes.
Agrelles	1'50	20'00
Albergínia morada llarga	4'50	40'00
Albergínia negra llarga	3'00	25'00
Albergínia nana, molt primerenca	5'00	45'00
Albergínia molt grossa, rodona	6'00	50'00
Albergínia montruosa de Nova York	6'00	50'00
Api ple blanc	1'75	15'00
Bleda, fulles amples	1'00	9'00
Bleda, fulles verdes	1'00	9'00
Borratxa	2'00	18'00
Bròquil blau de Santa Teresa	2'50	20'00
Bròquil blanc primerenc	2'50	20'00
Bròquil gros de Nadal, morat	2'50	20'00
Bròquil mig blanc de Sant Andreu, primerenc	2'50	20'00
Bròquil romà de Quaresma	2'50	20'00
Bròquil gros blanc, tardà, de Sant Isidre	2'50	20'00
Carxofa grossa de Laón	6'00	50'00
Carbassa francesa, del bon gust	1'25	10'00
Carbassa Cabell d'Angel	4'00	30'00
Carbassa vinatera o de Pelegrí	10'00	
Carbassons	1'00	9'00
Card ple blanc	3'00	25'00
Ceba blanca, primerenca, de la Reina	3'50	30'00
Ceba blanca grossa, primerenca	3'50	30'00
Ceba blanca grossa, francesa, tardana	2'50	20'00
Ceba blanca Campeny, molt primerenca.	3'50	30'00
Ceba vermella Campeny, molt primerenca	3'50	30'00
Ceba vermella de cabessar	1'75	16'00
Ceba vermella llarga, de Vic, primerenca	2'00	18'00
Ceba valenciana, per a l'exportació	3'00	25'00
Cibulet	5'00	45'00
Cerfull comú	1'00	8'00
Cerfull molt rissat	1'00	8'00
Cogombre llarg, verd.	2'00	18'00
Cogombre petit, Cornichon	2'00	18'00
Col de Milà Aubervilliers, borratxona.	1'75	15'00
Col de Milà grossa, rissada	1'75	15'00
Col de Milà precoç, de Sant Joan	1'75	15'00
Col de Milà, de set setmanes, nana	1'75	15'00
Col de Milà, de Pasqua o Paperina.	2'50	20'00
Col de Nadal	2'50	20'00
Col de capdell, Bacalàn.	2'50	20'00
Col de capdell, Brunswick	2'50	20'00.
Col de capdell, Dax.	2'50	20'00
Col de capdell, Holanda, peu curt	2'50	20'00
Col de capdell, Holanda, tardana	2'50	20'00
Col de capdell, Joaneta o Nantesa	2'50	20'00
Col de capdell, Mitra o Cor de Bou	2'50	20'00
Col de capdell, Quintal, molt grossa	2'50	20'00
Col de capdell, Schweinfurt	2'50	20'00
Col de capdell, Sant Dionís	2'50	20'00
Col de capdell, York, primerenca	2'50	20'00
Col de capdell, Lombarda, morada, grossa	2'50	20'00
Col de Brusselles	1'75	15'00
Col verda de brotó.	1'75	15'00
Col gegant farratgera, Cavalier	1'00	8'00
Col gegant farratgera, de fulles rissades	1'25	11'50
Coliflor extra primerenca	6'00	50'00
Coliflor de Nàpols, primerenca	3'50	30'00
Coliflor de Nàpols, tardana	3'50	30'00
Coliflor de Nàpols, molt tardana	3'50	30'00
Colinap (Napicol) blanc, Champion	1'00	9'00
Creixens Alenois o morritort	0'75	7'00
Creixens d'aigua o de font	4'00	35'00
Creixens d'horta	1'50	14'00
Escalunyes.	0'75	5'00
Escarola rissada, de fulla doble	1'25	11'50
Escarola rissada, cor ple	1'25	11'50
Escarola molt rissada, Cabell d'Angel	2'25	20'00
Escarola Cabell d'Angel, del Llobregat.	1'25	11'50
Espàrrec gros d'Holanda	1'00	9'00
Espàrrec d'Argenteuil, primerenc	1'00	9'00
Espinac monstruós de Viroflay	0'50	3'00
Enciam de capdell, de les quatre estacions	2'00	17'50
Enciam de capdell, Batavia	2'00	17'50
Enciam de capdell, Rei de Maig	2'00	17'50
Enciam de capdell gros, d'hivern	2'00	17'50
Enciam de capdell escaroler o català	2'00	17'50
Enciam de capdell, Trocadero, per a l'exportació	2'00	17'50
Enciam romà, llarg, blanc	2'00	17'50
Enciam romà, llarg, verd	2'00	17'50
Faves quarentenes, molt primerenques		4'00
Faves primerenques, blanques		2'50
Faves primerenques, morades		2'50
Faves grosses, de Mahó, tardanes		1'50
Julivert comú	0'75	6'00
Julivert fulla molt rissada	0'75	6'00
Meló valencià tendral, primerenc	1'00	8'00
Meló valencià groc, primerenc	1'00	8'00
Meló valencià, tardà	1'00	8'00
MONGETES		
PER A MENJAR, TENDRES		
Terreres, Mig-dol, molt primerenques		2'50
Terreres, Negre de Bèlgica, molt primerenca.		2'50
Terreres, Motxa vermella, primerenques		3'00
Terrera, Motxa francesa, molt primerenca.		2'50
Emparradores, Avellaneta blanca, primerenques		2'50
Emparradores, Avellaneta negra, primerenques.		3'00
Emparradores, Sucre o Llaminera, molt prim.		2'50
Emparradora, Incomparable o cuc francès		4'00
Emparradores, Garrafal morada, bisbes, mig pr.		2'50
Emparradores, Romana o Facciosa, tardanes		2'50
Emparradores, Custodia o Floreta, tardanes.		2'50
Emparradora, o Sastre de la Costa, tardana.		2'50
PER A DESGRANAR		
Terreres, Ganxet d'Alcanar, molt primerenques		2'50
Emparradora, Avellaneta blanca, primerenca		2'50
Emparradora, de la Neu, mig primerenca.		2'50
Emparradores, Carai, tardanes		2'50
Emparradores, Ganxet, tardanes		2'50
Emparradores, Sastre o de la Costa.		2'50
Emparradores, Garrofó valencià, gra molt ample		4'00
Nap de taula, blanc, rodó	1'25	12'00
Nap de taula, blanc, llarg	1'25	12'00
Nap de taula, blanc, mig llarg (nap de moda).	1'25	12'00
Nap de taula, groc, rodó	1'25	12'00
Nap de taula, llarg, negre	1'25	12'00
Pastanaga de taula, llarga	1'75	15'00
Pastanaga de taula, mig llarga	2'00	17'50
Pebrot, mata baixa, gros, molt primerenc	3'00	25'00
Pebrot, gros, de Lloret, mig primerenc	3'00	25'00
Pebrot, gros, de banya	3'00	25'00
Pebrot, gros, de morro	3'00	25'00
Pebrot, molt gros, de Reus	3'00	25'00
Pebrot, molt gros, de Torroella	3'00	25'00
Pèsols Austràlia, mata baixa		3'50
Pèsols Austràlia, emparradors		3'75
Pèsols setsetmaners, mata baixa		3'00
Pèsols setsetmaners "Selectes", mata baixa		3'50
Pèsols caputxins, banya de bè		4'50
Pèsols caputxins, flor violeta.		4'50
Porro gros, blanc	1'00	9'00
Porro mònstruos, de Carentan	1'75	16'00
Ravenet rosa, rodó, punta blanca	1'00	8'00
Ravenet vermell, rodó, punta blanca	1'00	8'00
Ravenet vermell, llarg	1'00	8'00
Ravenet rosa, mig llarg, punta blanca	1'00	8'00
Ravenet vermell, mig llarg, punta blanca	1'00	8'00
Remolatxa fina, morada	1'00	8'00
Remolatxa fina Cheltenham	1'00	8'00
Selsifis blanc	4'00	35'00
Síndria molt primerenca	1'25	10'00
Síndria Beata, molt dolça.	1'00	9'00
Síndria de Màlaga	1'00	9'00
Síndria de València	1'00	9'00
Tomàtec de Vilaseca, molt primerenc	3'00	25'00
Tomàtec Pometa, gros, primerenc	3'50	32'50
Tomàtec Pera, gros, tardà	3'50	32'50
Tomàtec rodó, llis, gros, tardà	1'50	12'50
Tomàtec de penjar	1'75	16'00
Xicoira arrel grossa, de Brusselles	1'75	15'00
Xirivia	1'00	7'50
Xampinyó (blanc)	3'00	25'00

Correspondència, comandes i girs: EL CULTIVADOR MODERN. - Trafalgar, 76. - Telèfon 18744. - BARCELONA

Llavors de Farratgeres

	Un quilo Ptes.
Agrostis	7'00
Aira flexuosa	5'00
Alfals fulla ampla, decuscutada, extra	3'50
Alfals fulla ampla, decuscutada, superior	3'00
Alfals de Provença	3'50
Alfals Lupuli (Minette)	5'00
Alfals rústec (Mielga)	4'00
Alopecuro	6'00
Argelaga	15'00
Bersim	2'50
Bromo de prats	4'50
Carbassa molt grossa	6'00
Cinossuro de prats	10'00
Colinap	9'00
Col gegant, fulles llises, Cavalier	8'00
Col gegant, fulles rissades	11'50
Colça	2'50
Dactilo aglomerat	4'00
Farratge del Sudan	3'00
Fromental	6'00
Festuca pratensis	7'00
Festuca ovina	10'00
Fleo de prats	4'00
Girasol gran	2'50
Holcus llanós	4'00
Lotus comú	10'00
Moresc gegant Caragua groc	1'50
Moresc groc, per a gra	1'00
Melilotus de Sibèria	2'50
Moha d'Hongria	2'00
Mostassa blanca	3'00
Nap suec, molt gros, rodó	3'50
Nap suec, molt gros, mig llarg	4'00

	Un quilo Ptes.
Nap suec, molt gros, llarg	5'00
Nyàmares	1'50
Pastanaga farratgera, groga	7'50
Pastanaga farratgera, blanca	7'50
Pèsol farratger	1'50
Pimpinela o trepadella rústega	4'00
Poa de prats	8'00
Rave gros o de bou	4'00
Ray grass, inglès	2'50
Ray grass d'Itàlia	2'50
Remolatxa (bleda rave) rosa Mammouth	3'00
Remolatxa (bleda rave) vermella	3'00
Remolatxa (bleda rave) groga	3'50
Remolatxa (bleda rave) blanca, mig sucrera	3'00
Serradella anual	2'00
Sorgo negre sucrat	0'85
Sulla desclofollada	8'00
Trèvol vermell o violeta	4'50
Trèvol anyal, fè o fenc	3'00
Trèvol nano, blanc	8'00
Trèvol híbrid	6'00
Trèvol de les sorres (Anthyllis vulnerària)	7'00
Trèvol d'Alexandria o Bersim	2'50
Trepadella d'un dall, els 100 quilos	100'00
Trepadella de dos dalls, els 100 quilos	125'00
Vessa farratgera, peluda	2'50
Veça farratgera, país	1'50
Xicoira d'arrel grossa	15'00
Xirivia	8'50
Llevors per a prats, en barreja	3'00
Llevors de graminees, en barreja	2'00

Correspondència, comandes i girs: EL CULTIVADOR MODERN. - Trafalgar, 76. - Telèfon 18744. - BARCELONA

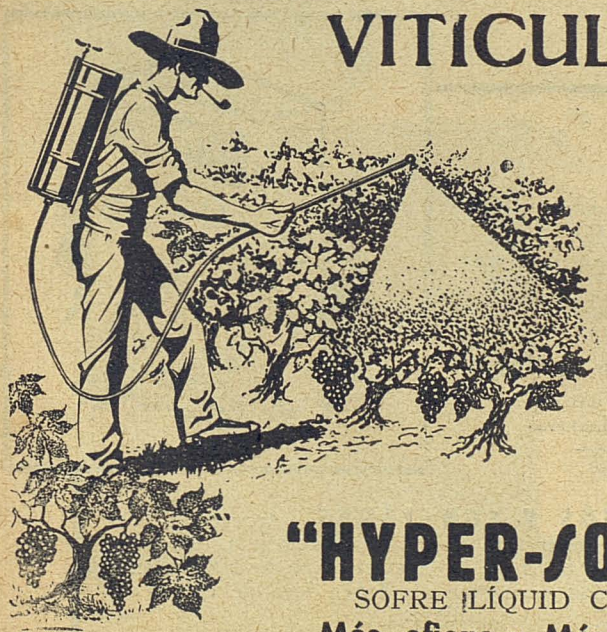

VITICULTOR:

Ensofreu... sulfatant i combatreu l'OÍDIUM de la vinya, Fruiters, Pataters, Tomaqueres, Rosers, Arbustes, malalties del Tabac, Pleospora, Fusarium, etc., amb

"HYPER-SOUFRE"

SOFRE LÍQUID COLOIDAL

Més eficaç :: Més econòmic
Cap despesa a l'emprar-lo

S'empra mesclat amb el brou bordelès i empreu a més:

Arseniat de Plom "HERCYNIA" en pols i en pasta, per a combatre les erugues i cucs de la vinya, fruiters, plantes horticoles, etc.

Arseniat de Calç "HERCYNIA" per a emprar en pols i amb aigua, per a la destrucció de tota mena d'insectes rosegadors de les plantes farratgeres, en viticultura, fruiticultura, etc.

Arseniats Cupro-Càlcics "HERCYNIA-NEUTRAL" contra les plagues d'insectes rosegadors i les malalties criptogàmiques al mateix temps.

Nicotina pura y Sulfat de Nicotina "NIEDERELBE" per a destruir els «Pugons» —insectes xucladors— dels arbres fruiters, hortalisses, arbusts, plantes i flors.

Extracte concentrat de Piretre "PIROCIDE N.º 20" base insecticida dels productes líquids contra mosques, mosquits, cuques, etc.

Herbicida "OCCYSOL". Destructor de les males herbes, de passeigs, camins, avingudes, etc.

Per a consultes, preus i fascicles, dirigiu-vos a l'Agent General per a Espanya: **MANUEL CAZE**

Avinguda 14 Abril, 413 -:- Telèfon 77425 -:- Telegrames «CAZE» -:- BARCELONA

Oficina Tècnica

Treballs i Informacions Agrícoles

Intervencions en compra-venda de finques: Projectes d'explotació agrícola: Valoració de finques: Anàlisis agrícoles: Tractaments contra plagues del camp: Estudis i fórmules d'adobs: Fórmules d'alimentació del bestiar: Estadística econòmica de mercats: Aixecament de plànols: Plantacions de fruiterars: Nivellacions: Planejaments de regadius: Estudis vitivinícoles: Clarificacions i correccions: Elaboracions a preus convinguts: Desfons de terrenys amb tir directe i amb malacat (bògits).

Anselm Clavé, 40 - GRANOLLERS - Telèfon 71

Agrairem als nostres llegidors que esmentin AGRICULTURA I RAMADERIA en dirigir-se als anunciants

Avicultura Productiva

PER

HARRY R. LEWIS

3.ª Edició
500 Pàgines
233 Fotogravats

Aquest llibre presenta, raona i exposa el mitjà infallible, clar i científic per a mantenir de 200 a 500 gallines, sense molt treball i obtenir d'elles excellents beneficis

Per 30 Pessetes
es tramet per correu certificat

EL CULTIVADOR MODERN - Trafalgar, 76
Telèfon 18744 - BARCELONA

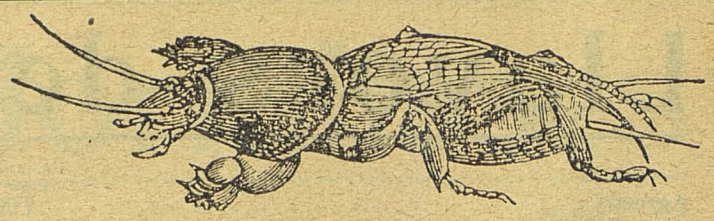

GUERRA ALS CADELLS

Defenseu les vostres collites. Mateu els cadells de les patates, cebes i tota mena de plantes dels vostres horts. Eviteu la terrible plaga que destrueix les vostres hortalisses.

EMPREU SEMPRE, L'INFALIBLE I ECONÒMIC

CADELLMAT

No perjudica les plantes, ni la terra
No s'ha d'emprar en planters

Us responem de l'èxit. Estem disposats a fer una prova gratis en el vostre hort. No us caldrà més que telefonar a la nostra fàbrica i us demostrarem pràcticament l'eficàcia del nostre **Cadellmat**

S'expedeix en llaunes de 12 i 20 quilos, i en barrils o bidons de 100 o 200 quilos.

MANERA D'EMPRAR EL CADELLMAT

A mesura que raja l'aigua dintre el reguerot, es va tirant el *Cadellmat* a raig de porró. Procurar que tota l'aigua de la regada contingui igual quantitat de producte. No deixar de tirar-hi el *Cadellmat* mentre duri l'operació de regar.

Agricultors: Se us invita a fer una prova gratis. Demaneu-la al tel. 33328 - Barcelona

Fabricants: VALLÉS GERMANS, S. A. - Massini, 79
(SANS) BARCELONA

BIBLIOTECA PECUARIA

SANTS ARAN

Essencialment de divulgació i pràctica

SENSE TECNICISMES :: PER A RAMADERS I PROFANS
La més difosa a Espanya i Amèrica

Ganado vacuno. Tercera edició, 617 pàgines, 149 gravats. Relligat, 14 pessetes.

Ganado Lanar y Cabrío. Tercera edició, 532 pàgines, 136 gravats. Relligat, 14 pessetes.

Ganado de Cerda. Quarta edició, 400 pàgines, 64 gravats. Relligat, 12 pessetes.

Las aves y sus productos. Tercera edició, 400 pàgines, 103 gravats, 19 làmines en color. Relligat, 12 pessetes.

El Ganado y sus Enfermedades. Tercera edició. A l'abast de tothom, 462 pàgines, 84 gravats, 7 làmines en color, 14 pessetes.

Quesos y Mantecas. Sogona edició. Relligat, 12 pessetes.

La vaca lechera. Tercera edició. Relligat, 12 pessetes.

Mataderos, Carnes y substancias alimenticias. 400 pàgines, 100 gravats, 14 pessetes.

Los animales en la hacienda, en el mercado y en la exposición. 12 pessetes.

Cultivos forrajeros y alimentación del ganado. 12 pessetes.

La crisis agrícola y el remedio cooperativo. Traduït de la desena edició francesa. Relligat, 6 pessetes.

Zootecnia. Explotación económica de animales. 650 pàgines i nombrosos gravats, 14 pessetes en tela.

Tierra y Ganadería. 220 pàgines, en tela, 5 pessetes.

El conejo y sus productos. En tela, 10 pessetes.

Es ven en totes les llibreries d'Espanya i Amèrica i en

EL CULTIVADOR MODERN
Trafalgar, 76 - Telèfon 18744 - BARCELONA

QUINTA EDICIÓ

Forma un volum en octau de 368 pàgines, més de 40 gravats, 8 làmines en negre fora de text i vuit pàgines en les quals, sobre magnífic paper estucat es reprodueixen, a tot color, bellíssims exemplars de setze races de conills. Coberta a 2 tintes.

Per **Ramon J. Crespo**
Professor d'Avicultura i Cuniculicultura

En **CONEJOS Y CONEJARES**, trobareu tot el que necessita saber tot bon criador d'aquests productius rosegadors. Els títols de les matèries que desenrotlla extensament i documentadament, donen idea del que és el llibre:

I.—Origen del conill.—II. Breus nocions sobre Anatomia i Fisiologia cuniculicular.—III. Com començar la cria de conills.—IV. Allotjament.—V. Alimentació.—VI. Reproducció.—VII. Els llodrigons.—VIII. Races principals de conills.—IX. Patrons vivents de cada raça.—X. Cobaies o conillets d'Indies.—XI. Comptabilitat del coniller.—XII. Regles per al criador.

La quinta edició és molt més extensa que les anteriors. El text, clar, plaent i senzill, està complementat per la imatge artística, còpia fidel de la realitat.

PREU DE L'EXEMPLAR: 8 PESSETES

Per 8'50 pessetes es tramet per correu certificat.

EL CULTIVADOR MODERN — Trafalgar, 76
Telèfon 18744 - BARCELONA

AVICULTOR! Us interessa el nou sistema d'alimentació

Els nostres avicultors ja poden posar-se a l'altura de les granges dels Estats Units, Anglaterra, França i Holanda, les quals han substituït amb gran èxit les farines pels

RANXOS COMPRIMITS O GRANULATS en forma de boletes, cilindres, cubs, etc.

"TODO EN UNO"

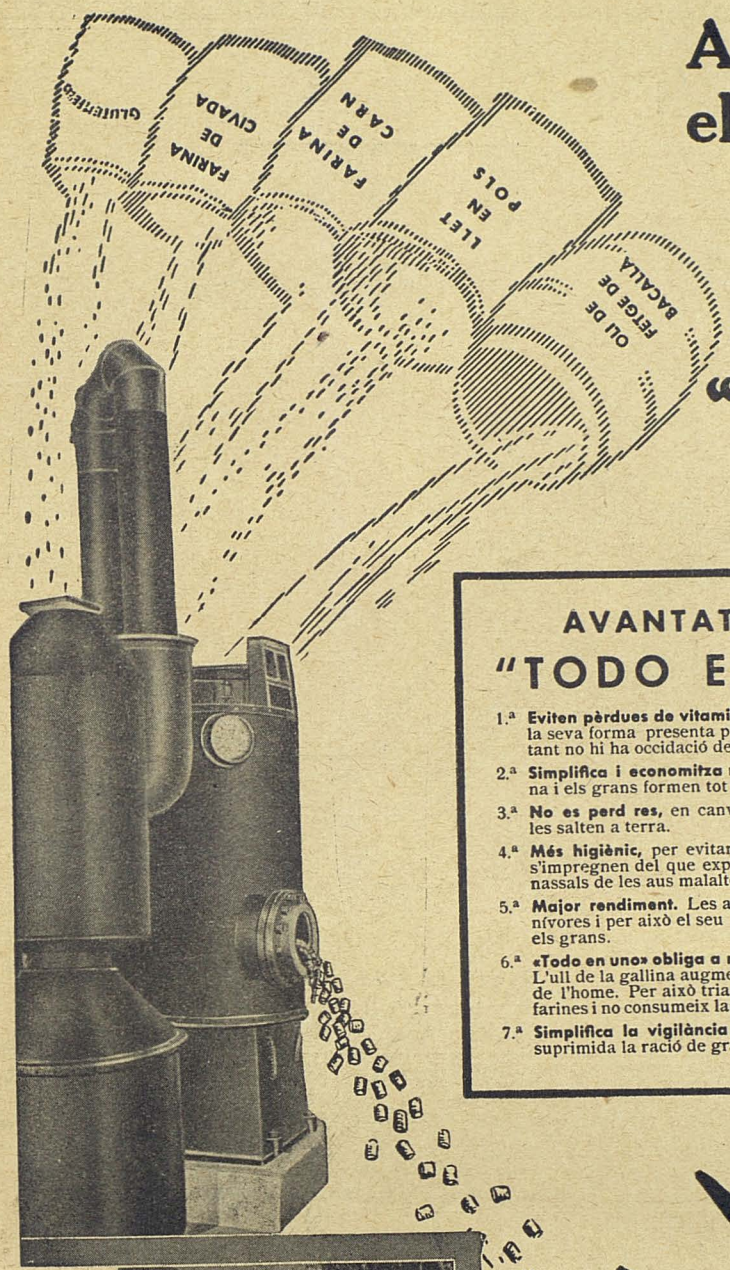

AVANTATGES DE "TODO EN UNO"

1.ª **Eviten pèrdues de vitamines i enranciament,** ja que la seva forma presenta poca superfície a l'aire i per tant no hi ha occidació de l'oli de fetge de bacallà.

2.ª **Simplifica i economitza mà d'obra i temps** (la farina i els grans formen tot en un).

3.ª **No es perd res,** en canvi les farines en picossejarles salten a terra.

4.ª **Més higiènic,** per evitar contagis ja que les farines s'impregnen del que expelleixen el bec i les fosses nassals de les aus malaltes.

5.ª **Major rendiment.** Les aus per naturalesa són granívores i per això el seu organisme assimila més bé els grans.

6.ª **«Todo en uno» obliga a menjar la relació calculada.** L'ull de la gallina augmenta set vegades més que el de l'home. Per això tria el que li convé dels grans i farines i no consumeix la relació nutritiva adequada.

7.ª **Simplifica la vigilància de despeses,** doncs resta suprimida la ració de grans.

PATENTAT
aquest sistema d'alimentació per a ESPANYA i POSSESSIONS
MARQUES REGISTRADES

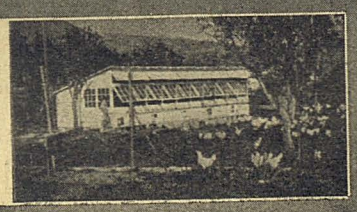

Granja experimental on s'han comprovat amb gran èxit els granulats «TODO EN UNO».

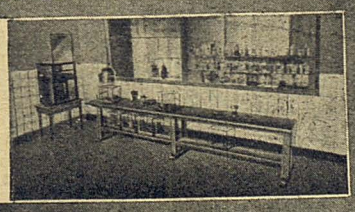

Els nostres laboratoris bacteriològics i d'anàlisis, on s'investiga l'eficàcia de cada primera matèria.

Fàbrica: Capacitat de producció, 50.000 quilos diaria.

VÓS US VEUREU OBLIGAT A EMPRAR-LO

Diploma d'Honor, Exposició Nacional d'Avicultura, Sevilla, abril 1935

Elaboració i venda de «TODO EN UNO» VIDUA DE J. RAVÉS, Comerç, 33 - BARCELONA
FUNDADA A L'ANY 1900

Distribuidora directa per a Espanya dels frigorífics Nacional Uruguai, Montevideo, Brasil i Argentina. Pesqueries Stavanger (Noruega)

FARINES DE CARN, DE PEIX, D'OSTRES «PILOT», D'OSSOS ESTERILITZATS
ALFALS (Des de 500 quilos en endavant, envasos d'origen si es sol·licita) FARINES DE TURTÓS, etc.

ELABORACIÓ DE RANXOS AVÍCOLES EN FARINES PER A POLLETS, LLOCADES, PONEDORES I CONILLS - MESCLES DE GRANS - LLET EN POLS - OLI DE FETGE DE BACALLÀ «NORUEGO»

Superaliments **VITAMIN-ENERGIL i ENERGIL-FOSFAT** per a realitzar els ranxos

OFICINA DE CONSULTA GRATUITA PER ALS CLIENTS — SOL·LICITEU NOTA DE PREUS

VINYATERS:

LES PREMSES CONTINUES

COLIN

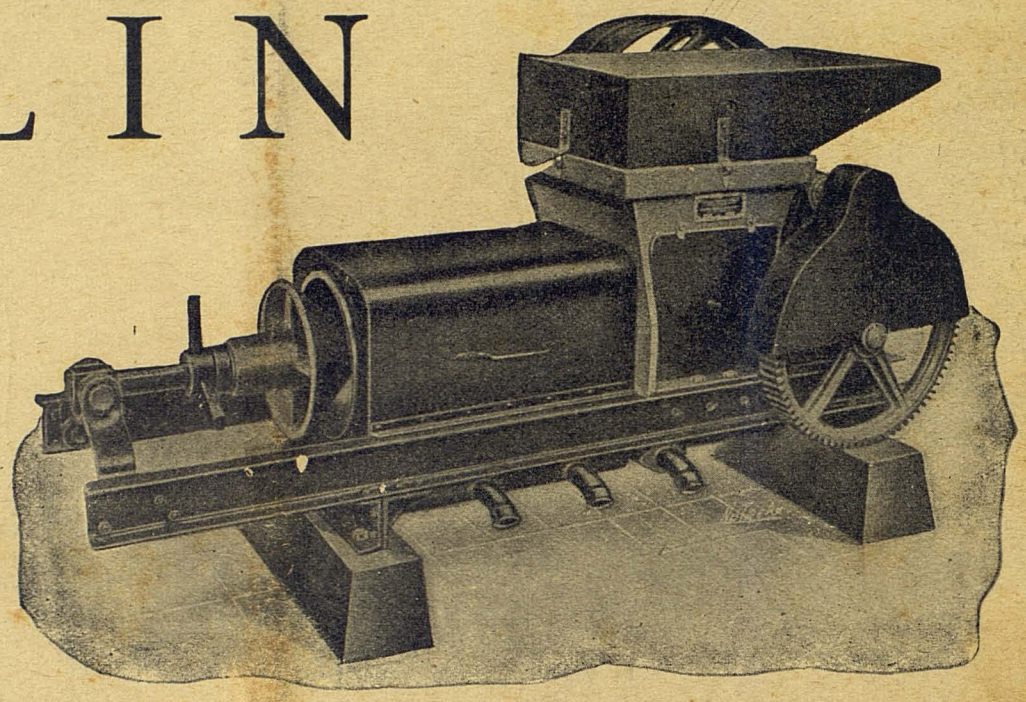

Són les millors fins avui. No deixen solatges, quedant el vi sense aspror.

Primer Premi i Medalla d'Or en el Concurs de Premses a Alcàssar de Sant Joan

Material de Verema

Productes per a l'Elaboració

DEMANEU DETALLS I CATÀLEGS

VICENTS VILA CLOSA PASSEIG DE GRACIA, 88 Tel. 72095-Dir. Teleg. KEGEVILA Barcelona

GRANJA AVICOLA PRAT

GARANTIA DE QUALITAT

Alta selecció de PONEDORES - POLLETES - GALLETS MILLORADORS

Director Propietari: **J. Colominas i Vergés**

Direcció postal: **GRANJA AVÍCOLA PRAT. - J. Colominas i Vergés. - Prat del Llobregat (Barcelona) - Telèfon 38**

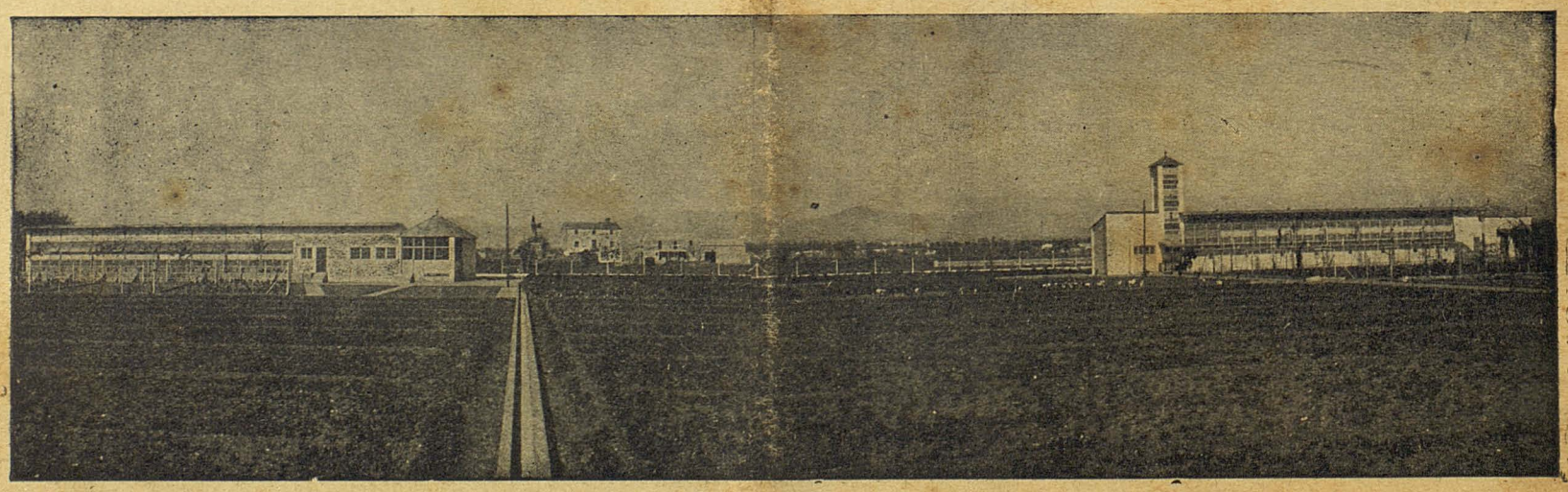

IMPREMTA AGRICULTURA I RAMADERIA